

**A Kúria
Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Irodájának
Hírlevele**

**2013. december 31.
IV. évfolyam 12. szám**

EURÓPAI UNIÓS JOGI KÖZLEMÉNYEK 3

KÖZZÉTETT ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELMEK.....3

BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....3

GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....3

MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....6

POLGÁRI ÜGYSZAK.....9

KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....11

ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL TÁRGYÁBAN KÖZZÉTETT HATÁROZATOK.....21

BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....21

GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....22

MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....23

POLGÁRI ÜGYSZAK.....26

KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....27

EGYÉB, MAGYAR VONATKOZÁSÚ ÜGYEK AZ EURÓPAI BÍRÓSÁG ELŐTT 36

A KÚRIA UNIÓS JOGI TÁRGYÚ HATÁROZATAI 39

BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....39

GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....39

MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....39

POLGÁRI ÜGYSZAK.....39

KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....40

EMBERI JOGI KÖZLEMÉNYEK.....46

AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGÁNAK MAGYAR VONATKOZÁSÚ ÍTÉLETEI 46

AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGÁNAK KIEMELTEN FONTOS ÍTÉLETEI 55

A KÚRIA EMBERI JOGI VONATKOZÁSÚ HATÁROZATAI 60

BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....60

GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....64

MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....64

POLGÁRI ÜGYSZAK.....64

KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....64

Közzétett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek

Büntető ügyszak

8. Az Oberlandesgericht Bamberg (Németország) által 2013. szeptember 9-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-481/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Kiterjed-e a menekültek jogállásáról szóló egyezmény (a továbbiakban: genfi egyezmény) 31. cikke szerinti büntethetőséget megszüntető, az elkövető személyéhez kapcsolódó ok a szövegén túl az olyan okirat-hamisításra is, amelyet a Németországi Szövetségi Köztársaságba légi úton való beutazás során hamisított útlevél rendőr előtti bemutatása útján követtek el, ha a hamisított útlevél e felhasználása ebben az államban a menedékjog érvényesítéséhez egyáltalán nem is szükséges?
2. Az embercsempészeti szolgáltatások igénybevétele kizárja-e a genfi egyezmény 31. cikkére hivatkozást?
3. Úgy kell-e értelmezni a genfi egyezmény 31. cikkében szereplő azon tényállási elemet, amely szerint az érintettnek „*közvetlenül*” olyan területről kell érkeznie, ahol élete vagy szabadsága veszélyeztetve volt, hogy ez a feltétel akkor is teljesül, ha az érintett először az Európai Unió egy másik tagállamába (itt: Görögország) utazott be, és onnan egy további tagállamba (itt: Németországi Szövetségi Köztársaság) utazik tovább, és ott kérelmez menedékjogot?

Gazdasági ügyszak

33. A Szombathelyi Törvényszék (Magyarország) által 2013. június 24-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-342/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: magyar

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (a továbbiakban: irányelv) 3. cikkének (1) bekezdése alapján azon szerződési feltételt, melyben a fogyasztó és bank között létrejött kölcsönszerződésben a szerződéssel összefüggésben keletkezett jogviták esetére a Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbíróság három választottbíróból álló tanácsának kizárólagos illetékességét kötik ki, hogy az tisztességtelen?
2. Úgy kell-e értelmezni a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (a továbbiakban: irányelv) 3. cikkének (1) bekezdése alapján azon szerződési feltételt, amelyben a fogyasztó és a bank között létrejött kölcsönszerződésben a szerződéssel összefüggésben keletkezett jogviták esetére a szerződésben meghatározott kivételekkel a Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbíróság három választottbíróból álló tanácsának kizárólagos illetékességét kötik ki, és a kölcsönszerződésben általános tájékoztatás szerepel a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvényben szabályozott eljárás és a rendes bírósági eljárás közötti különbségről, hogy az a tájékoztatástól függetlenül tisztességtelen?

34. A Fővárosi Ítéltábla (Magyarország) által 2013. július 29-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-430/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: magyar

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A nemzeti jogalkotó megfelelően tett-e eleget az Irányelv (90/314/EGK) 7. és 9. cikkének, azaz biztosította-e a magánszemélyek megfelelő védelmét az utazásszervezők és utazásközvetítők fizetéképtelenségének esetére azzal, hogy azt írta elő, hogy az utazásszervező, illetve utazásközvetítő által adott vagyoni biztosíték mértékének az utazási csomag értékesítéséből származó tervezett értékesítési nettó árbevétel meghatározott %-ához, illetve egy minimum összeghez kell igazodnia?

2. Amennyiben az állam részéről a jogsértés megállapítható, az elég komoly-e a kártérítési felelősség megállapításához?

35. A Landgericht Frankfurt am Main (Németország) által 2013. július 31-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-431/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A légi utast hosszú késés esetén akkor is megilleti-e a légi utasok jogairól szóló rendelet 7. cikke szerinti teljes kártalanítás, ha korábban a légi utastól eltérő harmadik személy a késés okán már fizetett kártalanítást a légi utasnak, vagy az ilyen kártalanítást be kell számítani?

2. Amennyiben a beszámításra igenlő választ kell adni:

E beszámítás csak a nemzeti német jogrend szerinti kártalanítás iránti igényre vonatkozik vagy az utazás árának csökkentésére irányuló igényekre is?

36. A Landesgericht Salzburg (Ausztria) által 2013. augusztus 12-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-452/12. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Mely időpont irányadó a visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról, és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. február 11-i 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 2., 5. és 7. cikkében használt „érkezési idő”, illetve „érkezési időpont” fogalma szempontjából:

a) a repülőgép kifutóra történő leérkezésének („touchdown”) időpontja;

b) az az időpont, amelyben a repülőgép eléri állóhelyét, és a rögzítő fékek működésbe lépnek, illetve behelyezik a féktuskókat („in-block-időpont”);

c) a repülőgépjátó kinyitásának időpontja;

d) a felek által a magánautonómia keretében meghatározott időpont?

37. Az Amtsgericht Rüsselsheim (Németország) által 2013. szeptember 2-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-471/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A 261/2004/EK rendelet 6. és 7. cikkével analóg módon abban az esetben is fennáll-e a kártalanításhoz való jog, ha az a járat, amelyre az utasoknak helyfoglalásuk van, több mint háromórás késéssel érkezik, de az utasok időközben — miután már hosszú várakozási idő lépett fel — önként, önállóan és saját kockázatukra egy másik légitársaságnál gondoskodtak helyettesítő közlekedési lehetőségéről, és ezért nem vették igénybe azon légi járatot, amelyre a helyfoglalásuk szólt, miközben az utasok a helyettesítő közlekedési lehetőség igénybevétele keretében az eredeti helyfoglalásban szereplő érkezési időnél több mint három órával későbbi időpontban érkeztek a célállomás szerinti repülőtérre?

2. Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: A 261/2004/EK rendelet 6. és 7. cikkével analóg jogosultság keletkezése tekintetében döntő-e az, hogy a másik légitársaság helyettesítő közlekedési lehetőségének önkéntes és önálló választására olyan időpontban kerül sor, amikor a késés mindenestre már eléri az öt órát a 261/2004/EK rendelet 6. cikke (1) bekezdése c) pontjának iii. alpontja, és 8. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében?

38. Az Okrazhen sad — Targovishte (Bulgária) által 2013. szeptember 9-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-488/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: bolgár

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Hogyan értelmezendő [az 1896/2006/EK rendelet] (6) preambulumbekzdése és 1. cikke értelmében vett, a végrehajtandó pénzkövetelés nem vitatott voltára vonatkozó kritérium?

2. Az olyan esetekben, amikor az Európai Unió azon tagállamának nemzeti jogszabályai, amelyek területén a pénzkövetelést végrehajtják, nem szabályozzák, hogy a pénzkövetelésre vonatkozó fizetési meghagyás alkalmazható-e az azon személy ellen indított fizetésektelenségi eljárásban, amelynek vagyonára a végrehajtás irányul, szigorúan értelmezendő-e a rendelet 2. cikke (2) bekezdésének b) pontjában rögzített tilalom, és az csak a végrehajtandó vitatott pénzkövetelések tekintetében érvényesül, vagy e tilalom a végrehajtandó nem vitatott pénzkövetelésekre is vonatkozik?

3. Úgy kell-e értelmezni a rendelet 2. cikke (2) bekezdésének b) pontját, amely szerint a rendelet nem alkalmazható csődeljárás, fizetésektelen társaságok vagy más jogi személyek felszámolására vonatkozó eljárások, csődegyezség, kényszeregyezség és hasonló eljárások tekintetében, hogy a korlátozás csak a felsorolt eljárások megindítására vonatkozik, vagy ez a korlátozás az eljárások teljes, az Európai Unió érintett tagállamának nemzeti szabályozása által előírt eljárási stádiumoknak és szakaszoknak megfelelő lefolyására is kiterjed?

4. A közösségi jog elsőbbségének elve alapján és az Európai Unió valamely tagállamának nemzeti szabályozásában mutatkozó joghézag esetén hozhat-e e tagállam nemzeti bírósága, amely előtt fizetésektelenségi eljárást indítottak olyan személy ellen, amelynek vagyonára a végrehajtás irányul, a rendelet (10) preambulumbekzdése és 26. cikke alapján értelmezés útján eltérő, és a rendelet alapelveivel ellentétes ítéletet?

39. A Juzgado de Primera Instancia e Instrucción n o 2 de Marchena (Spanyolország) által 2013. szeptember 10-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (C-482/13. – C-487/13. sz. ügyek)¹

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13 irányelvvel, különösen az irányelv 6. cikkének (1) bekezdésével összhangban, valamint az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének megfelelően a fogyasztók, illetve a felhasználók védelmének biztosítása céljából, amennyiben a nemzeti bíróság valamely jelzálog alapú hitel késedelmi kamatára vonatkozó tisztességtelen feltétel fennállását állapítja meg, a feltételt semmisnek és kötőerővel nem rendelkezőnek kell nyilvánítania, vagy ellenkezőleg, köteles a kamatokra vonatkozó feltétel kiigazítására azáltal, hogy felhívja a végrehajtást kérőt vagy hitelezőt a kamat újbóli kiszámítására?

2. A 2013. május 14-i 1/2013. sz. törvény második átmeneti rendelkezése nem jelenti-e a fogyasztók érdeke védelmének nyilvánvaló korlátozását azáltal, hogy burkoltan előírja a bíróság számára a késedelmi kamatra vonatkozó, tisztességtelennek minősített feltétel kiigazításának kötelezettségét a kikötött kamat újraszámolásával, a tisztességtelen kikötés hatályban tartása mellett, annak megállapítása helyett, hogy a feltétel semmis és az nem jelent kötelezettséget a fogyasztóra nézve?

3. A 2013. május 14-i 1/2013. sz. törvény második átmeneti rendelkezése sérti-e a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13 irányelvet, különösen az irányelv 6. cikkének (1) bekezdését azáltal, hogy megakadályozza az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének a fogyasztóvédelem területén történő alkalmazását, és mellőzi a semmisség és a kötelező erő megvonása jogkövetkezményének alkalmazását a 2013. május 14-i 1/2013. sz. törvény hatályba lépését megelőzően kötött jelzálog-alapú hitelszerződésekben kikötött, késedelmi kamatra vonatkozó tisztességtelen feltételek tekintetében?

Munkaügyi ügyszak

58. A Gerechtshof Den Haag (Hollandia) által 2013. július 22-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-413/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni az uniós jog versenyszabályait, hogy a munkáltatók és a munkavállalók szövetsége között kötött kollektív megállapodás azon rendelkezése — amely szerint azon önálló kereső tevékenységet folytatóknak, akik szolgáltatásnyújtási megállapodás alapján a munkáltató számára ugyanazon munkát végzik, mint a kollektív megállapodás hatálya alá tartozó munkavállalók, már azért bizonyos minimális díjazást kell kapniuk, mert e rendelkezést kollektív megállapodás tartalmazza — nem tartozik az EUMSZ 101. cikk hatálya alá?

2. Amennyiben az első kérdésre adandó válasz nemleges: vajon az említett rendelkezés nem tartozik az EUMSZ 101. cikk hatálya alá, ha (többek között) a kollektív megállapodás hatálya alá tartozó munkavállalók munkafeltételeinek javítását szolgálja, és e tekintetben jelentősége van-e annak, hogy e munkafeltételek ezáltal közvetlenül vagy csak közvetetten javulnak?

¹ A megjelölt ügyekben feltett kérdések szó szerint megegyeznek.

59. A Juzgado Contencioso-Administrativo de Oviedo (Spanyolország) által 2013. július 23-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-416/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Ellentétes-e a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv 2. cikke (2) bekezdésével, 4. cikke (1) bekezdésével és 6. cikke (1) bekezdése c) pontjával, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. cikke (1) bekezdésével, amelyek tiltják az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetést, ha valamely önkormányzati felhívás, amely egyébként szó szerint a tagállam egyik regionális törvényét alkalmazza, a helyi rendőrkapitányságon betölthető rendőri álláshelyek megpályázásához legfeljebb 30 éves életkort ír elő?

60. Az Oberster Gerichtshof (Ausztria) által 2013. július 23-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-417/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni az Alapjogi Charta 21. cikkét a 2000/78/EK irányelv 7. cikkének (1) bekezdésével, valamint 16. és 17. cikkével összefüggésben, hogy:

a) azon munkavállaló, aki számára a munkáltató a korábbi szolgálati idők törvényben szabályozott, életkor alapján való hátrányos megkülönböztetést megvalósító beszámítása alapján először téves előrelépési napot állapított meg, minden esetben igényelheti, hogy a hátrányos megkülönböztetéstől mentes előrelépés napjára figyelemmel fizessék meg számára a munkabér-különbözetet,

b) vagy pedig úgy, hogy a tagállamnak lehetősége van arra, hogy a korábbi szolgálati idők hátrányos megkülönböztetéstől mentes beszámításával pénzbeli kompenzáció nélkül is megszüntesse az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetést (úgy, hogy az előrelépési idő egyidejű meghosszabbítása mellett újból megállapítja az előrelépés napját), különösen ha ezen munkabérsemleges megoldás a munkáltató fizetőképességének fenntartását, valamint az újbóli kiszámítással járó túlzott költségek elkerülését szolgálja?

2. A 1. kérdés b) pontjára adott igenlő válasz esetén:

A jogalkotó a korábbi szolgálati idők ilyen hátrányos megkülönböztetéstől mentes beszámítását

a) visszaható hatállyal is bevezetheti (a jelen ügyben a BGBl I. 2011/129. számában közzétett 2011. december 27-i törvénnyel, 2004. január 1-jétől visszaható hatállyal), vagy

b) az csak a beszámításra és előrelépésre vonatkozó új rendelkezések meghozatalának, illetve közzétételének napjától érvényes?

3. A 1. kérdés b) pontjára adott igenlő válasz esetén:

Úgy kell-e értelmezni az Alapjogi Charta 21. cikkét a 2000/78/EK irányelv 2. cikkének (1) és (2) bekezdésével, valamint 6. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben, hogy:

a) az olyan törvényi szabályozás, amely az előmenetel kezdetén a foglalkoztatási időszakokra hosszabb előrelépési időt ír elő, és így a magasabb fizetési fokozatba történő előrelépést megnehezíti, életkoron alapuló közvetlen eltérő bánásmódot valósít meg,

b) és igenlő válasz esetén pedig úgy, hogy az ilyen szabályozás az előmenetel kezdetén fennálló kevesebb szakmai tapasztalatra tekintettel megfelelő és szükséges?

4. A 1. kérdés b) pontjára adott igenlő válasz esetén:

Úgy kell-e értelmezni a 2000/78/EK irányelv 7. cikkének (1) bekezdését és 8. cikkének (1) bekezdését a 6. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben, hogy egy korábbi, életkor alapján való hátrányos megkülönböztetést megvalósító szabályozás kizárólag azon okból való továbbhatása, hogy a munkáltatót annak saját érdekében megvédje egy új, hátrányos megkülönböztetéstől mentes

szabályozásból eredő, a jövedelem szempontjából hátrányos szabályozástól (a munkabért garantáló kikötés), a birtokállomány megőrzése és a bizalomvédelem érdekében megengedhető, illetve igazolt?

5. Az 1. kérdés b) pontjára adott igenlő válasz és a 3. kérdés b) pontjára adott igenlő válasz esetén:

a) A jogalkotó a beszámítható korábbi szolgálati idők megállapítása érdekében előírhatja-e a munkavállaló együttműködési kötelezettségét (együttműködési kötelelem), és függővé teheti-e az új beszámítási és előrelépési rendszerbe való átlépést e kötelezettség teljesítésétől?

b) Azon munkavállaló, aki az új, hátrányos megkülönböztetéstől mentes beszámítási és előrelépési rendszer szerinti előrelépési nap újbóli megállapítása során való, tőle elvárható együttműködést elmulasztja, és ezért szándékosan nem veszi igénybe a hátrányos megkülönböztetéstől mentes szabályozást, és önként a korábbi, életkor alapján való hátrányos megkülönböztetést megvalósító beszámítási és előrelépési rendszerben marad, hivatkozhat-e a korábbi rendszer szerinti, életkor alapján való hátrányos megkülönböztetésre, vagy pedig joggal való visszaélésnek minősül az, hogy csupán azért maradt a korábbi, hátrányos megkülönböztetést megvalósító rendszerben, hogy pénzübeli igényeket támasszon?

6. Az 1. kérdés a) pontjára adott igenlő válasz, vagy pedig a 1. kérdés b) pontjára és a 2. kérdés b) pontjára adott igenlő válasz esetén:

Megköveteli-e az Alapjogi Charta 47. cikkének (1) bekezdése és az EUSZ 19. cikkének (1) bekezdése szerinti hatékonyság uniós jogi elve, hogy az uniós jogon alapuló igények elévülési ideje ne kezdődjék meg az Európai Unió Bírósága által a jogi helyzet egyértelmű tisztázása érdekében hozott határozat kihirdetését megelőzően?

7. Az 1. kérdés a) pontjára adott igenlő válasz, vagy pedig az 1. kérdés b) pontjára és a 2. kérdés b) pontjára adott igenlő válasz esetén:

Megköveteli-e az egyenértékűség uniós jogi elve, hogy az új beszámítási és előrelépési rendszerből eredő igények érvényesítése elévülésének a nemzeti jogban előírt nyugvása (a Bundesbahngesetz [a szövetségi vasútról szóló törvény] 53a. §-ának (5) bekezdése) kiterjedjen olyan munkabér- különbözet érvényesítésére, amely a korábbi, életkor alapján való hátrányos megkülönböztetést megvalósító rendszerből ered?

61. A Bundesarbeitsgericht (Németország) által 2013. augusztus 27-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (C-464/13. és C-465/13. sz. ügyek)²

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni az Európai Iskolák alapszabályát megállapító, 1994. június 21-i egyezmény (a továbbiakban: az Európai Iskolákról szóló egyezmény) 27. cikke (2) bekezdésének első mondatát, hogy a valamely Európai Iskola által alkalmazott szerződéses tanárok, akiket nem a tagállamok rendeltek ki, az egyezmény hatálya alá tartozó személyek közé tartoznak, és nincsenek — az igazgatási és a kisegítő személyzethez hasonlóan — kivonva a szabályozás alkalmazása alól?

2. Amennyiben a Bíróság az 1. kérdésre igenlő választ adna:

Úgy kell-e értelmezni az Európai Iskolákról szóló egyezmény 27. cikke (2) bekezdésének első mondatát, hogy a szabályozás a valamely iskolának az egyezményben ráruházott hatáskörében eljáró vezető tanára által a szerződéses tanárok tekintetében meghozott, az egyezményen vagy az egyezmény alapján elfogadott szabályokon alapuló, sérelmet okozó aktus jogszerűségére is kiterjed?

3. Amennyiben a Bíróság a 2. kérdésre igenlő választ adna:

Úgy kell-e értelmezni az Európai Iskolákról szóló egyezmény 27. cikke (2) bekezdésének első mondatát, hogy a valamely Európai Iskola vezető tanára és szerződéses tanára közötti, a szerződéses

---

² A megjelölt ügyekben feltett kérdések szó szerint megegyeznek.

tanár munkaviszonya időtartamának korlátozásáról szóló szerződéses megállapodás megkötése a vezető tanár által a szerződéses tanár tekintetében meghozott, sérelmet okozó aktusnak minősül?

4. Amennyiben a Bíróság a 2. vagy a 3. kérdésre nemleges választ adna:

Úgy kell-e értelmezni az Európai Iskolákról szóló egyezmény 27. cikke (2) bekezdésének első mondatát, hogy az ott megjelölt felülbírálati bizottság első és végső fokon, illetve amikor minden egyéb közigazgatási eljárási lehetőség kimerült, kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a vezető tanár és a szerződéses tanár által megkötött, a munkaszerződés időtartamának korlátozására vonatkozó vitás kérdések esetében, ha ez a megállapodás irányadó jelleggel az 1994. augusztus 31. után alkalmazott szerződéses tanárok személyzeti szabályzatának 1.3. pontjában az Igazgatótanács által megfogalmazott előíráson alapul, amely „éves munkaszerződéseket” irányoz elő?

62. A Työtuomioistuin (Finnország) által 2013. október 9-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-533/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: finn

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

a) Úgy kell-e értelmezni a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzésről szóló irányelv (2008/104/EK irányelv) 4. cikkének (1) bekezdését, hogy annak alapján a nemzeti hatóságokat — a bíróságokat is beleértve — az az állandó kötelezettség terheli, hogy a rendelkezésükre álló eszközökkel biztosítsák, hogy ne legyenek hatályban olyan nemzeti előírások vagy kollektív szerződésbeli rendelkezések, vagy ne alkalmazzanak olyanokat, amelyek ellentétesek az irányelv valamely rendelkezésével?

b) Úgy kell-e értelmezni az irányelv 4. cikkének (1) bekezdését, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében kölcsönzött munkavállalók csak a külön felsorolt esetekben, mint például a csúcsidőszakok kezelésére vagy a vállalkozás saját munkavállalói által nem elvégezhető munkák esetében vehetők igénybe? Kölcsönzött munkaerő tiltott igénybevételének tekinthető-e a kölcsönzött munkavállalóknak a vállalkozás saját munkavállalói mellett, a vállalkozás szokásos feladatainak keretében történő hosszabb távú igénybevétele?

c) Abban az esetben, ha a nemzeti szabályozás az irányelvvel ellentétesnek tekintendő, milyen eszközök állnak a nemzeti bíróság rendelkezésére az irányelv céljainak eléréséhez, ha egy magánfelek által betartandó kollektív szerződésről van szó?

Polgári ügyszak

71. A Bundesgerichtshof (Németország) által 2013. június 25-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-348/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Valamely honlapon a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tett mű saját honlapba történő beágyazása olyan körülmények között, mint amelyek az alapeljárásban fennállnak, nyilvánossághoz közvetítésnek minősül-e a 2001/29/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében abban az esetben is, ha az idegen művet ezzel nem közvetítik új közönség számára, és a közvetítés nem az eredeti közvetítéstől eltérő specifikus technikai módon történik

72. A Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia) által 2013. július 24-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-419/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Szabályozza-e a 2001/29 irányelv 4. cikke az arra a kérdésre adandó választ, hogy gyakorolhatja-e a szerzői jog jogosultja terjesztési jogát azon szerzői jogilag védett mű reprodukciója tekintetében, amelyet a jogosult által vagy annak hozzájárulásával az EGT területén értékesítettek vagy szállítottak, amennyiben e reprodukció formája ezt követően változott és ezen új formájában került forgalomba?

2. a) Az 1. kérdésre adandó igenlő válasz esetén annak a körülménynek, hogy az 1. kérdésben érintett változás áll fenn, van-e hatása azon kérdésre adandó válaszra, hogy a 2001/29 irányelv 4. cikkének (2) bekezdése értelmében vett jogkimerülés akadályozott vagy félbeszakadt?

b) A 2.a) kérdésre adott igenlő válasz esetén milyen kritériumokat kell ebben az esetben alkalmazni annak meghatározása végett, hogy a reprodukció formája megváltozott, amely a 2001/29 irányelv 4. cikke (2) bekezdése értelmében vett jogkimerülést akadályozza vagy félbeszakítja?

c) E kritériumok hagynak-e mozgásteret a holland nemzeti jogban meghatározott azon kritérium alkalmazásának, amely szerint már nem áll fenn a jogkimerülés esete azon okból, hogy a reprodukciók viszonteladója azoknak más formát adott és azokat a nyilvánosság számára ilyen formában terjesztette (a Hoge Raad NJ 1979/412. sz., 1979. január 19-i ítélete, Poortvliet)?

73. Az Oberster Gerichtshof (Ausztria) által 2013. augusztus 6-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-442/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. „[A]zonos felek között” indítottak-e két eljárást a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet 12. cikke értelmében véve, ha az egyik eljárásban a gyermek a múltbeli tartás és a folyó tartás nyújtására vonatkozó igényét érvényesíti az apával szemben, az apa pedig házassági bontóperében a gyermekkel szembeni tartási kötelezettségének és az anyának nyújtandó ellátásnak a megállapítását kéri a házasság felbontását követő időre?

2. Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén:

Ha az egyik eljárásban a tartásra jogosult személy a folyó tartásra vonatkozó igényét érvényesíti, a másik eljárásban pedig a tartásra köteles személy a folyó tartás nyújtására vonatkozó kötelezettségének megállapítását egy későbbi időponttól kezdődően kéri, akkor az eljárások a későbbi időponttól „ugyanabból a ténybeli alapból származó ugyanazon jog” iránt lesznek folyamatban a rendelet 12. cikke értelmében véve?

74. A Bundesgerichtshof (Németország) által 2013. augusztus 19-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-458/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Kizárja-e a 2001/29/EK irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontja a 2001/29/EK irányelv 6. cikkének (2) bekezdését a nemzeti jogba átültető rendelkezés (itt az UrhG 95a. §-ának (3) bekezdése) alkalmazását, ha a szóban forgó műszaki intézkedés egyúttal nem csak műveket vagy védelem alatt álló egyéb teljesítményeket, hanem számítógépi programokat is véd?

75. A Najvyšší súd Slovenskej republiky (Szlovákia) által 2013. augusztus 19-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-459/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: szlovák

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Az európai jogi hagyományok szellemében úgy kell-e értelmezni az Európai Unió Alapjogi Chartájának 35. cikkét, hogy az e jogra jogosult valamennyi személy választhat a megelőző egészségügyi ellátás és az orvosi kezelés igénybevétele vagy annak megtagadása között a nemzeti jogszabályokban és gyakorlatban megállapított kötelező feltételektől függetlenül, vagy éppen ellenkezőleg, az európai polgárok egészsége védelme magas szintjének biztosításához fűződő közérdek az egyének számára nem teszi lehetővé e választást?

2. Úgy kell-e értelmezni az Európai Unió működéséről szóló szerződés 168. cikkét és különösen annak (1) bekezdését, valamint (4) bekezdésének c) pontját, hogy az Unió célkitűzése, különösen az emberi megbetegedések és betegségek, valamint az emberek testi és szellemi egészségét fenyegető veszélyek okainak megelőzése, nem teszi lehetővé az európai polgár számára, hogy megtagadhassa az úgynevezett kötelező védőoltásokat, mivel ez a magatartás veszélyt jelent a közegészségre?

3. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (3) bekezdésével — amely többek között a közös alkotmányos hagyományokat egyesítő elvre utal — összhangban értelmezett 33. cikke értelmében a szülői felügyelet joga megelőzi-e az egészségvédelemhez fűződő közérdeket a kiskorú gyermek feletti szülői gondoskodás előnyben részesítése érdekében?

76. A Bundesgerichtshof (Németország) által 2013. szeptember 19-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (C-503/13. és C-504/13. sz. ügyek)³

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni a hibás termékekért való felelősségre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1985. július 25-i 85/374/EGK tanácsi irányelv 6. cikkének (1) bekezdését, hogy egy termék, amennyiben az emberi testbe beültetett orvostechnikai eszköz (szívritmus-szabályozó, illetve beültethető kardioverter defibrillátor — ICD), már akkor hibás, ha az azonos termékcsoporthoz tartozó eszközöket jelentős meghibásodási kockázat jellemzi, még ha a konkrét esetben beültetett eszköz esetében nem is állapították meg hibát?

2. Ha az első kérdésre igenlő válasz adandó:

A termék műtéti eltávolítása és egy másik szívritmus-szabályozó, illetve ICD beültetésére irányuló műtét költségei esetében a 85/374/EGK irányelv 1. cikke, valamint 9. cikke első mondatának a) pontja értelmében vett, testi sérülés által okozott kárról van szó?

Közigazgatási ügyszak

196. A Bundesgerichtshof (Németország) által 2013. június 27-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-358/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Úgy kell-e értelmezni a 2004. március 31-i 2004/27/EK irányelvvel módosított, 2001. november 6-i 2001/83/EK irányelv 1. cikke 2. pontjának b) alpontját, hogy az e rendelkezés szerinti anyagok vagy azok kombinációi, amelyek csupán módosítják az ember valamely élettani funkcióját — tehát nem helyreállítják vagy javítják —, csak akkor tekinthetők gyógyszernek, ha terápiás haszonnal rendelkeznek, vagy mindenesetre pozitív irányba módosítják a testi funkciókat? Ezáltal nem tartoznak

³ A megjelölt ügyekben feltett kérdések szó szerint megegyeznek.

az irányelv gyógyszerfogalmának hatálya alá azok az anyagok vagy azok kombinációi, amelyeket kizárólag — bódult állapotot okozó — pszichoaktív hatásuk miatt fogyasztanak, és eközben mindenesetre az egészségre veszélyes hatással járnak?

197. A Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (Németország) által 2013. július 2-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-373/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. a) A már kiadott tartózkodási engedély visszavonása esetén is figyelembe kell-e venni a tagállamoknak a 2004/83/EK irányelv 24. cikke (1) bekezdése első albekezdésében szereplő szabály szerinti kötelezettségét, miszerint a menekült jogállásúként elismert személyeknek tartózkodási engedélyt kell kiállítani?

b) Úgy kell-e ezért ezt a szabályt értelmezni, hogy vele ellentétes a menekült jogállásúként elismert személy tartózkodási engedélyének (például a nemzeti jog szerinti kiutasítás keretében történő) visszavonása vagy megszüntetése akkor, ha nem állnak fenn a 2004/83/EK irányelv 21. cikkének a (2) bekezdésével összhangban értelmezett (3) bekezdése szerinti feltételek, vagy a 2004/83/EK irányelv 24. cikke (1) bekezdésének első albekezdése szerinti „nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okok”?

2. Az 1. pontban szereplő kérdésekre adandó igenlő válasz esetén:

a) Hogyan kell értelmezni a 2004/83/EK irányelv 24. cikke (1) bekezdésének első albekezdése szerinti „nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okokra” alapított kizáró okot a terrorista szervezet támogatásából fakadó veszélyekre tekintettel?

b) Fennállhatnak-e a 2004/83/EK irányelv 24. cikke (1) bekezdésének első albekezdése szerinti „nyomós nemzetbiztonsági vagy közrendi okok” akkor, ha a menekült jogállásúként elismert személy többek között adományok gyűjtésével és a PKK-hoz közeli rendezvényeken való folyamatos részvétellel támogatta a PKK-t, még abban az esetben is, ha nem teljesülnek a visszaküldés Genfi Egyezmény 33. cikke (2) bekezdése szerinti tilalma figyelmen kívül hagyásának feltételei, és ezzel a 2004/83/EK irányelv 21. cikke (2) bekezdésének feltételei sem?

3. Abban az esetben, ha az 1.a) kérdésre nemleges válasz adandó:

A menekült jogállásúként elismert személy tartózkodási engedélyének (például a nemzeti jog szerinti kiutasítás keretében történő) visszavonása vagy megszüntetése uniós jogi szempontból csak a 2004/83/EK irányelv 21. cikkének a (2) bekezdésével összhangban értelmezett (3) bekezdése (illetve az annak helyébe lépett 2011/95/EU irányelv azonos szövegű szabálya) szerinti feltételek fennállása esetén megengedhető?

198. A Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Németország) által 2013. július 25-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-424/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni az 1/2005/EK rendelet 14. cikkének (1) bekezdését, hogy a háziló-félék és a házi szarvasmarha-, juh-, kecske-, illetve sertésfélék nagy távolságokon való szállítása esetén, amennyiben a kiindulási hely az Európai Unió valamely tagállamában van, a rendeltetési hely azonban egy harmadik országban, akkor a kiindulási hely illetékes hatósága csak akkor bélyegezheti le a 14. cikk (1) bekezdésének c) pontja értelmében a szállításszervező által benyújtott menetlevelet, ha a menetlevél a kiindulási helytől a rendeltetési helyig a szállítás teljes útvonalán, azaz az Európai Unió területén kívül eső szállítási szakaszok tekintetében is teljes mértékben teljesíti a 14. cikk (1) bekezdés a) pontjának ii. alpontjában szereplő követelményeket?

2. Úgy kell-e értelmezni az 1/2005/EK rendelet 14. cikkének (1) bekezdését, hogy a kiindulási hely e rendelkezés szerint illetékes hatósága a 14. cikk (1) bekezdés b) pontja értelmében arra kötelezheti a

szállításszervezőt, hogy módosítsa a tervezett, nagy távolságon való szállítással kapcsolatos megállapodásokat annak érdekében, hogy a szállítás a kiindulási helytől a rendeltetési helyig a szállítás teljes útvonalán megfeleljen [eredeti 3. o.] e rendeletnek, akkor is, ha a szállítás egyes szakaszai kizárólag harmadik országokban találhatóak?

199. Az Autorità per la Vigilanza sui Contratti pubblici di lavori, servizi e forniture (Olaszország) által 2013. július 25-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-427/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell e értelmezni a 2004/17/EK irányelv 56. cikkét, hogy nem megengedett a nemzeti jogalkotó számára annak előírása, hogy az ajánlatkérő szervezet az elektronikus árverésen az utolsó licit szakaszában megakadályozhatja az ajánlattevőket abban, hogy a rangsorban elfoglalt helyüket és a többi gazdasági szereplő ajánlatait megjelenítsék, ezen adatok megismerését az árverés végéig késleltetve?

2. Ellentétes e a 2004/17/EK irányelv 56. cikkével, illetve az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elveivel a jelen eljárásban bemutatotthoz hasonló olyan nemzeti jogszabályi rendelkezés, illetve közigazgatási gyakorlat, amely az elektronikus árverés végső szakaszában egy ötperces black out időszakot ír elő, amely alatt az ajánlattevők nem ismerhetik meg a rangsorban elfoglalt helyüket?

200. A Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia) által 2013. augusztus 2-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-437/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Azt eredményezik-e a [z Európai Unió Alapjogi] Charta [ájának] 47. cikkében lefektetett jogok, hogy a bíróság nem veheti figyelembe a vizsgálati eredményeket, amennyiben a vámhatóságok az importárúk eredetének bizonyítására irányuló eljárásában harmadik személy által lefolytatott vizsgálat eredményeire kívánnak támaszkodni, amelyről az sem a vámhatóságot, sem a bejelentőt nem tájékoztatta, ami így megnehezíti vagy ellehetetleníti a védelem számára a levont következtetések helytállóságának vizsgálatát, illetve cáfolatát, valamint a bíróság számára megnehezíti a vizsgálat eredményeinek értékelésében álló feladatának ellátását? Eltérő választ eredményez-e az a körülmény, hogy e harmadik személy a vámhatóságtól és a kötelezettől a vonatkozó információkat arra a közelebbről nem kifejtett indokra hivatkozva tagadja meg, hogy az „law enforcement sensitive information”-nak (bűnüldözési szempontból érzékeny adatnak) minősül?

2. Azt eredményezik-e a Charta 47. cikkében lefektetett jogok, hogy a vámhatóságnak, ha nem tud tájékoztatást adni a lefolytatott vizsgálatról, amelyre az áruk eredetére vonatkozó feltételezését alapozza — amely eredmények megalapozottan vitathatók —, és amennyiben az a hatóságoktól jogosan elvárható, támogatnia kell a kötelezett arra irányuló kérelmét, hogy a költségére az általa megjelölt származási országban vizsgálat lefolytatására és/vagy mintavételre kerüljön sor?

3. Eltérő választ kell-e adni az első és második kérdésre, amennyiben a fizetendő vámról szóló értesítést követően meghatározott ideig rendelkezésre álltak még az áruminták egyes részei, amelyeket a kötelezett egy másik laboratóriumban megvizsgáltathatott volna, jóllehet az ilyen vizsgálat eredménye nem változtat azon, hogy a vámhatóság által bevont laboratórium eredményei nem ellenőrizhetők, és így — ha a másik laboratórium a kötelezett által megjelölt származást állapítja meg — a bíróság számára sem lenne lehetséges a két laboratórium eredményeinek összehasonlítása a megbízhatóságuk szempontjából? Amennyiben igen, köteles-e a vámhatóság a kötelezett figyelmét felhívni arra, hogy rendelkezésre állnak még az áruk mintáinak részei, amelyeket ilyen vizsgálat céljából igénybe vehet?

201. A Curtea de Apel București (Románia) által 2013. augusztus 2-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-438/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: román

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Minősíthető-e a 2006/[112]/EK irányelv 16. cikke szerinti, ellenérték fejében történő értékesítésnek, vagy esetleg a 2006/[112]/EK irányelv 18. cikke szerinti, ellenérték fejében történő termékértékesítésnek a pénzügyi lízingszerződés tárgyát képező olyan vagyontárgyak helyzete, amelyeket a szerződés lízingbevevő hibájából történő felmondását követően a lízingtársaság nem szerzett vissza a vagyontárgy használatjától, noha a lízingtársaság jogi eljárásokat is indított és folytatott a vagyontárgyak visszaszerzése érdekében, és a szerződés felmondását követően a lízingtársasághoz már semmilyen összeg nem folyt be a vagyontárgy használata kapcsán?

202. A Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia (Olaszország) által 2013. augusztus 2-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-440/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Összeegyeztethető-e az a közösségi joggal, hogy az ajánlatkérő szerv — a 241/1990. sz. törvény 21d. cikke alapján a közbeszerzések vonatkozásában fennálló visszavonási jogkörével élve — dönthet úgy, hogy nem ítéli oda véglegesen a szerződést pusztán azon az alapon, hogy az ideiglenesen nyertes ajánlattevő társaság törvényes képviselőjével szemben büntetőügyben nyomozás van folyamatban;
2. összeegyeztethető-e a közösségi joggal a büntetőjogi felelősség jogerős megállapításának a 2004/18/EK irányelv 45. cikkében kifejezésre juttatott elvétől olyan közigazgatási szempontból való meg nem felelés okán történő eltérés, amely ok a közigazgatási szerv önálló hatásköréhez kapcsolódik;
3. összeegyeztethető-e a közösségi joggal a büntetőjogi felelősség jogerős megállapításának a 2004/18/EK irányelv 45. cikkében kifejezésre juttatott elvétől való eltérés abban az esetben, ha a folyamatban lévő nyomozás a saját ügyben, saját hatáskörben eljárva hozott intézkedés tárgyát képező közbeszerzési eljárással kapcsolatos bűncselekmények elkövetésére vonatkozik;
4. összeegyeztethető-e a közösségi joggal az, hogy az ajánlatkérő szerv által közbeszerzési tárgykörben hozott intézkedéseket a nemzeti közigazgatási bíróság a közbeszerzésekre vonatkozó, a bíróságoknak biztosított megállapítási hatáskör gyakorlása során teljes egészében, vagyis az ajánlat megbízhatósága és megfelelése szempontjából, tehát a nyilvánvaló logikátlanság, ésszerűtlenség, nem kielégítő indokolás vagy ténybeli tévedés korlátozott eseteit meghaladóan megvizsgálhatja?

203. A Tribunalul Brașov (Románia) által 2013. augusztus 7-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-444/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: román

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Úgy kell-e értelmezni a 2006/112/EK tanácsi irányelv 73. és 78. cikkét, hogy amennyiben a felek az adásvételi szerződésben meghatározzák a végleges és visszavonhatatlan árat, majd az adóhatóságok az eladó hűanyagként minősítése miatt az adásvételi ügyletet adókötelesnek minősítik, úgy kell-e tekinteni, hogy az ár magában foglalja a vonatkozó hozzáadottérték-adót, vagy ez utóbbi hozzáadódik ehhez az árhoz? Más szóval: mi képezi az adóalapot az ilyen értékesítés esetében?

204. Az Unabhängiger Verwaltungssenat in Tirol (Ausztria) által 2013. augusztus 7-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-443/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni a 2073/2005/EK rendelet módosításáról szóló 1086/2011/EU rendelet 1. cikkét, hogy a friss baromfihúsnak a 2073/2005/EK rendelet I. melléklete 1. fejezetének 1.28. sorában megjelölt mikrobiológiai kritériumot a forgalmazás valamennyi szakaszában teljesítenie kell?
2. Az élelmiszer-forgalmazás szakaszában eljáró élelmiszer- ipari vállalkozók is teljes mértékben a 2073/2005/EK rendelettel felállított rendszer hatálya alá tartoznak?
3. A 2073/2005/EK rendelet I. melléklete 1. fejezetének 1.28. sorában megjelölt mikrobiológiai kritériumot a forgalmazás valamennyi szakaszában a termelésben részt nem vevő élelmiszeripari vállalkozásoknak (kizárólag forgalmazási szakasz) is figyelembe kell venniük?

205. A Bundesgerichtshof (Németország) által 2013. augusztus 12-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-451/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Arról a kérdésről is véglegesen rendelkeznie kell-e a Bizottságnak egy olyan határozatban, amellyel az EUMSZ 101. cikk megsértése miatt bírságot szab ki egyetemlegesen több természetes vagy jogi személlyel szemben, hogy milyen arányban osztandó meg a bírság az egyes egyetemleges kötelezettek között?

2. Amennyiben az 1. kérdésre igenlő választ kell adni:

a) Úgy kell-e értelmezni a Bizottság olyan határozatát, amely nem rendelkezik kifejezetten az egyetemleges kötelezettek közötti megosztásról, hogy a bírság egymás között egyenlő arányban terheli valamennyi egyetemleges kötelezettet?

b) Amennyiben a 2. kérdés a) pontjára nemleges választ kell adni:

Kitölthető-e a tagállami bíróságok által az a határozathozatali hézag, amely akkor keletkezik, ha a Bizottság nem rendelkezik a bírság egyetemleges kötelezettek közötti megosztásáról, anélkül hogy a Bizottságnak kiegészítő határozatot kellene hoznia?

3. Amennyiben az 1. kérdésre nemleges válasz vagy a 2. kérdés b) pontjára igenlő választ kell adni: tartalmaz-e az uniós jog azzal a kérdéssel kapcsolatos rendelkezéseket, hogy miként kell megosztani a bírságot az egyetemleges kötelezettek között?

4. Amennyiben az 1. vagy a 3. kérdésre igenlő választ kell adni:

Már akkor megtérítési követelése támad-e a többi egyetemleges kötelezettel szemben annak az egyetemleges kötelezettnek, aki a bírságot egészben vagy részben megfizette, mielőtt jogerős határozatot hoznának a bírság megállapításával szemben benyújtott fellebbezés tárgyában?

206. A High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) (Egyesült Királyság) által 2013. augusztus 12-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-453/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A 853/2004/EK rendelet I. mellékletének 1.14. pontjában szereplő, „az izomrostszerkezet sérül vagy módosul” kifejezés a mikroszkópia általános módszereinek alkalmazásával látható „izomrostszerkezet bármely sérülését vagy módosulását” jelenti? (Ugyanez a kifejezés szerepel a 999/2001/EK rendelet — 1923/2006/EK rendelettel módosított — 3. cikkének n) pontjában.)

2. Besorolható-e valamely húsipari termék az I. melléklet 1.15. pontja értelmében vett előkészített húsként, amennyiben izomrostszerkezetének bizonyos mértékű, a mikroszkópia általános módszereinek alkalmazásával látható sérülésére vagy módosulására került sor?

3. Ha az 1. kérdésre nemleges, a 2. kérdésre pedig igenlő válasz adandó, az izomrostszerkezet sérülésének vagy módosulásának azon mértéke, amely elegendő ahhoz, hogy szükségessé tegye a húsipari terméknek az I. melléklet 1.14. pontja értelmében MSM-ként történő besorolását, azonos-e azzal a mértékkel, amely ahhoz szükséges, hogy az 1.15. pont értelmében megszüntesse a friss hús jellemzőit?

4. Milyen mértékben kell a friss hús jellemzőinek csökkenniük, mielőtt azok az 1.15. pont értelmében megszüntetettnek tekinthetők?

5. Ha az 1. kérdésre nemleges, azonban a 3. kérdésre szintén nemleges válasz adandó:

a) Az izomrostszerkezet milyen mértékű módosulása szükséges ahhoz, hogy a szóban forgó termék MSM-ként kerüljön besorolásra?

b) Milyen kritériumokat kell alkalmazniuk a nemzeti bíróságoknak annak megállapítása során, hogy a hús izomrostszerkezete az adott mértékben módosult-e?

207. A Bundesverwaltungsgericht (Németország) által 2013. augusztus 22-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-461/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni a legutóbb a 2009. április 23-i 2009/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv — a továbbiakban: vízügyi keretirányelv — 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontját, hogy a tagállamok — kivétel megállapításának fenntartásával — kötelesek megtagadni egy projekt engedélyezését, ha az valamely felszíni víztest állapotának romlását okozhatja, vagy e szabályozás tekintetében pusztán a vízgyűjtő-gazdálkodás tervezésére vonatkozó célkitűzésről van szó?

2. Úgy kell-e értelmezni a vízügyi keretirányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontjában szereplő „állapotának romlás[a]” fogalmát, hogy az csak olyan kedvezőtlen változásokra terjed ki, amelyek az irányelv V. melléklete alapján alacsonyabb osztályba való besoroláshoz vezetnek?

3. Amennyiben a 2. kérdésre nemleges választ kell adni: Milyen feltételek mellett áll fenn a vízügyi keretirányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja értelmében a víztest „állapotának romlás[a]”?

4. Úgy kell-e értelmezni a vízügyi keretirányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának ii. és iii. alpontját, hogy a tagállamok — kivétel megállapításának fenntartásával — kötelesek megtagadni egy projekt engedélyezését, ha az valamely felszíni víztest esetében veszélyezteti a jó állapot, illetve a jó ökológiai potenciál és jó kémiai állapot az irányelv alapján irányadó időpontra történő elérését, vagy e szabályozás tekintetében pusztán a vízgyűjtő-gazdálkodás tervezésére vonatkozó célkitűzésről van szó?

208. A Consiglio di Stato (Olaszország) által 2013. augusztus 23-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-463/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 49. és azt követő cikkeket, valamint az EUMSZ 56. és azt követő cikkeket, továbbá az Európai Unió Bíróságának a C-72/10. és C-77/10. sz. egyesített ügyekben 2012. február 16-án hozott ítéletében megerősített elveket, hogy azokkal ellentétes, ha a pályázati eljárás

tárgyát képező koncessziók időtartama rövidebb a korábban odaítélt koncessziók időtartamánál, amennyiben a pályázati eljárás célja, hogy orvosolja bizonyos számú piaci szereplő eljárásokból való jogellenes kizárásának következményeit?

2. Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 49. és azt követő cikkeket, valamint az EUMSZ 56. és azt követő cikkeket, továbbá az Európai Unió Bíróságának a C-72/10. és C-77/10. sz. egyesített ügyekben 2012. február 16-án hozott ítéletében megerősített elveket, hogy azokkal ellentétes, ha a koncesszióra vonatkozó szabályozásnak a lejárati átmeneti kiigazítása révén történő átalakításának követelménye megfelelően igazolja a pályázati eljárás tárgyát képező koncessziók időtartamának a korábban odaítélt koncessziós jogviszonyok időtartamánál rövidebb megállapítását?

209. A Bayerisches Verwaltungsgericht München (Németország) által 2013. szeptember 2-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-472/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni a 2004/83/EK irányelv 9. cikke (2) bekezdésének e) pontját, hogy az csak azokat a személyeket részesíti védelemben, akiknek konkrét katonai feladatköre magában foglalja a harci cselekményekben való közvetlen részvételt, azaz a fegyveres bevetéseket, illetve akik rendelkeznek az ilyen bevetések elrendeléséhez szükséges felhatalmazással (1. változat), vagy a fegyveres erők más tagjai is részesülhetnek e szabályozás védelmében akkor, ha feladatkörük kimerül a csapat tulajdonképpeni harci cselekményeken kívül eső, logisztikai és műszaki támogatásában, és csak közvetett hatással van a tulajdonképpeni harci eseményekre (2. változat)?

2. Amennyiben az első kérdésre a 2. változat szerinti válasz adandó:

Úgy kell-e értelmezni a 2004/83/EK irányelv 9. cikke (2) bekezdésének e) pontját, hogy a (nemzetközi vagy belföldi) konfliktushelyzetben a katonai szolgálatnak kötelezően túlnyomórészt vagy rendszeresen a 2004/83/EK irányelv 12. cikkének (2) bekezdése szerinti bűncselekmények vagy cselekmények elkövetésére kell felhívnia, illetve köteleznie (1. változat), vagy elegendő az, ha a menedékkérő bizonyítja, hogy a fegyveres erők, amelyekhez tartozik, a bevetési területükön egyedi esetekben elkövettek a 2004/83/EK irányelv 12. cikkének (2) bekezdése szerinti bűncselekményeket, akár úgy, hogy egyes bevetési parancsok ebben az értelemben bűncselekménynek minősültek, akár úgy, hogy egyes személyek túlkapásairól volt szó (2. változat)?

3. Amennyiben a második kérdésre a 2. változat szerinti válasz adandó:

Csak abban az esetben biztosítandó-e a menekültvédelem, ha ésszerű kétséget kizáróan, jelentékeny valószínűséggel, a jövőre nézve is számolni lehet azzal, hogy megsértik a nemzetközi humanitárius jogot, vagy elegendő az, ha a menedékkérő olyan tényeket jelöl meg, amelyek értelmében a konkrét konfliktushelyzetben (szükségszerűen vagy valószínűleg) ilyen bűncselekményekre kerül sor, és ezért nem zárható ki annak valószínűsége, hogy ezekbe ő is belekeveredik?

4. Az a tény, hogy a nemzetközi humanitárius jog megsértését a katonai szolgálati bíróságok nem tolerálják vagy akár szankcionálják, kizárja-e a 2004/83/EK irányelv 9. cikke (2) bekezdésének e) pontja szerinti menekültvédelmet, vagy nem játszik szerepet?

Szükséges-e akár a Nemzetközi Büntetőbíróság általi szankcionálás?

5. Kizárja-e a menekültvédelmet az a tény, hogy a nemzetközi közösség jóváhagyja a csapatok bevetését, illetve a megszállás feltételeit rögzítő okmányt, vagy az, hogy ezek az ENSZ Biztonsági Tanácsának felhatalmazásán alapulnak?

6. A 2004/83/EK irányelv 9. cikke (2) bekezdésének e) pontja szerinti menekültvédelem elismeréséhez szükséges-e az, hogy a menedékkérőt szolgálata teljesítése esetén a Nemzetközi Büntetőbíróság statútuma értelmében el lehessen ítélni (1. változat), vagy már akkor elrendelendő a menekültvédelem, ha a menedékkérő cselekményei ugyan nem érik el ezt a küszöböt, azaz a menedékkérőnek nem kell tartania büntetőjogi szankcióktól, ugyanakkor azonban a katonai szolgálat teljesítését nem tudja összhangba hozni lelkiismeretével (2. változat)?

7. Amennyiben a hatodik kérdésre a 2. változat szerinti válasz adandó:

Kizárja-e a fent hivatkozott rendelkezések szerinti menekültvédelmet az a tény, hogy a menedékkérő annak ellenére, hogy lehetősége volt rá, nem élt a katonai szolgálat megtagadására irányuló rendes eljárás kezdeményezésének lehetőségével, vagy akkor is tekintetbe vehető-e a menekültvédelem, ha aktuális lelkiismereti döntésről van szó?

8. Megvalósítja-e a 2004/83/EK irányelv 9. cikke (2) bekezdésének b) vagy c) pontja szerinti üldöztetést a hadseregből való megszegyenítő elbocsátás, a szabadságvesztés büntetés kiszabása és az ahhoz kapcsolódó társadalmi megvetés és hátrányos bánásmód?

210. A Bundesgerichtshof (Németország) által 2013. szeptember 3-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (C-473/13. és C-474/13. sz. ügyek)⁴

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Akkor is az a tagállami kötelezettség következik a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 16. cikkének (1) bekezdéséből, hogy a kitoloncolás céljából foganatosított őrizetet általában erre szolgáló különleges idegenrendészeti fogdáknak hajtják végre, ha ilyen fogdák csak az adott tagállam szövetségi alegységeinek egy részében állnak rendelkezésre, más szövetségi alegységeiben azonban nem?

211. A Bundesverwaltungsgericht Leipzig (Németország) által 2013. szeptember 5-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-477/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. a) A [2005/36/EK] irányelv 10. cikke értelmében vett „különleges és kivételes okok” azok az okok, amelyek az azt követő esetsorozatban (a)–(g) pont) meghatározásra kerülnek, vagy e körülmények mellett még „különleges és kivételes okok[nak]” kell fennállniuk, amelyek miatt a kérelmező nem felel meg az irányelv III. címének II. és III. fejezetében megállapított feltételeknek?

b) Ez utóbbi esetben milyen jellegűeknek kell lenniük a „különleges és kivételes okoknak”? Ezeknek személyes — például az egyéni életúttal összefüggő — okoknak kell lenniük, amelyek miatt a migráns kivételesen nem felel meg az irányelv III. címe III. fejezete szerinti, képesítése feltétel nélküli elismerésére vonatkozó követelményeknek?

2. a) Az irányelv 10. cikkének c) pontja értelmében vett építészmérnök fogalma feltételezi-e, hogy a migráns a saját tagállamában az építészeti tervezés, felügyelet és kivitelezés műszaki tevékenységein kívül művészi-alkotói, várostervezési, gazdasági és adott esetben műemlékvédelmi tevékenységet is végzett vagy képzését követően végezhetett volna, és adott esetben milyen mértékben?

b) Az irányelv 10. cikkének c) pontja értelmében vett építészmérnök fogalma feltételezi-e, hogy a migráns egyetemi szintű képzést végzett el, amelyben a fő összetevőnek az építészetnek kell lennie abban az értelemben, hogy az az építészeti tervezés, felügyelet és kivitelezés műszaki kérdésein kívül művészi-alkotói, várostervezési, gazdasági és adott esetben műemlékvédelmi kérdésekre is kiterjed, és adott esetben milyen mértékben?

c) i. Az a) és a b) kérdés szempontjából jelentőséggel bír-e, hogy más tagállamokban rendszeresen hogyan használják az „építészmérnök” szakmai címet (az irányelv 48. cikkének (1) bekezdése);

---

⁴ A megjelölt ügyekben feltett kérdések szó szerint megegyeznek.

- ii. vagy elegendő annak megállapítása, hogy a saját tagállamban és a fogadó tagállamban rendszeresen hogyan használják az „építészmérnök” szakmai címet;
- iii. vagy az irányelv 46. cikke (1) bekezdésének második albekezdéséből megállapítható az Európai Unió területén rendszeresen az „építészmérnök” címhez kapcsolódó tevékenységek köre?

212. A Finanzgericht Hamburg (Németország) által 2013. szeptember 9-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-480/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

A 2005. évben festő- vagy színezőanyagként a Kombinált Nomenklatúra 3212 vámtarifaszáma alá kellett-e besorolni az olyan árut, amely oldószerekből és egy polimetin-anyagból áll, amely rendelkezhet ugyan bizonyos — legalábbis textilanyagok esetében nem tartós — színező hatással, a besorolandó áru esetében azonban arra szolgál, hogy információkat lehessen szerezni valamely vizsgálati oldatban (előkezelt vér) található részecskékről (fehérvérsejtek) azáltal, hogy az anyag a részecskék meghatározott alkotóelemeihez (nukleinsavak) történő ionos kapcsolódás útján olyan molekuláris szerkezeteket képez, amelyek meghatározott hullámhosszú lézerténnel való besugárzás esetén korlátozott időre fluorokrómmá válnak, és ez az állapot és annak mértéke különleges fotocellával mérésre kerül?

A Hof van Beroep te Antwerpen (Belgium) által 2013. szeptember 10-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-489/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Ellentétes-e az EK-Szerződés 56. cikkével valamely tagállamban egy másik tagállamban található, bérbe nem adott ingatlanok a helyi kataszteri jövedelemtől eltérő alapon történő adóztatása, különösen abban az esetben, ha feltételezzük, hogy a helyi kataszteri jövedelem hasonló módon kerül megállapításra, mint a belgiumi ingatlanokra vonatkozó belga kataszteri jövedelem?

213. A Verwaltungsgericht Berlin (Németország) által 2013. szeptember 13-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-491/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Mérlegelést nem engedő jogosultságot keletkeztet-e a harmadik országok állampolgárai tanulmányok folytatása, diákcseré, javadalmazás nélküli gyakorlat, illetve önkéntes szolgálat céljából történő beutazásának feltételeiről szóló, 2004. december 13-i 2004/114 tanácsi irányelv tanulmányi célú vízum és az ezt követő, ezen irányelv 12. cikke szerinti tartózkodási engedély kiadására, amennyiben a „beutazás engedélyezésének feltételei”, vagyis a 6. és a 7. cikkben rögzített feltételek teljesülnek, és nem áll fenn a beutazás engedélyezése elutasításának az irányelv 6. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerinti oka?

214. Az Administrativen sad — Varna (Bulgária) által 2013. szeptember 13-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-492/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: bolgár

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Teljesül-e az adómentességnek [a 2006/112/EK] irányelv 138. cikkének (1) bekezdése szerinti feltétele, és nem áll-e fenn az irányelv 139. cikke (1) bekezdésének második albekezdése szerinti kivétel az olyan esetben, mint az alapügybeli, amelyben megállapítást nyert, hogy az áru vevője

esetében a „héa-nyilvántartásba vett személy” jogállás hiányát az ügylet teljesítése után az Unió adatbázisa feltüntette, a felperes azonban azt állítja, hogy kellő gondossággal járt el, mivel információkat szerzett be ebből a rendszerből, ami azonban nincs dokumentálva? A „héa-nyilvántartásból törölt személy” jogállás késedelmes nyilvántartásba vétele az adóhatóság dokumentumaiból/információiból megállapítható.

2. Sérti-e az adósemlegesség, az arányosság és a bizalomvédelem elvét az a közigazgatási és ítélkezési gyakorlat, amely szerint az eladó — a fuvarozási szerződés szerinti feladó — köteles a vevő aláírásának valóságát ellenőrizni, és azt a kérdést tisztázni, hogy az aláírás a társaságot — a vevőt — képviselő személytől, a társaság megfelelő tisztséget betöltő alkalmazottjától, vagy valamely meghatalmazott személytől származik?

3. Közvetlen hatállyal bír-e a [2006/112/EK] irányelv 138. cikkének (1) bekezdése szerinti rendelkezés olyan esetben, mint az alapügybeli, és azt a nemzeti bíróság közvetlenül alkalmazhatja-e?

215. A Symvoulio tis Epikrateias (Görögország) által 2013. szeptember 16-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-498/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: görög

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

A [2078/92/EGK rendelettel és a 746/96/EK rendelettel] létrehozott szabályozás értelmében a mezőgazdasági területek pihentetésére vonatkozó hosszú távú programban való részvételhez szükséges-e a mezőgazdasági termelői jogállás, vagy elegendő, ha az integrált mezőgazdasági üzem működtetéséért felelős jogalany viseli az üzemhez kapcsolódó gazdasági kockázatot?

216. Az Administrativen sad Varna (Bulgária) által 2013. szeptember 23-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-505/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: bolgár

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Megengedi-e az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikke, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 20. és 21. cikke, hogy a mezőgazdaság területén folytatott tevékenységre vonatkozó adókedvezményhez való, törvényben elismert jogosultsággal csak egy személyi kategória — a Zakon za danak varhu dobavenata stoynost (a hozzáadottérték-adóról szóló törvény, a továbbiakban: ZDDS) szerint nyilvántartásba vett természetes személyek — ne rendelkezzen?

2. Megengedi-e az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikke, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 20. és 21. cikke, hogy az azonos jellegű tevékenységre az e tevékenység gyakorlásának jogi formájától és a ZDDS szerinti nyilvántartásba vételtől függően eltérő adókulcsok kerüljenek meghatározásra?

3. Sérti-e a jogbiztonság, a hatékonyság és az arányosság elvét az olyan belső jogi intézkedések bevezetése, amelyek ahhoz vezetnek, hogy a ZDDS alapján, valamint mezőgazdasági termelőként nyilvántartásba vett természetes személyek számára nem biztosítanak olyan adókedvezményt, amely címzettjei egyéni vállalkozók és jogi személyek, annak ellenére, hogy az adóköteles jövedelmük, valamint éves adóalapjuk kiszámítására vonatkozó törvényi kötelezettségeiket úgy teljesítették, mint az egyéni vállalkozók?

217. A Tribunal de première instance de Namur (Belgium) által 2013. szeptember 27-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-517/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Az elektronikus hírközlő hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezéséről szóló, 2002. március 7-i 2002/20/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Engedélyezési irányelv) 13. cikke úgy értelmezendő-e, hogy azzal ellentétes, amennyiben valamely nemzeti vagy területi önkormányzati hatóság szabályozása az említett engedéllyel nem összefüggő költségvetési célból adót vet ki az említett irányelv alkalmazásával nyújtott általános felhatalmazás által lefedett tevékenységek végzése során használt mobiltávközlési infrastruktúrára (adott esetben különbséget téve azon esetek között, amikor ez az infrastruktúra magán-, illetve közterületen került felállításra)?

2. Az elektronikus hírközlő hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezéséről szóló, 2002. március 7-i 2002/20/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Engedélyezési irányelv) 6. cikkének (1) bekezdése úgy értelmezendő-e, hogy azzal ellentétes, amennyiben valamely nemzeti vagy területi önkormányzati hatóság szabályozása olyan, az említett engedéllyel nem összefüggő költségvetési célból vet ki adót a mobiltávközlési infrastruktúrára, amely nem szerepel a szóban forgó irányelv mellékletének A. részében felsorolt feltételek között, különösen azért, mivel nem képez a 12. cikk értelmében vett igazgatási díjat?

Előzetes döntéshozatal tárgyában közzétett határozatok

Büntető ügyszak

7. A Bíróság (negyedik tanács) 2013. szeptember 19-i ítélete (az Amtsgericht Laufen (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Gjoko Filev és Adnan Osmani elleni büntetőeljárások (C-297/12. sz. ügy)⁵

1. *A harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 11. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes egy olyan nemzeti rendelkezés, mint amilyen a külföldiek szövetségi területen történő tartózkodásáról, szakmai tevékenységéről és integrációjáról szóló törvény (Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet) 11. §-ának (1) bekezdése, amely a beutazási tilalom időbeli korlátozását az érintett harmadik országbeli állampolgár erre irányuló kérelmének előterjesztéséhez köti.*

2. *A 2008/115 irányelv 11. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az kizárja valamely tagállam területére vonatkozó, az érintett harmadik országbeli állampolgár e területre való visszatérése vagy az ezen irányelvet átültető nemzeti szabályozás hatálybalépése előtt több mint öt évvel elrendelt beutazási és tartózkodási tilalomba ütköző büncselekmény büntetőjogi szankcionálását, kivéve ha ez az állampolgár a közrendre, a közbiztonságra vagy a nemzetbiztonságra nézve komoly fenyegetést jelent.*

3. *A 2008/115 irányelvet úgy kell értelmezni, hogy a tagállamok nem alapozhatnak valamely büntetőeljárást később ismét olyan kiutasításokra vagy kitoloncolásokra, amelyeket az irányelv átültetésére nyitva álló határidő és annak tényleges átültetése közti időszak előtt öt évvel vagy még korábban rendeltek el, ha ezek az intézkedések büntetőjogi szankción alapultak az említett irányelv 2. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében, és ez a tagállam élt az ezen rendelkezésben biztosított lehetőséggel.*

⁵ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 9. szám, Büntető ügyszak, 1. sorszám alatt.

24. A Bíróság (harmadik tanács) 2013. szeptember 19-i ítélete (a Tribunal de commerce de Bruxelles (Belgium) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — A Grontimmo SA felszámolóiként eljáró Christian Van Buggenhout és Ilse Van de Mierop kontra Banque Internationale à Luxembourg SA (C-251/12. sz. ügy)⁶

A fizetésképtelenségi eljárásról szóló, 2000. május 29-i 1346/2000/EK tanácsi rendelet 24. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy nem tartozik e rendelkezés hatálya alá az a kifizetés, amelyet a fizetésképtelenségi eljárás alatt álló adós megbízásából hitelezője részére teljesítettek.

25. A Bíróság (negyedik tanács) 2013. szeptember 26-i ítélete (az Oberlandesgericht Innsbruck (Ausztria) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Texdata Software GmbH (C-418/11. sz. ügy)⁷

A kérdést előterjesztő bíróság által e tekintetben lefolytatandó vizsgálatok kikötésével az EUMSZ 49. cikket és az EUMSZ 54. cikket, a hatékony bírói jogvédelem és a védelemhez való jog tiszteletben tartásának elveit, valamint a valamely tagállam jogának hatálya alá tartozó egyes meghatározott jogi formájú társaságoknak egy másik tagállamban létesített fióktelepeire vonatkozó bejelentési és közzétételi követelményeiről szóló, 1989. december 21-i 89/666/EGK tizenegyedik tanácsi irányelv 12. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló nemzeti szabályozás, amelynek értelmében az éves beszámoló közzétételére megszabott kilenc hónapos határidő túllépése esetén haladéktalanul legalább 700 euró összegű pénzbírságot kell azon tőketársasággal szemben kiszabni, amelynek fióktelepe található az érintett tagállamban, és mindezt anélkül, hogy a részére előzetes felszólítást küldenének, vagy hogy a felrótt mulasztás kapcsán nyilatkozattételre lenne lehetősége.

26. A Bíróság (első tanács) 2013. szeptember 26-i ítélete (Verwaltungsgerichtshof (Ausztria) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — ÖBB-Personenverkehr AG kontra (Schienen-Control Kommission és a Bundesministerin für Verkehr, Innovation und Technologie részvételével) (C-509/11. sz. ügy)⁸

1. *A vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről szóló, 2007. október 23-i 1371/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 30. cikke (1) bekezdésének első albekezdését úgy kell értelmezni, hogy az e rendelet végrehajtásáért felelős nemzeti szerv, a nemzeti jog erre vonatkozó rendelkezése hiányában, nem írhatja elő kötelező jelleggel az alkalmazandó kártérítési szabályzatok konkrét tartalmát azon vasúttársaság részére, amelynek a menetjegy árának visszatérítésére vonatkozó kártérítési szabályzata nem felel meg az e rendelet 17. cikkében meghatározott kritériumoknak.*

2. *Az 1371/2007 rendelet 17. cikkét úgy kell értelmezni, hogy annak alapján a vasúttársaságoknak nincs joguk általános (szállítási) szerződési feltételeikbe olyan záradékot foglalni, amelynek alapján mentesülnek a késés esetén járó, menetjegy árára vonatkozó kártérítési kötelezettségük alól, ha a késésre vis maior, vagy az 1999. június 3-i vilniusi jegyzőkönyvvel módosított, 1980. május 9-i nemzetközi vasúti fuvarozási egyezménynek a nemzetközi vasúti személyszállítási szerződésre vonatkozó egységes szabályai 32. cikke (2) bekezdésében felsorolt okok valamelyike miatt kerül sor.*

⁶ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 8. szám, Gazdasági ügyszak, 5. sorszám alatt.

⁷ A kérdést l.: Hírlevél II. évfolyam, 12. szám, Gazdasági ügyszak, 1. sorszám alatt.

⁸ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 2. szám, Közigazgatási ügyszak, 2. sorszám alatt.

33. A Bíróság elnökének 2013. július 23-i végzése (a Verwaltungsgericht Giessen (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-610/12. sz. ügy)⁹

A Bíróság elnöke elrendelte az ügy törlését.

34. A Bíróság (negyedik tanács) 2013. szeptember 12-i ítélete (a Berufsgericht für Heilberufe bei dem Verwaltungsgericht Gießen (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Kostas Konstantinides (C-475/11 sz. ügy)¹⁰

1. A szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 5. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az olyan nemzeti szabályok, mint egyfelől a hesseni tartományi orvosi etikai kódex 12. §-ának (1) bekezdésében szereplők, amelynek értelmében a tiszteletdíjnak megfelelőnek kell lenniük, és azokat — ha jogszabály másképp nem rendelkezik — az orvosi beavatkozások hivatalos díjszabása alapján kell kiszámítani, másfelől pedig e kódex 27. §-ának (3) bekezdésében szereplők, amely megtiltja a szakmai etikával ellentétes reklámozást az orvosok számára, nem tartoznak e rendelkezés tárgyi hatálya alá. Mindazonáltal a nemzeti bíróság feladata annak vizsgálata — az Európai Unió Bírósága által adott iránymutatásokra figyelemmel —, hogy az említett szabályok az EUMSZ 56. cikk szerinti korlátozásnak minősülnek-e, igenlő válasz esetén pedig annak vizsgálata, hogy e szabályok közérdekű célt követnek-e, alkalmasak-e annak megvalósítására, és nem haladják-e meg az elérni kívánt cél megvalósításához szükséges mértéket.

2. A 2005/36 irányelv 6. cikkének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az sem olyan magatartási szabályokat, sem pedig olyan fegyelmi eljárásokat nem ír elő, amelyeknek alávethető valamely szolgáltató, aki a fogadó tagállam területére szakmájának átmeneti és alkalmi jellegű gyakorlása céljából megy, hanem kizárólag azt mondja ki, hogy a tagállamok annak érdekében, hogy megkönnyítsék a fegyelmi rendelkezéseknek az ezen irányelv 5. cikke (3) bekezdésével összhangban történő alkalmazását, előírhatják a valamely szakmai szervezet vagy testület általi automatikus ideiglenes nyilvántartásba vételt, illetve a formális tagságot egy ilyen szervezetben, illetve testületben.

35. A Bíróság (ötödik tanács) 2013. szeptember 12-i ítélete (az Oberster Gerichtshof (Ausztria) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Niederösterreichische Landes-Landwirtschaftskammer kontra Anneliese Kuso (C-614/11. sz. ügy)¹¹

A 2002. szeptember 23-i 2002/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel és a munkakörülmények terén történő végrehajtásáról szóló, 1976. február 9-i 76/207/EGK tanácsi irányelv 3. cikke (1) bekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely az érintett tagállamnak az Európai Unióhoz való csatlakozását megelőzően megkötött munkaszerződés szerves részét képező olyan foglalkoztatási feltételeket tartalmaz, amelyek előírják, hogy a munkaviszony a munkavállalók neme alapján eltérően megállapított nyugdíjkorhatár elérésével megszűnik, az említett irányelv által tiltott közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül, amennyiben az érintett munkavállaló a csatlakozást követő időpontban éri el e nyugdíjkorhatárt.

36. A Bíróság (harmadik tanács) 2013. szeptember 12-i ítélete (a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — a „Firma Anton

⁹ A kérdést l.: Hírlevél IV. évfolyam, 5. szám, Munkaügyi ügyszak, 17. sorszám alatt.

¹⁰ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 1. szám, Munkaügyi ügyszak, 2. sorszám alatt.

¹¹ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 4. szám, Munkaügyi ügyszak, 1. sorszám alatt.

Schlecker” cégnév alatt eljáró Anton Schlecker kontra Melitta Josefa Boedeker (C-64/12. sz. ügy)¹²

A szerződéses kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló, 1980. június 19-én Rómában aláírásra megnyitott egyezmény 6. cikkének (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy a nemzeti bíróság e rendelkezés utolsó része alapján — még abban az esetben is, amikor valamely munkavállaló a munkaszerződés tárgyát képező munkát rendszerint, huzamosan és megszakítás nélkül egy és ugyanazon országban végzi — mellőzheti a szokásos munkavégzési hely szerinti ország jogát, amennyiben a körülmények összességéből az tűnik ki, hogy az említett szerződés egy másik országgal szorosabb kapcsolatban áll.

37. A Bíróság (negyedik tanács) 2013. szeptember 19-i ítélete (Juzgado de lo Social n o 1 de Lleida (Spanyolország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Marc Betriu Montull kontra Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) (C-5/12. sz. ügy)¹³

1. A várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1992. október 19-i 92/85/EGK tanácsi irányelvet (tizedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében), valamint a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel és a munkakörülmények terén történő végrehajtásáról szóló, 1976. február 9-i 76/207/EGK tanácsi irányelvet úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan, az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló nemzeti intézkedés, amely úgy rendelkezik, hogy a gyermek munkavállalói jogállású apja az ugyancsak munkavállalói jogállású anyával egyetértésben szülési szabadságot vehet igénybe az anya számára a szülést követő hathetes kötelező szabadságot követő időszakra nézve — az anya egészségének veszélyeztetésének esetét leszámítva —, ugyanakkor a gyermek munkavállalói jogállású apja nem vehet igénybe ilyen szabadságot, ha az anya nem munkavállalói jogállású és egyetlen állami szociális biztonsági rendszernek sem tagja.

38. A Bíróság (harmadik tanács) 2013. szeptember 19-i ítélete (az Oberster Gerichtshof (Ausztria) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Pensionsversicherungsanstalt kontra Peter Brey (C-140/12. sz. ügy)¹⁴

Az uniós jogot, amint az következik különösen az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjából, 8. cikkének (4) bekezdéséből és 24. cikkének (1) és (2) bekezdéséből, akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan, az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló tagállami szabályozás, amely akár a tartózkodás első három hónapját követő időszakban minden körülmények között és automatikus módon kizárja egy olyan ellátás valamely másik tagállam gazdaságilag inaktív állampolgára számára történő nyújtását, mint amilyen a társadalombiztosítás általános szabályairól szóló törvény (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz) a 2011. évi költségvetés elfogadásáról szóló törvénnyel (Budgetbegleitgesetz 2011) 2011. január 1-jei hatállyal módosított változata 292. §-ának (1) bekezdése által előírt kompenzációs pótlék, azzal az indokkal, hogy noha kiállítottak számára bejelentkezésről szóló igazolást, nem teljesíti az első tagállam területén való, három hónapot meghaladó jogszerű tartózkodás jogának biztosításához előírt feltételeket, mivel e tartózkodási jog fennállása ahhoz a követelményhez van kötve, hogy ezen állampolgár elegendő forrásokkal rendelkezzen ahhoz, hogy ne igényelje az említett ellátást.

¹² A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 5. szám, Munkaügyi ügyszak, 2. sorszám alatt.

¹³ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 4. szám, Munkaügyi ügyszak, 2. sorszám alatt.

¹⁴ 2012. június

39. A Bíróság (ötödik tanács) 2013. szeptember 19-i ítélete (a Cour de cassation (Luxemburg) előzetes döntéshozatal iránti kérelmei) — Caisse nationale des prestations familiales kontra Fjola Hliddal (C-216/12.), Pierre-Louis Bornand (C-217/12.)¹⁵

Az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel módosított és naprakésszé tett, valamint az 1998. június 29-i 1606/98/EK tanácsi rendelettel módosított, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet 1. cikke u) pontjának i. alpontját és a 4. cikke (1) bekezdésének h) pontját úgy kell értelmezni, hogy az olyan, szülői szabadság idejére járó juttatás, mint amely a luxemburgi szabályozásban szerepel, az e rendelet értelmében vett családi ellátásnak minősül.

40. A Bíróság (második tanács) 2013. szeptember 26-i ítélete (a Vestre Landsret (Dánia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — A Glennie Kristensen nevében eljáró HK Danmark kontra Experian A/S (C-476/11. sz. ügy)¹⁶

Az Európai Unió Alapjogi Chartája 21. cikkében megfogalmazott és a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelvvel pontosított, az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét, és konkrétan ezen irányelv 2. cikkét, valamint 6. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes azon olyan foglalkoztatói nyugdíjrendszer, amelynek értelmében a munkáltató a díjazás részeként életkor szerint változó nyugdíjjáruelékot fizet, feltéve, hogy az ebből eredő életkoron alapuló eltérő bánásmód valamely jogszerű cél eléréséhez megfelelő és szükséges, aminek ellenőrzése a nemzeti bíróság feladata.

41. A Bíróság (második tanács) 2013. szeptember 26-i ítélete (a Højesteret (Dánia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Erik Toftgaard érdekében eljáró Dansk Jurist og Økonomforbund kontra Indenrigs og Sundhedsministeriet (C-546/11. sz. ügy)¹⁷

1. A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv 6. cikkének (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azt csak a valamely foglalkoztatási szociális biztonsági rendszer körébe tartozó nyugdíjra vagy rokkantsági ellátásra kell alkalmazni.

2. A 2000/78 irányelv 2. cikkét és 6. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében azok a köztisztviselők, akik elérték a nyugdíjkorhatárt, önmagában e tény folytán nem jogosultak a munkakörüik megszűnése miatt elbocsátott köztisztviselőket megillető rendelkezésre állási díjra.

42. A Bíróság (harmadik tanács) 2013. október 10-i ítélete (Centrale Raad van Beroep (Hollandia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — F. van der Helder, D. Farrington kontra College voor zorgverzekeringen (C-321/12. sz. ügy)¹⁸

A 2006. december 18-i 1992/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi módosított és naprakésszé tett, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet 28. cikke (2) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy a „jogszabályok”, amelyek hatálya alá a nyugdíjas leghosszabb ideig tartozott, és amelyekre e rendelkezés irányul, a nyugdíjakra vonatkozó jogszabályok.

¹⁵ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 9. szám, Munkaügyi ügyszak, 1. sorszám alatt.

¹⁶ A kérdést l.: Hírlevél II. évfolyam, 12. szám, Munkaügyi ügyszak, 4. sorszám alatt.

¹⁷ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 2. szám, Munkaügyi ügyszak, 2. sorszám alatt.

¹⁸ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 10. szám, Munkaügyi ügyszak, 5. sorszám alatt.

36. A Bíróság (harmadik tanács) 2013. szeptember 12-i ítélete (Østre Landsret (Dánia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — The Commissioners for Her Majesty’s Revenue & Customs kontra Sunico ApS, M & B Holding ApS és Sunil Kumar Harwani (C-49/12. sz. ügy)¹⁹

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001 rendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „polgári és kereskedelmi ügy” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az magában foglalja az olyan eljárást, amelyben valamely tagállam hatósága más tagállami illetőségű természetes vagy jogi személyektől az első tagállamban esedékes hozzáadottérték-adó kijátszására irányuló megállapodásból fakadó károk ellentételezéseként kártérítést követel.

37. A Bíróság (negyedik tanács) 2013. szeptember 26-i ítélete (a Bundesgerichtshof (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Salzgitter Mannesmann Handel GmbH kontra SC Laminorul SA (C-157/12. sz. ügy)²⁰

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet 34. cikkének 4. pontját úgy kell értelmezni, hogy annak hatálya nem terjed ki az ugyanazon tagállam bíróságai által hozott összeegyeztethetetlen határozatokra.

38. A Bíróság (első tanács) 2013. október 3-i ítélete (Juzgado de Primera Instancia n o 2 de Badajoz (Spanyolország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Soledad Duarte Hueros kontra Autociba SA, Automóviles Citroën España SA (C-32/12. sz. ügy)²¹

A fogyasztási cikkek adásvételének és a kapcsolódó jótállásnak egyes vonatkozásairól szóló, 1999. május 25-i 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügyben szóban forgóhoz hasonló tagállami szabályozás, amely — amennyiben a szerződésben meghatározott fogyasztási cikk vételárának megfelelő leszállítására jogosult fogyasztó a bíróság előtt kizárólag a szerződés felbontása iránti igényt érvényesít annak ellenére, hogy arra e fogyasztási cikk hibájának csekély mértéke miatt nincs lehetőség — még akkor sem teszi lehetővé, hogy az eljáró nemzeti bíróság hivatalból leszállítsa a vételárat, ha az említett fogyasztó nem jogosult sem eredeti kérelmének megváltoztatására, sem arra, hogy erre vonatkozóan új keresetet terjesszen elő.

39. A Bíróság (negyedik tanács) 2013. október 3-i ítélete (Cour de cassation (Franciaország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Peter Pinckney kontra KDG Mediatech AG (C-170/12. sz. ügy)²²

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet 5. cikke 3. pontját úgy kell értelmezni, hogy a megkeresett bíróság szerinti tagállam által biztosított szerzői vagyoni jogok megsértése esetén e bíróság joghatósággal bír az alkotás szerzője által egy olyan társasággal szemben benyújtott felelősség megállapítása iránti kereset elbírálására, mely társaságnak egy másik tagállamban van székhelye, és amely e másik tagállamban többszörözte fizikai hordozóra az említett alkotást, és e fizikai hordozót ezt követően harmadik tagállamban székhellyel rendelkező társaságok

¹⁹ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 5. szám, Polgári ügyszak, 2. sorszám alatt.

²⁰ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 7. szám, Polgári ügyszak, 6. sorszám alatt.

²¹ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 4. szám, Polgári ügyszak, 11. sorszám alatt.

²² A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 7. szám, Polgári ügyszak, 7. sorszám alatt.

értékesítik egy olyan internetes oldalon keresztül, mely a megkeresett bíróság szerinti tagállamban is hozzáférhető. E bíróság joghatósága kizárólag az azon tagállam területén bekövetkezett károokra terjed ki, amelyhez e bíróság tartozik.

40. A Bíróság (harmadik tanács) 2013. október 3-i ítélete (Sofiyski gradski sad (Bulgária) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Schneider Siegfried János által indított eljárásban (C-386/12. sz. ügy)²³

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendeletet, és különösen annak 22. cikke 1. pontját úgy kell értelmezni, hogy az nem alkalmazandó az olyan nemperes eljárásokban, amelyeket valamely tagállamnak az e tagállam joga alapján gondnokság alá helyezett és ennek következtében korlátozottan cselekvőképesnek nyilvánított állampolgára által egy másik tagállam bírósága előtt az utóbbi tagállam területén fekvő ingatlanon fennálló tulajdoni hányada eladásának engedélyeztetése iránt indított, mivel az ilyen eljárások a rendelet 1. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében „a természetes személyek jog- és cselekvőképességével” függenek össze, amely nem tartozik a rendelet tárgyi hatálya alá.

41. A Bíróság (második tanács) 2013. október 10-i ítélete (a Landgericht Saarbrücken (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Spedition Welter GmbH kontra Avanssur SA (C-306/12. sz. ügy)²⁴

1. *A gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló, 2009. szeptember 16-i 2009/103/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 21. cikkének (5) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azon elegendő jogköröknek, amelyekkel a kárrendezési megbízottnak rendelkeznie kell, részét képezi arra vonatkozó jogosultsága, hogy érvényesen átvehesse a kártérítési eljárásnak a joghatósággal rendelkező bíróság előtti megindításához szükséges, kézbesített bírósági iratokat.*

2. *Az alapügy körülményeihez hasonló körülmények között, amennyiben a nemzeti jogszabály szó szerint átvette a 2009/103 irányelv 21. cikkének (5) bekezdését, a kérdést előterjesztő bíróságnak a belső jog egészére tekintettel és az ez által elfogadott értelmezési módszerek alkalmazásával oly módon kell értelmeznie a nemzeti jogot, amely összhangban áll ezen irányelvnek az Európai Unió Bírósága által adott értelmezésével.*

Közigazgatási ügyszak

145. A Bíróság (második tanács) 2013. szeptember 10-i ítélete (Raad van State (Hollandia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — M. G. és N. R. kontra Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (C-383/13. PPU. sz. ügy)²⁵

Az uniós jogot — és különösen a harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 15. cikkének (2) és (6) bekezdését — akként kell értelmezni, hogy amennyiben az őrizeti intézkedés meghosszabbításáról valamely közigazgatási eljárás keretében a meghallgatáshoz való jog megsértésével döntöttek, az e határozat jogszerűségének értékelésével megbízott nemzeti bíróság csak abban az esetben szüntetheti meg az őrizetet, ha az adott ügy ténybeli és jogi körülményeinek összességére tekintettel úgy véli, hogy ez a jogsértés az erre hivatkozó személyt ténylegesen és oly mértékben fosztotta meg attól a lehetőségtől, hogy védelmét jobban érvényesíthesse, hogy különben ez a közigazgatási eljárás eltérő eredményre vezethetett volna.

²³ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 11. szám, Polgári ügyszak, 5. sorszám alatt.

²⁴ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 10. szám, Polgári ügyszak, 1. sorszám alatt.

²⁵ A kérdést l.: Hírlevél IV. évfolyam, 10. szám, Közigazgatási ügyszak, 182. sorszám alatt.

146. A Bíróság (első tanács) 2013. szeptember 12-i ítélete (Conseil d'État (Franciaország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Crédit Lyonnais kontra Ministre du Budget, des Comptes publics et de la Réforme de l'État (C-388/11. sz. ügy)²⁶

1. A tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról — közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap- megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 17. cikkének (2) és (5) bekezdését, valamint 19. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az olyan társaságra alkalmazandó héalevonási hányad meghatározásakor, amelynek székhelye valamely tagállamban található, a társaság nem veheti figyelembe a más tagállamokban letelepedett fióktelepei által elért forgalmat.

2. A 77/388 hatodik irányelv 17. cikke (3) bekezdésének a) és c) pontját, valamint a 19. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a valamely tagállamban székhellyel rendelkező társaság nem veheti figyelembe a rá alkalmazandó hozzáadottérték-adó levonási hányadának meghatározásakor a harmadik államokban letelepedett fióktelepei által elért forgalmat.

3. A 77/388 hatodik irányelv 17. cikke (5) bekezdésének harmadik albekezdését úgy kell értelmezni, hogy az nem teszi lehetővé, hogy a tagállam az adóalany társaság tevékenységi részterületenként alkalmazandó levonási hányad kiszámítására vonatkozó olyan szabályt határozzon meg, amely lehetővé teszi társaság számára, hogy figyelembe vegye a más tagállamban vagy harmadik államban letelepedett fióktelepe által elért forgalmat.

147. A Bíróság (ötödik tanács) 2013. szeptember 12-i ítélete (Oberlandesgericht Düsseldorf (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — IVD GmbH & Co. KG kontra Ärztekammer WestfalenLippe (C-526/11. sz. ügy)²⁷

Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikke (9) bekezdése második albekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy valamely, szakmai kamarához hasonló közjogi intézmény nem tesz eleget a többségi részben az állami hatóságok általi finanszírozással kapcsolatos szempontnak, amennyiben többségében a tagjai által fizetett tagdíjából kerül finanszírozásra, és a tagdíjak mértékét a törvény erejénél fogva ezen intézmény jogosult meghatározni, valamint azt tagjaitól beszedni, továbbá e törvény nem határozza meg a szervezetre ruházott, jogszabályban előírt feladatok végrehajtása keretében folytatott azon tevékenységének terjedelmét és részletes szabályait, amelyeket e tagdíjak hivatottak finanszírozni, illetve nem felel meg az állami hatóságok által gyakorolt felügyelettel kapcsolatos szempontnak sem önmagában azért, mert a felügyeleti hatóságnak kell jóváhagynia azt a határozatot, amellyel a közjogi intézmény meghatározza a szóban forgó tagdíjak mértékét.

148. A Bíróság (harmadik tanács) 2013. szeptember 12-i ítélete (a Tribunale Amministrativo Regionale per la Toscana (Olaszország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Daniele Biasci és társai kontra Ministero dell'Interno, Questura di Livorno (C-660/11. és C-8/12. sz. egyesített ügyek)²⁸

1. Az EK 43. cikket és az EK 49. cikket akként kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely kötelezi a szerencsejátékokhoz kapcsolódó tevékenységeket gyakorolni kívánó társaságokat rendőrségi engedély, ezen túlmenően pedig az állam által kibocsátott koncesszió megszerzésére az ilyen tevékenységek gyakorlása érdekében, és amely különösen az ilyen koncesszióval már rendelkező kérelmezők esetére korlátozza az ilyen engedély megadását.

²⁶ A kérdést l.: Hírlevél II. évfolyam, 11. szám, Közigazgatási ügyszak, 6. sorszám alatt.

²⁷ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 2. szám, Közigazgatási ügyszak, 7. sorszám alatt.

²⁸ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 4. szám, Közigazgatási ügyszak, 16. sorszám alatt.

2. Az EK 43. cikket és az EK 49. cikket, valamint az egyenlő bánásmód és a tényleges érvényesülés elvét úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes, ha az a tagállam, amely korábban az uniós jog megsértésével zárta ki a piaci szereplők egy csoportját a valamely gazdasági tevékenység gyakorlására vonatkozó koncessziók odaítéléséből, és amely e jogsértést kívánja orvosolni jelentős számú új koncesszió pályázatra bocsátásával, a már jelen lévő piaci szereplők által megszerzett kereskedelmi pozíciókat azzal védi, hogy többek között minimális távolságot ír elő az új és a régi koncessziójogosultak létesítményei között.

Az EK 43. cikkből, az EK 49. cikkből, az egyenlő bánásmód elvéből, az átláthatóság követelményéből, valamint a jogbiztonság elvéből az következik, hogy az olyan pályázati eljárás feltételeit és részletes szabályait, mint amely az alapeljárások tárgyát képezi, és különösen az ezen pályázati eljárás során odaítélt koncessziós jogok visszavonásáról szóló olyan rendelkezéseket, mint amelyek az állami monopóliumok önálló igazgatósága és a pályázat nyertese között a lóversenyektől eltérő eseményekkel kapcsolatos szerencsejátékokra vonatkozó szerződéstervezet 23. cikke (3) bekezdésében szerepelnek, világosan, pontosan és egyértelműen kell megfogalmazni, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

Az EK 43. cikket és az EK 49. cikket akként kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a játékágazatban ténylegesen minden határon átnyúló tevékenységet kizár, függetlenül attól, hogy az említett tevékenységet milyen formában gyakorolják, és különösen azon esetekben, amikor a fogyasztó és a gazdasági szereplő között közvetlen kapcsolat áll fenn, valamint amikor a vállalkozás belföldön tartózkodó közvetítői rendszert célú helyszíni ellenőrzésnek vethető alá. A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak ellenőrzése, hogy ez az eset áll-e fenn a szerződéstervezet 23. cikkének (3) bekezdésében.

3. Az EK 43. cikket és az EK 49. cikket úgy kell értelmezni, hogy az uniós jog jelenlegi állása szerint az a körülmény, hogy valamely piaci szereplő a székhelye szerinti tagállamban engedéllyel rendelkezik arra, hogy szerencsejátékokat kínáljon, nem képezi akadályát annak, hogy valamely más tagállam az uniós jog követelményeinek betartása mellett e piaci szereplő arra vonatkozó lehetőségét, hogy a területén a fogyasztóknak ilyen szolgáltatásokat kínáljon, a saját, hatáskörrel rendelkező hatóságai által kiállított engedély megszerzésétől tegye függővé.

149. A Bíróság (hatodik tanács) 2013. szeptember 12-i ítélete (Administrativen sad Sofia-grad (Bulgária) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Slancheva sila EOOD kontra Izpalnitelen direktor na Darzhaven fond „Zemedelie” Razplashtatelna agentsia (C-434/12. sz. ügy)²⁹

1. A vidékfejlesztési támogatási intézkedésekre vonatkozó ellenőrzési eljárások, valamint a kölcsönös megfeleltetés végrehajtása tekintetében az 1698/2005/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2011. január 27-i 65/2011/EU bizottsági rendelet 4. cikkének (8) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy alkalmazási feltételei megkövetelik egy objektív és egy szubjektív elem fennállását. A két elem közül az első vizsgálatát követően a kérdést előterjesztő bíróságnak az a feladata, hogy figyelembe vegye az adott ügy azon objektív körülményeit, amelyek alapján megállapítható, hogy az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) támogatási programja által követett cél nem érhető el. A második elem vizsgálatát követően a kérdést előterjesztő bíróságnak az a feladata, hogy figyelembe vegye azokat az objektív elemeket, amelyek arra engednek következtetni, hogy valamely pályázó mesterségesen teremtette meg az EMVA támogatási programjából származó támogatás megszerzéséhez szükséges körülményeket azzal a céllal, hogy a támogatási rendszer céljaival ellentétes előnyhöz jusson. E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság nem csupán a hasonló beruházási projekteken részt vevő személyek közötti jogi, gazdasági és/vagy személyes kapcsolatokra, hanem az e személyek közötti szándékos együttműködés létezését tanúsító jelekre is támaszkodhat.

²⁹ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 12. szám, Közigazgatási ügyszak, 11. sorszám alatt.

2. A 65/2011 rendelet 4. cikkének (8) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, hogy az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) támogatási programjából való kifizetés iránti kérelmet pusztán azon indokból utasítsák el, hogy valamely, az e program támogatásában részesülésre pályázó beruházási projekt funkcionálisan nem önálló, vagy hogy jogi kapcsolat áll fenn az e támogatásra pályázók között, anélkül hogy az adott ügy egyéb objektív elemeit figyelembe vennék.

150. A Bíróság (ötödik tanács) 2013. szeptember 19-i ítélete (a Symvoulio tis Epikrateias (Görögország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Panellinos Syndesmos Viomichanion Metapoiisis Kapnou kontra Ypourgos Oikonomias kai Oikonomikon, Ypourgos Agrotikis Anaptixis kai Trofimon (C-373/11. sz. ügy)³⁰

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés vizsgálata során nem merült fel olyan körülmény, amely a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról, továbbá a 2019/93/EGK, 1452/2001/EK, 1453/2001/EK, 1454/2001/EK, 1868/94/EK, 1251/1999/EK, 1254/1999/EK, 1673/2000/EK, 2358/71/EGK és a 2529/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2003. szeptember 29-i 1782/2003/EK tanácsi rendelet 69. cikkének érvényességét érintené.

151. A Bíróság (első tanács) 2013. szeptember 19-i ítélete (az Oberster Gerichtshof (Ausztria) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — CHS Tour Services GmbH kontra Team4 Travel GmbH (C-435/11. sz. ügy)³¹

A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet („Irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról”) akként kell értelmezni, hogy abban az esetben, ha valamely kereskedelmi gyakorlat teljesíti az irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében ahhoz meghatározott valamennyi kritériumot, hogy e gyakorlatot a fogyasztókkal szemben folytatott megtévesztő gyakorlatnak lehessen minősíteni, akkor ahhoz, hogy e gyakorlatot érvényesen lehessen tisztességtelennek, és következésképpen ezen 5. cikk (1) bekezdése alapján tiltottnak nyilvánítani, nem szükséges vizsgálni, hogy e gyakorlat ugyanezen irányelv 5. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében ellentétes-e a szakmai gondosság követelményeivel is.

152. A Bíróság (negyedik tanács) 2013. szeptember 19-i ítélete (a Conseil d'État (Franciaország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Conseil national de l'ordre des médecins kontra Ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche, Ministre des Affaires sociales et de la Santé (C-492/12. sz. ügy)³²

1. a) A 2008. október 22-i 1137/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha valamely tagállam olyan szakképzési ciklust hoz létre mind az orvosi, mind pedig a fogorvosi szakma területén, amelynek a megnevezése nem felel meg az e tagállam vonatkozásában az említett irányelv V. mellékletében felsoroltaknak. Az ilyen szakképzés nyitva állhat mind azon személyek számára, akik kizárólag az általános orvosi alapképzést végezték el, mind pedig azok számára, akik kizárólag a fogorvosi alapképzés keretében végeztek és zártak le érvényesen tanulmányokat.

b) A nemzeti bíróság feladata annak vizsgálata, hogy

³⁰ A kérdést l.: Hírlevél II. évfolyam, 10. szám, Közigazgatási ügyszak, 27. sorszám alatt.

³¹ A kérdést l.: Hírlevél II. évfolyam, 12. szám, Közigazgatási ügyszak, 3. sorszám alatt.

³² A kérdést l.: Hírlevél IV. évfolyam, 2. szám, Munkaügyi ügyszak, 4. sorszám alatt.

- az említett szakképzés, amennyiben nem teljesíti az említett irányelv 24. vagy 34. cikkében az általános orvosi képzés és a fogorvosi alapképzés vonatkozásában kimondott követelményeket, nem vezet alapképzést magában foglaló orvosi képzés elvégzését tanúsító oklevél vagy alapképzést magában foglaló fogorvosi képzés elvégzését tanúsító oklevél kibocsátásához, és
  - az említett szakképzés elvégzését követően megadott oklevél nem jogosítja fel az általános orvosi szakma gyakorlására azokat, akik nem rendelkeznek általános orvosi képzést magában foglaló orvosi képzés elvégzését tanúsító oklevéllel, vagy a fogorvosi szakma gyakorlására azokat, akik nem rendelkeznek alapképzést magában foglaló fogorvosi képzés elvégzését tanúsító oklevéllel.
2. Az 1137/2008 rendelettel módosított 2005/36 irányelvet úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha az orvosi szakma területéhez tartozó szaktárgyak a fogorvosi szakma területéhez tartozó valamely szakképzés részét képezik.

153. A Bíróság (nagytanács) 2013. szeptember 24-i ítélete (Oberverwaltungsgericht Berlin-Brandenburg (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Leyla Ecem Demirkan kontra Bundesrepublik Deutschland (C-221/11. sz. ügy)³³

A „szolgáltatásnyújtás szabadságának” a Brüsszelben 1970. november 23-án aláírt — a Közösség nevében az 1972. december 19-i 2760/72/EGK tanácsi rendelettel megkötött, jóváhagyott és megerősített — kiegészítő jegyzőkönyv 41. cikkének (1) bekezdése értelmében vett fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az nem foglalja magában a szolgáltatást igénybe vevő török állampolgárok azon szabadságát, hogy valamely szolgáltatás igénybevétele érdekében valamely tagállamba utazzanak.

154. A Bíróság (negyedik tanács) 2013. szeptember 26-i ítélete (a Consiglio di Giustizia Amministrativa per la Regione siciliana (Olaszország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Ottica New Line di Accardi Vincenzo kontra Comune di Campobello di Mazara (C-539/11. sz. ügy)³⁴

Az EUMSZ 49. cikket akként kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan regionális szabályozás, — mint az alapügyben szóban forgó — amely korlátozza az új látszerészeti üzletek létesítési engedélyeinek megadását az alábbiak előírásával:

- minden egyes földrajzi övezetben főszabály szerint 8 000 lakosonként egy látszerészeti üzlet hozható létre, és
- minden új látszerészeti üzletnek tiszteletben kell tartania a már létező látszerészeti üzletekhez viszonyított főszabály szerinti 300 méteres minimális távolságot,

amennyiben az illetékes hatóságok megfelelő módon járnak el, tiszteletben tartva az átlátható és objektív kritériumokat, az érintett szabályozás által biztosított felhatalmazásokat, a közegészség védelmére irányuló, e szabályozás által követett célok következetes és szisztematikus megvalósítása érdekében az adott terület egészén, amelynek ellenőrzése a nemzeti bíróság feladata.

155. A Bíróság (negyedik tanács) 2013. szeptember 26-i ítélete (Cour constitutionnelle (Belgium) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Industrie du bois de Vielsalm & Cie (IBV) SA kontra Région wallonne (C-195/12. sz. ügy)³⁵

1. A hasznos hőigényen alapuló kapcsolt energiatermelés belső energiapiacra való támogatásáról és a 92/42/EGK irányelv módosításáról szóló, 2004. február 11-i 2004/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikkét úgy kell értelmezni, hogy annak hatálya nem korlátozódik kizárólag azokra a

³³ A kérdést l.: Hírlevél II. évfolyam, 9. szám, Közigazgatási ügyszak, 11. sorszám alatt.

³⁴ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 1. szám, Közigazgatási ügyszak, 6. sorszám alatt.

³⁵ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 8. szám, Közigazgatási ügyszak, 6. sorszám alatt.

kapcsolt energiatermelésű létesítményekre, amelyek az ezen irányelv értelmében vett nagy hatásfokú létesítmény jellemzőivel rendelkeznek.

2. Az uniós jog jelenlegi állapotában a többek között a Európai Unió Alapjogi Chartájának 20. és 21. cikkében foglalt egyenlő bánásmód elvével és a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvével nem ellentétes az, hogy a tagállamok, amennyiben a 2004/8 irányelv 7. cikkében és a belső villamosenergia-piacon a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatásáról szóló, 2001. szeptember 27-i 2001/77/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkében foglalthoz hasonló, a kapcsolt energiatermelésre és a megújuló energiaforrásokból történő villamosenergia-termelésre vonatkozó nemzeti támogatási rendszereket vezetnek be, az alapügyben szóban forgóhoz hasonló olyan megerősített támogatási intézkedésről rendelkezzenek, amelyből valamennyi, elsősorban biomasszát hasznosító kapcsolt energiatermelésű létesítmény részesülhet, azon létesítmények kivételével, amelyek elsődlegesen fát és/vagy fahulladékot hasznosítanak.

156. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2013. szeptember 26-i ítélete (az Administrativen sad Varna (Bulgária) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Serebryannay vek EOOD kontra Direktor na Direktsia „Obzhalvane i upravlenie na izpalnenieto” Varna pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia za prihodite (C-283/12. sz. ügy)³⁶

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 2. cikke (1) bekezdésének c) pontját akként kell értelmezni, hogy valamely lakás kulcsrakész kivitelezésére és berendezésére vonatkozó szolgáltatások nyújtását ellenérték fejében teljesített szolgáltatásoknak kell tekinteni, ha az említett lakás tulajdonosával kötött szerződésben e szolgáltatások nyújtója egyrészt kötelezettséget vállal arra, hogy e szolgáltatásokat saját költségén teljesíti, másrészt pedig jogosulttá válik arra, hogy az említett lakás felett a gazdasági tevékenysége keretében való használata céljából e szerződés időtartama alatt rendelkezzen, anélkül hogy bérleti díjat kellene fizetnie, miközben a tulajdonos az említett szerződés lejártával a felszerelt lakást kapja vissza.

157. A Bíróság (első tanács) 2013. október 3-i ítélete (a Bundesgerichtshof (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — BKK Mobil Oil Körperschaft des öffentlichen Rechts kontra Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV (C-59/12. sz. ügy)³⁷

A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet („Irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról”) akként kell értelmezni, hogy annak személyi hatálya alá tartozik az olyan közérdekű feladattal megbízott közjogi szerv, mint amilyen valamely kötelező egészségbiztosítási rendszer igazgatása.

158. A Bíróság (negyedik tanács) 2013. október 3-i ítélete (Korkein hallintooikeus (Finnország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Laboratoires Lyocentre kontra Lääkealan turvallisuus ja kehittämisskeskus, a Sosiaali ja terveystalun lupa ja valvontavirasto (C-109/12. sz. ügy)³⁸

1. Valamely tagállamban egy készítménynek a 2007. szeptember 5-i 2007/47/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, az orvostechnikai eszközökről szóló, 1993. június 14-i 93/42/EGK

³⁶ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 9. szám, Közigazgatási ügyszak, 18. sorszám alatt.

³⁷ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 6. szám, Polgári ügyszak, 1. sorszám alatt.

³⁸ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 6. szám, Közigazgatási ügyszak, 13. sorszám alatt.

tanácsi irányelv értelmében vett, EK-jelöléssel ellátott orvostechnikai eszközzé minősítése nem zárja ki azt, hogy valamely másik tagállam illetékes hatóságai ugyanazt a készítményt farmakológiai, immunológiai vagy metabolikus hatásaira tekintettel a 2006. december 12-i 1901/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2001/83 irányelv 1. cikke 2. pontjának b) alpontja értelmében vett gyógyszerre minősítsék.

2. Valamely tagállam illetékes hatóságainak ahhoz, hogy az olyan készítményt, amelyet egy másik tagállamban már a 2007/47 irányelvvel módosított 93/42 irányelv értelmében vett, EK-jelöléssel ellátott orvostechnikai eszközzé minősítettek, az 1901/2006 rendelettel módosított 2001/83 irányelv értelmében gyógyszerre minősítsék, az 1901/2006 rendelettel módosított 2001/83 irányelv szerinti gyógyszerre minősítés iránti eljárás megindítása előtt a 2007/47 irányelvvel módosított 93/42 irányelv 18. cikke szerinti eljárást vagy adott esetben az említett 93/42 irányelv 8. cikke szerinti eljárást kell alkalmazniuk.

3. Egyazon tagállamon belül valamely készítmény, amely bár nem azonos egy gyógyszernek minősített másik készítménnyel, azonban azzal megegyező összetevőt tartalmaz és azonos hatást vált ki, főszabály szerint nem forgalmazható a 2007/47 irányelvvel módosított 93/42 irányelv értelmében vett orvostechnikai eszközként, hacsak e készítmény más sajátos, az említett irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontjára tekintettel releváns jellemzője meg nem követeli az orvostechnikai műszerként való minősítését és forgalmazását, amelynek eldöntése a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

159. A Bíróság (negyedik tanács) 2013. október 3-i ítélete (a Supreme Court (Írország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Donal Brady kontra Environmental Protection Agency (C-113/12. sz. ügy)³⁹

1. Az 1996. május 24-i 96/350/EK bizottsági határozattal módosított, a hulladékokról szóló, 1975. július 15-i 75/442/EGK tanácsi irányelv 1. cikke a) pontjának első bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a valamely intenzív sertéstenyésztési mezőgazdasági üzemben előállított és a mezőgazdasági termelők számára — a földterületeiken általuk trágyaként való felhasználás céljából — történő értékesítésig tárolt hígtrágya nem az említett rendelkezés szerinti „hulladéknak” minősül, hanem mellékterméknek, ha az említett termelő a számára kedvező gazdasági feltételekkel egy későbbi folyamat során e hígtrágyát forgalomba kívánja hozni, feltéve, hogy ez az újrafelhasználás biztos, nem tesz szükségessé előzetes átalakítást, és illeszkedik a termelési vagy felhasználási folyamatba. A nemzeti bíróságoknak kell az előtük folyamatban lévő helyzeteket jellemző körülmények összességét figyelembe véve megvizsgálniuk, hogy teljesülnek-e ezek a különböző feltételek

2. Az uniós joggal nem ellentétes az, hogy valamely, az alapügyben szereplőhöz hasonló körülmények között termelt, tárolt és átruházott, a hígtrágyához hasonló anyag termelőjére hárul az azon feltételek teljesülésének bizonyítására irányuló teher, amelyek alapján úgy tekinthető, hogy e hígtrágya mellékterméknek minősül, feltéve hogy ez nem eredményezi az uniós jog, és különösen a 96/350 határozattal módosított 75/442 irányelv hatékonyságának sérelmét, és biztosított az e jogból eredő kötelezettségek tiszteletben tartása, különösen az arra vonatkozó kötelezettség, hogy ezen irányelv rendelkezései ne terjedjenek ki olyan anyagokra, amelyeket az említett szempontok alkalmazása folytán a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében olyan melléktermékeknek kell tekinteni, amelyekre nem alkalmazandó az említett irányelv.

3. A 96/350 határozattal módosított 75/442 irányelv 2. cikke (1) bekezdése b) pontjának iii. alpontját úgy kell értelmezni, hogy a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló, 1991. december 12-i 91/676/EGK tanácsi irányelv valamely tagállam jogába való átültetése hiányában nem tekinthető úgy, hogy az említett tagállamban található sertéstenyésztő üzemben termelt szerves trágyára ez utóbbi irányelv létezése folytán az említett rendelkezés értelmében vett „más jogszabályok vonatkoznak”.

³⁹ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 6. szám, Közigazgatási ügyszak, 14. sorszám alatt.

4. Abban az esetben, ha valamely sertésenyésztő üzemben termelt és tárolt hígtrágyát a 96/350 határozattal módosított 75/442 irányelv 1. cikke a) pontjának első bekezdése szerinti „hulladéknak” kell minősíteni:

- ezen irányelv 8. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az, hogy az említett birtokos bármilyen feltétellel engedélyt kapjon arra, hogy e hulladéktól egy olyan mezőgazdasági termelő számára való értékesítés útján megváljon, amely a földterületein trágyaként használja azt, ha bebizonyosodik, hogy az említett termelő nem jogosultja az említett irányelv 10. cikkében szereplő engedélynek, valamint nem mentesítették ilyen engedélykötelezettség alól, és nem vették nyilvántartásba az ezen irányelv 11. cikkében szereplő rendelkezéseknek megfelelően; és
- az említett irányelv együttesen értelmezett 8., 10. és 11. cikkét úgy kell érteni, hogy azokkal ellentétes az, hogy e hulladéknak az említett birtokosa által egy olyan mezőgazdasági termelő számára való értékesítését, amely azt a földterületein trágyaként használja, és amely a fenti 10. cikkben szereplő engedély jogosultja, vagy ilyen engedélykötelezettség alól mentesítették, és a fenti 11. cikknek megfelelően nyilvántartásba vették, azon feltételhez kössék, hogy e birtokos magára vállalja a hulladékok és a trágyák kezelésére vonatkozó uniós jog értelmében e másik termelő által végzett hasznosítási műveletekre alkalmazandó szabályok e termelő általi betartásáért való felelősséget.

160. A Bíróság (negyedik tanács) 2013. október 3-i ítélete (a Tribunal Central Administrativo Sul (Portugália) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Itelcar — Automóveis de Aluguer Lda kontra Fazenda Pública (C-282/12. sz. ügy)⁴⁰

Úgy kell értelmezni az EK 56. cikket, hogy azzal ellentétes az a tagállami szabályozás, amely alapján az adóköteles nyereség kiszámítása során nem lehet költségként levonni a belföldi társaság által a vele kapcsolt vállalkozási viszonyban álló hitelező társaságnak fizetett, túlzottnak minősített kötelezettségrész után járó kamatokat, azonban lehetséges az adós társasággal ilyen viszonyban álló, belföldi hitelező társaságnak fizetett ilyen kamatok levonása, amennyiben abban az esetben, ha a harmadik országban letelepedett hitelező nem rendelkezik az adós belföldi társaság tőkéjében részesedéssel, a szabályozás alapján mégis az egyébként fizetendő adó elkerülésére irányuló megállapodás részét képezi az utóbbi társaság teljes tartozása, illetve amennyiben az említett szabályozás alapján nem lehet előre és kellő pontossággal meghatározni annak tárgyi hatályát.

161. A Bíróság (első tanács) 2013. október 3-i ítélete (Conseil d’État (Franciaország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Confédération paysanne kontra Ministre de l’Alimentation, de l’Agriculture et de la Pêche (C-298/12. sz. ügy)⁴¹

1. A 2008. október 9-i 1009/2008/EK tanácsi rendelettel módosított, a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról, továbbá a 2019/93/EGK, 1452/2001/EK, 1453/2001/EK, 1454/2001/EK, 1868/94/EK, 1251/1999/EK, 1254/1999/EK, 1673/2000/EK, 2358/71/EGK és a 2529/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2003. szeptember 29-i 1782/2003/EK tanácsi rendelet 40. cikke (5) bekezdésének első albekezdését úgy kell értelmezni, hogy minden mezőgazdasági termelő, kizárólag azon tény okán, hogy a bázisidőszakban a környezetvédelmi követelményekkel és a természeti környezet megőrzésével összeegyeztethető mezőgazdasági termelési módszerekről szóló, 1992. június 30-i 2078/92/EGK tanácsi rendelet és a 2004. december 22-i 2223/2004/EK tanácsi rendelettel módosított, az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalapról (EMOGA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról, valamint egyes rendeletek módosításáról, illetve hatályon kívül helyezéséről szóló, 1999. május 17-i 1257/1999/EK tanácsi rendelet szerinti agrár-környezetvédelmi kötelezettségeket vállalt, kérheti, hogy a referenciaösszegét a

⁴⁰ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 9. szám, Közigazgatási ügyszak, 17. sorszám alatt.

⁴¹ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 10. szám, Közigazgatási ügyszak, 6. sorszám alatt.

bázisidőszak azon naptári éve, illetve évei alapján számítsák ki, amelye(ke)t nem érintett ilyen kötelezettségvállalás.

2. Az 1009/2008 rendelettel módosított 1782/2003 rendelet 40. cikke (5) bekezdésének második albekezdését úgy kell értelmezni, hogy minden mezőgazdasági termelő, kizárólag azon tény okán, hogy az 1997 és 2002 közötti időszakban a 2078/92 rendelet és a 2223/2004 rendelettel módosított 1257/1999 szerinti agrár-környezetvédelmi kötelezettségeket vállalt, kérheti hogy a referenciaösszegét objektív kritériumok alapján, a mezőgazdasági termelők közötti egyenlő bánásmódot, valamint a piac és a versenyhelyzet torzulásának megakadályozását biztosító módon határozzák meg, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

162. A Bíróság (hatodik tanács) 2013. október 3-i ítélete (Svea hovrätt (Svédország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Daniel Lundberg elleni büntetőeljárás (C-317/12. sz. ügy)⁴²

A közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról, a 3821/85/EGK és a 2135/98/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 3820/85/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. március 15-i 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikkének h) pontja szerinti „nem kereskedelmi áruszállítás” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az magában foglalja a magánszemély által magáncélból és kizárólag szabadidős tevékenység keretében végzett áruszállítást, ha e tevékenységet részben harmadik személyek pénzügyi hozzájárulásaiból finanszírozzák, és az ilyen szállításért nem kell ellenértéket fizetni.

163. A Bíróság (tizedik tanács) 2013. október 3-i ítélete (a Cour de cassation (Belgium) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — État belge kontra GIMLE SA (C-322/12. sz. ügy)⁴³

[Az EK 44. cikk (2) bekezdésének g) pontja] alapján meghatározott jogi formájú társaságok éves beszámolójáról szóló, 1978. július 25-i 78/660 negyedik tanácsi irányelv 2. cikkének (3)–(5) bekezdésében kimondott megbízható és valós kép elve nem teszi lehetővé az említett irányelv 32. cikkében szereplő, az eszközök beszerzési ár vagy előállítási költség szerinti értékelésének elvétől a valós érték alapján történő értékelés javára történő eltérést abban az esetben, ha az említett eszközök beszerzési ára vagy előállítási költsége nyilvánvalóan alacsonyabb a valós értéküknél.

164. A Bíróság (második tanács) 2013. október 10-i ítélete (a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Staatssecretaris van Financiën kontra Pactor Vastgoed BV (C-622/11. sz. ügy)⁴⁴

Az 1995. április 10-i 95/7/EK tanácsi irányelvvel módosított, a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról — közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelvet akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha a hozzáadottértékadó-levonás korrekcióját követően fizetendő összeget az ilyen levonást eredetileg elszámoló személyen kívül más adóalanytól szedik be.

⁴² A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 9. szám, Közigazgatási ügyszak, 23. sorszám alatt.

⁴³ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 10. szám, Közigazgatási ügyszak, 4. sorszám alatt.

⁴⁴ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 4. szám, Közigazgatási ügyszak, 6. sorszám alatt.

165. A Bíróság (második tanács) 2013. október 10-i ítélete (Cour administrative (Luxembourg) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Adzo Domenyo Alokpa, Jarel Moudoulou, Eja Moudoulou kontra Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration (C-86/12. sz. ügy)⁴⁵

Egy olyan helyzetben, mint amilyen az alapügyben fennáll, úgy kell értelmezni az EUMSZ 20. cikket és az EUMSZ 21. cikket, mint amelyekkel nem ellentétes, ha valamely tagállam annak ellenére megtagadja egy harmadik országbeli állampolgártól a területén való tartózkodás jogát, hogy ez az állampolgár egyedül tartja el a kiskorú uniós polgár gyermekeit, akik születésük óta vele élnek ebben a tagállamban, de nem rendelkeznek e tagállam állampolgárságával, és nem gyakorolják a szabad mozgáshoz való jogukat, amennyiben ezek az uniós polgárok nem tesznek eleget az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben foglalt feltételeknek, vagy a tartózkodási jog megtagadása nem fosztja meg az uniós polgárokat az uniós polgárság jogállása révén biztosított jogok lényegének tényleges élvezetétől, amit a kérdést előterjesztő bíróság feladata megvizsgálni.

166. A Bíróság (hatodik tanács) 2013. október 10-i ítélete (a Tribunale amministrativo regionale per le Marche (Olaszország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Swm Costruzioni 2 SpA, Mannocchi Luigino DI kontra Provincia di Fermo (C-94/12. sz. ügy)⁴⁶

Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 44. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett 47. cikkének (2) bekezdését és 48. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az alapügybelihez hasonló nemzeti rendelkezés, amely — főszabály szerint — megtiltja az építési beruházás odaítélésére irányuló közbeszerzési eljárásban részt vevő gazdasági szereplők számára, hogy egy adott minősítési kategóriában több vállalkozás kapacitásaira hivatkozzanak.

167. A Bíróság (tizedik tanács) 2013. október 10-i ítélete (az Østre Landsret (Dánia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser kontra Manova A/S (C-336/12. sz. ügy)⁴⁷

Az egyenlő bánásmód elvét akként kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban való részvételre jelentkezés benyújtására előírt határidő lejártá után arra hívja fel a részvételre jelentkezőt, hogy juttassa el a helyzetét leíró olyan dokumentumokat, mint például a közzétett mérlegbeszámolókat, amelyek tekintetében objektíve igazolható, hogy a részvételi jelentkezésre előírt határidő előtt keletkeztek, feltéve hogy azok benyújtását az említett közbeszerzési eljárás dokumentumai nem kifejezetten a részvételi jelentkezés kizárásának terhe mellett írták elő. Az ilyen felhívás indokolatlanul nem részesítheti előnyben vagy nem hozhatja hátrányos helyzetbe azon részvételre jelentkezőt vagy jelentkezőket, amelyhez vagy amelyekhez e felhívást intézték.

⁴⁵ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 6. szám, Közigazgatási ügyszak, 5. sorszám alatt.

⁴⁶ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 6. szám, Közigazgatási ügyszak, 8. sorszám alatt.

⁴⁷ A kérdést l.: Hírlevél III. évfolyam, 10. szám, Közigazgatási ügyszak, 14. sorszám alatt.

XXIV. 2013. augusztus 14-én benyújtott kereset (T-451/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Kereseti kérelmek

A felperesek azt kérik, hogy a Törvényszék:

- semmisítse meg a 485/2013/EU bizottsági végrehajtási rendeletet (a továbbiakban: megtámadott rendelet) egészében, vagy másodlagosan semmisítse meg a megtámadott rendelet azon részét, amely korlátozásokat ír elő a tiametoxamra (a továbbiakban: TMX), a TMX-szel kezelt vetőmagokra és a TMX-et tartalmazó szerekre vonatkozóan;
- az Európai Bizottság által képviselt Európai Uniót kötelezze a felperesek által amiatt elszenvedett valamennyi kár, ideértve a kamatokat is, megfizetésére, hogy a Bizottság megsértette a jogi kötelezettségeit;
- a Bizottságot kötelezze valamennyi eljárási költség viselésére.

Jogalapok és fontosabb érvek

Keresetük alátámasztása érdekében a felperesek három jogalapra hivatkoznak.

1. Az első, arra alapított jogalap, hogy a megtámadott rendelet tudományos alapokat nélkülöző korlátozásokat írt elő a TMX-re vonatkozóan, és nem tartotta tiszteletben a tisztességes eljárást, megsértve az 1107/2009 rendelet 4. cikkét, 12. cikkének (2) bekezdését, 21. cikkét és 49. cikkét, valamint II. mellékletét, továbbá a jogbiztonság és a védelemhez való jog elvét. Konkrétan, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) felülvizsgálata és az ezt követően előírt korlátozások nem alapultak semmilyen kockázatot jelző, új tudományos bizonyítékon, nem vették figyelembe a releváns tudományos adatok jelentős részét, tárgyi tévedéseket tartalmaztak a fő paraméterek tekintetében és nem a kockázatértékelés elvégzésére szolgáló, elfogadott módszertanon alapultak. Ezenkívül az EFSA nem állapított meg semmilyen, a méhkolóniák túlélését érintő kockázatot vagy halálos hatások kockázatát, és egyáltalán nem mutatott be e területre vonatkozó, jelenlegi tanulmányokon alapuló negatív következtetéseket. A korlátozó intézkedések felülvizsgálati és elfogadási folyamata oly mértékben siettetett volt, hogy nem lehetett részletes tudományos felülvizsgálatot végezni, és az érdekeltek számára nem adtak megfelelő részvételi lehetőséget.

2. A második, arra alapított jogalap, hogy a megtámadott rendelet pusztán elméleti kockázatokra alapozva, részletes tudományos értékelés vagy bármilyen hatásvizsgálat elvégzése nélkül aránytalan és hátrányosan megkülönböztető korlátozásokat írt elő a TMX-re vonatkozóan, ami sérti az elővigyázatosság és az arányosság elvét.

3. A harmadik, arra alapított jogalap, hogy a megtámadott rendeletet a megfelelő ügyintézés elvét és a gondossági kötelezettséget megsértve egy siettetett eljárásban fogadták el azt követően, hogy indokolatlan meghatalmazást adtak az EFSA részére; ezen eljárásban nem tették lehetővé az érdekeltek megfelelő részvételét, elmulasztották figyelembe venni a releváns tudományos adatokat és nem végeztek semmilyen hatásvizsgálatot.

XXV. A Bíróság elnökének 2013. augusztus 20-i végzése — Európai Bizottság kontra Magyarország (C-310/12. sz. ügy)⁴⁸

A Bíróság elnöke elrendelte az ügy törlését.

XXVI. A Törvényszék (hetedik tanács) T-367/12. sz., MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. kontra Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (védjegyek és formatervezési minták)

⁴⁸ A keresetet l.: Egyéb, magyar vonatkozású ügyek az Európai Bíróság előtt, I. sorszám alatt.

(OHIM) ügyben 2013. június 27-én hozott ítélete ellen a MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. által 2013. augusztus 28-án benyújtott fellebbezés (C-468/13. P. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

A fellebbező kérelmei

A fellebbező azt kéri, hogy a Bíróság:

- helyezze hatályon kívül a Törvényszék T-367/12. sz. ügyben 2013. június 27-én hozott ítéletét, és helyezze hatályon kívül a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM) második fellebbezési tanácsának 2012. május 30-i határozatát (R 2532/2011-2. sz. ügy) annyiban, amennyiben az elutasította a beavatkozó fellebbezését, és helyben hagyta a beavatkozó felszólalásának elutasítását; vagy másodlagosan
- utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé a jogerős ítélet meghozatal céljából; és
- az alperest kötelezze az elsőfokú és a fellebbezési eljárás költségeinek a viselésére.

Jogalapok és fontosabb érvek

A fellebbező azt állítja, hogy

- a Törvényszék által a fellebbező OHIM előtt előterjesztett érveinek elfogadhatatlanságára vonatkozóan tett megállapítások egyrészt irrelevánsak, másrészt pedig indokolatlanok és helytelenek, ezért a Törvényszék megsértette az eljárási szabályzat 44. cikkét és a Bíróság alapokmányának 21. cikkét;
- a Törvényszék szükségtelenül és jogalap nélkül hagyta figyelmen kívül a fellebbező által a Törvényszék előtt előterjesztett bizonyítékokat, ezért megsértette a közösségi védjegyrendelet 65. cikkének (2) bekezdését és az eljárási szabályzat 135. cikkének (4) bekezdését azzal, hogy a fellebbező bizonyítékait elfogadhatatlannak nyilvánította;
- a Törvényszék megsértette a közösségi védjegyrendeletet az érintett vásárlóközönség és annak az összetéveszthetőség értékelése során betöltött jelentőségének meghatározása során;
- a Törvényszék megsértette a közösségi védjegyrendeletet és az állandó ítélkezési gyakorlatot annak megállapításával, hogy a szóban forgó szolgáltatásokat azonosnak kell tekinteni;
- a Törvényszék nem végezte el a vizuális, hangzásbeli és fogalmi hasonlóság vonatkozásainak egyértelmű és elkülönült értékelését, és nem vizsgálta meg az ügy releváns körülményeit a fenti értékelés fényében, ezért megsértette a közösségi védjegyrendeletet;
- a Törvényszék jogot sértett annak kimondásával, hogy a fellebbezési tanács helyesen állapította meg a beavatkozó korábbi védjegyei és a fellebbező közösségi védjegybejelentése között fennálló összetéveszthetőséget.

XXVII. 2013. szeptember 20-án benyújtott kereset (T-506/13. sz. ügy)

Kereseti kérelmek

A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

- helyezze hatályon kívül a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM) negyedik fellebbezési tanácsának R 1309/2012-4. sz. ügyben 2013. július 12-én hozott határozatát;
- az alperest kötelezze a jelen eljárás költségeinek viselésére; és
- a fellebbezési tanács előtti eljárásban részt vevő másik felet kötelezze az OHIM előtti eljárások során felmerült költségek viselésére.

Jogalapok és fontosabb érvek

A törlés iránti kérelemmel érintett közösségi védjegy: a 6. és 7. osztályba tartozó árukra vonatkozó „URB” szövegvédjegy — 7 380 009. sz. közösségi védjegy.

A közösségi védjegy jogosultja: a fellebbezési tanács előtti eljárásban részt vevő másik fél.

A közösségi védjegy törlését kérelmező fél: a felperes.

A törlés iránti kérelem indokolása: a közösségi védjegyrendelet 52. cikke (1) bekezdése b) pontja szerinti feltétlen törlési okok és a 8. cikk (1) bekezdése b) pontja — összefüggésben a rendelet 53. cikke (1) bekezdése a) pontjával — szerinti viszonylagos törlési okok.

A törlési osztály határozata: a törlési osztály a törlési kérelmet elutasította.

A fellebbezési tanács határozata: a fellebbezési tanács a fellebbezést elutasította.

Jogalapok: a közösségi védjegyrendelet 52. cikke (1) bekezdése b) pontjának, 53. cikke (1) bekezdése a) pontjának és 72. cikkének megsértése.

A Kúria uniós jogi tárgyú határozatai

Büntető ügyszak

Az adott időszakban nem hoztak ilyen tárgyú határozatot.

Gazdasági ügyszak

Az adott időszakban nem hoztak ilyen tárgyú határozatot.

Munkaügyi ügyszak

Az adott időszakban nem hoztak ilyen tárgyú határozatot.

Polgári ügyszak

Pfv.VI.20.029/2013/6.

Nem bizományi jellegű az a szerződés ahol az eladó nem bízta meg a másik felek azzal, hogy a javára a saját nevében szerződéseket kössön és a másik fél díjazásra sem jogosult, hanem a leszállított termékek kereskedelmi célú továbbértékesítése során általa elért árrésből tett szert haszonra.

Nem az ÁFA tv. határozza meg a polgári jogi jogviszonyokat, hanem az adófizetési kötelezettség igazodik a felek által megkötött szerződésekhez. Az ÁFA tv.-ben foglaltakból ezért a peres felek szerződéses megállapodására vonatkozó következtetéseket nem lehetett levonni. Utal ebben a körben a Kúria arra, hogy az ilyen jellegű szerződés a jövőben már nevesítetté válhat, mert a még nem hatályos Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:372 §-a ezt forgalmazási szerződésként rögzíti. A forgalmazási szerződés esetében a szállító meghatározott ingó dolgoknak a forgalmazó részére történő eladására, a forgalmazó pedig a termékeknek a szállítótól való megvételére és azoknak a saját nevében és a saját javára történő eladására köteles. Az új Polgári Törvénykönyv ezen túlmenően változatlanul elfogadja a tulajdonjog fenntartás biztosítéki célú kikötését.

Az Európai Bíróság hivatkozott C-320/88. számú ügye az uniós tagállamok forgalmi adóra vonatkozó szabályainak összehangolásával kapcsolatban a közös hozzáadottérték-adó rendszer, egységes adóalap megállapításáról szóló 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 5. Cikke (1) bekezdésének értelmezéséről szól oly módon, hogy termékértékesítésnek minősül a materiális javak feletti tulajdonjog átengedése még akkor is, ha a tulajdonjog jogi átruházására nem kerül sor. Ez a döntés tehát adójogi rendelkezéseket tartalmaz, így a perbeli esetben nem lehet irányadó. Az előzetes döntéshozatali kérelem előterjesztésére ezen túlmenően a perbeli esettől eltérően egy speciális holland adójogi fogalom, a gazdasági tulajdonjog átruházása esetén kérdésessé vált adófizetési kötelezettség

miatt került sor. Ez a holland jogban ismert jogviszony arra irányult, hogy a tulajdonos a szerződés alapján a dolgot a másik fél rendelkezésére bocsátotta, annak gyümölcsei ezt követően már ezt a felek illették, aki köteles volt viselni a felmerült terheket is. A tulajdonjog azonban csak egy későbbi időpontban került átruházásra, de a jogosult visszavonhatatlan meghatalmazást kapott a tulajdonostól az ezzel kapcsolatos lépések megtételére. Ez a jogviszony tehát csak bizonyos szempontokból hasonlít a perbeli esetre, de az átadott dolog értékváltozása már e jogviszonyban sem a tulajdonost, hanem a másik szerződő felet terheli, aki - a szerződés érvényes létrejötte esetén - a dolog visszaadására és a vételár visszakövetelésére nem jogosult.

Pfv.I.21.113/2013/4.

A 44/2001/EK rendelet az Európai Unió tagországa bíróságának határozatára irányadó. Magyarország 2004. május 1-jei uniós csatlakozását megelőzően magyar állampolgárra vonatkozóan külföldi bíróság előtt indult eljárásban a külföldi bíróság határozatának elismerésére a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. tvr. XI. fejezetében foglaltakat kell alkalmazni.

Abban helytálló az felülvizsgálati érvelése, hogy a Laufeni Járásbíróság ítéletének elismerésére nem a 44/2011/EK Rendelet irányadó, hiszen 2003-ban, a végrehajtás alapjául szolgáló eljárás megindulásakor Magyarország még nem volt az Európai Unió tagállama. Magyarország csatlakozásának időpontjában, 2004. május 1. napján a Rendelet már hatályban volt és a végrehajtás alapját képező eljárás is folyt, azonban sem a Rendeletben, sem a magyarországi jogszabályokban nincsen olyan tételes rendelkezés, amely ilyen esetben (a Rendelet hatályba lépését követően, de Magyarország csatlakozását megelőzően indult, tehát a csatlakozáskor folyamatban lévő peres eljárásban, a csatlakozás tényére tekintettel és a csatlakozástól kezdődően) az EK rendelet alkalmazását írta volna elő.

Ebből következően a német bíróság határozatának elismerésével kapcsolatban a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. tvr. (a továbbiakban: Nmjt.) XI. Fejezetében foglaltak kerülnek alkalmazásra.

Közigazgatási ügyszak

Kfv.VI.35.615/2012/5.

Az áfalevonási jog csak akkor tagadható meg, ha egyértelműen bizonyítást nyer a számlában szereplő gazdasági esemény valótlanúsága.

A közigazgatási perekben a bíróságnak a Pp.339/A.§-a és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 109.§ (1) bekezdése értelmében a perben felülvizsgálni kért közigazgatási határozat jogszerűsége tárgyában kell dönten, mégpedig a jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a meghozatalkor hatályban volt jogszabályok és fennálló tények alapján. Ugyanakkor a perbeli jogvita elbírálásánál nem hagyhatók figyelmen kívül az Európai Unió Bírósága előtt a magyar ügyekben született ítéletek előírásai (a Mahagében-Dávid ügy mellett a C-324/11. számú ügy) sem. Egyértelműen rögzíthető, hogy a kialakult magyar adóhatósági és korábbi bírósági gyakorlat és az Európai Unió Bíróságának ítélkezése az általános forgalmi adólevonási jog körében eltérő felfogást mutat.

A magyar ügyekben hozott ítéletekre alapítottn a Kúria ebben a körben egységes gyakorlatot alakított ki, melyet jelen ügyben eljáró tanács is oszt. (Kfv.I.35.611/2012/4., Kfv.I.35.631/2011/7., Kfv.I.35.677/2011/7.)

A Legfelsőbb Bíróság a C-324/11. számú ügyben az előzetes döntéshozatali eljárást éppen azért kezdeményezte, mert a kialakult adójogi gyakorlat olyan felelősségi rendszert állított fel a levonási jog gyakorlásánál, amely egyes, a számlakibocsátónál feltárt hiányosságokat a számlabefogadó hátrányára értékelt. A számlabefogadót olyan, az érdekeltségi körén kívül eső okok miatt érthette hátrány, amelyek esetében nem tisztázódott, hogy azok ellenőrzését el lehetett-e tőle várni. Már a magyar ügyek elbírálását megelőző bírósági gyakorlat is kimondta, hogy az olyan adóhatósági gyakorlat, amely az adólevonáshoz elvárt kellő körültekintés keretében ténylegesen objektív felelősséget hárít a

vevőre az értékesítési lánc korábbi szakaszaiban történt szabályszegésekért, nem tekinthető arányosnak vagy ésszerűen elvárhatónak. Az ilyen fajta objektív felelősség indokolatlanul mentesíti az adóhatóságot annak bizonyításától, hogy a vevő tudott vagy tudhatott a számlakibocsátónál fellelhető hozzáadott érték adó kijátszásáról, és ez az ismeret részéről elősegíti az adókijátszás megvalósulását (Kittel ügyben hozott ítélet 56-57. pontja).

Az uniós ítéletek és az adóhatósági határozat összevetése alapján megállapítható, hogy az adóhatósági határozat indokolása nem áll összhangban az Európai Unió Bíróságának ítéleti indoklásában foglaltakkal. Az adóhatóság és az elsőfokú bíróság a korábban kialakult magyar adójogi gyakorlatot követte, amikor a jogügylet fiktivitását vizsgálta. Az adóhatóság az adólevonási jog megtagadását arra alapozta, hogy a gazdasági társaságok által eladott gabona eredete ismeretlen, a számlakibocsátók szállítóeszközzel, tárolókapacitással nem rendelkeztek. Az Európai Unió Bírósága a C-324/11. számú ügyben is hangsúlyozta, hogy a gazdasági szereplők áfa levonási joga csak kivételes esetekben korlátozható. Egyértelművé tette, hogy mely körülmények vizsgálata mentén kell állást foglalni a felperes adólevonási jogának jogszerűsége tárgyában.

Minden ügyletet önállóan kell vizsgálni és nem bármilyen szabálytalanság, hanem kizárólag a HÉA-kijátszására irányuló tevékenységben való részvétel eredményezheti az adólevonási jog elvesztését (Kittel ügyben hozott ítélet 50. pont). Az adólevonási jog csak akkor tagadható meg ha a számla befogadónak tudomása volt, vagy tudnia kellett volna a számlakibocsátó érdekkörében elkövetett szabálytalanságokról vagy a csalásra utaló körülményekről. Az Európai Unió Bírósága szigorú követelményt állít a levonási jog gyakorlásának megtagadásához, az adóhatóság bizonyítási kötelezettségévé teszi a számlabefogadó család magatartásának bizonyítását. Nem elegendő a számlák fiktivitásának megállapításához a kétely megfogalmazása, hanem annak bizonyítása is az adóhatóságot terheli, hogy ténylegesen nem a számlákban foglalt gazdasági események valósultak meg. Az Európai Unió Bírósága tehát a bizonyítási kötelezettséget visszatelepíti az adóhatóságra, és már nem a számlabefogadót terheli annak igazolási kötelezettsége, hogy a közöttük létrejött gazdasági esemény a számlában foglaltak szerint ment végbe, hanem az adóhatóságot annak bizonyítása, hogy az nem úgy történt a valóságban. Ebben az ügyben felsorakoztatott bizonyítékok nem elegendők ennek megállapításához. Az adólevonási jog megtagadásához nem elegendő a számlakiállító oldalán felmerülő szabálytalanság fennállásának bizonyítása, ehhez kapcsolódnia kell a számlabefogadó részéről felmerült tudatos, az áfa kijátszására irányuló magatartásnak is. Ugyanakkor nem ellentétes az uniós joggal, ha azt követelik a gazdasági szereplőtől, hogy tegyen meg minden részéről elvárható intézkedést annak érdekében, hogy az általa teljesítendő ügylet ne vezessen adókijátszáshoz. (Mahagében-Dávid ügy ítéletének indoklása 54. pont)

A Kúria nézete szerint tehát a korábbi jogi gyakorlat nincs összhangban az Európai Unió Bírósága által kifejtettekkel, ezért az alapul fekvő ügyben hozott adóhatósági határozatok és az elsőfokú bíróság ítélete jogszabálysértő. A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (4) bekezdésére figyelemmel hatályon kívül helyezte és a közigazgatási határozatokat a Pp. 339.§ (1) bekezdése alapján ugyancsak hatályon kívül helyezte, valamint kötelezte az elsőfokú adóhatóságot új eljárás lefolytatására. Az új eljárásban az adóhatóságnak az ügyben feltárt és rendelkezésre álló bizonyítékokat újra kell értékelnie, a hiányosságok, ellentmondások logikai láncolatát elemeznie, vizsgálnia, hogy ezek olyan zárt rendszert alkotnak, amelyek a jogügylet csalárd, valótlan voltát igazolják. Az adólevonási jog gyakorlásának megtagadására csak akkor kerülhet sor, ha adóhatóság bizonyítja, hogy a felperes tudta vagy tudnia kellett arról, hogy adócsalásban vett részt. Önmagában a formai hiányosságok nem vezethetnek a levonási jog elvesztéséhez, a jogügylet tartalmi vizsgálata szükséges. Az adólevonási jog akkor tagadható meg, ha egyértelműen bizonyítást nyer az adott számlához kapcsolódó gazdasági esemény valótlanúsága.

Kfv.V.35.654/2012/10.

A munkavállalóknak devizaellátmány címén kifizetett juttatás munkabérnek minősül, ha annak rendeltetése, valós tartalma az elvégzett munka díjazása, és munkaadói, munkavállalói, szakképzési hozzájárulás alapját képezi.

A Kúria, továbbá jogelődje már több döntésében rámutatott arra, hogy az 1979. évi 27. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a Magyar Népköztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság között a kettős adóztatás elkerüléséről szóló nemzetközi egyezménynek nem tárgya a munkaadói, munkavállalói járulék és szakképzési hozzájárulás. (Kfv.I.35.091/2008., Kfv.I.35.462/2006/7., Kfv.V.35.408/2011/5., Kfv.I.35.179/2008/5.).

A Magyar Népköztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság között a kettős adóztatás elkerüléséről szóló nemzetközi egyezmény, illetve más kettős adóztatásról szóló egyezmények 15. cikkével való összeegyeztethetlenségre hivatkozás nem helytálló. Az ún. "solidaritätzuschlag" nem feleltethető meg a három magyar adónemnek, az adózó esetében nem került sor kettős adóztatásra.

Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntésére irányuló jogszabályi rendelkezéseket a jogalkotói törvényi céloknak megfelelően elemezte, értelmezte, alkalmazta és helyes jogértelmezéssel döntött abban a kérdésben is, hogy mely okoknál fogva nem állapítható meg az EK szerződés 43. és 48. cikkének megsértése. Az adózó a közigazgatási és a peres eljárásban sem bizonyította, hogy a gyakorlatban milyen módon akadályozták abban, hogy a szakképzési hozzájárulás csökkentését alkalmazza. Ki kell emelni e körben, hogy az adóhatóság az adózó által támogatási szerződésekkel igazolt esetekben az adót csökkentette. Az adóhatóság nem zárta el az adózót a fizetési kötelezettség csökkentésének lehetőségétől, arra figyelemmel sem, hogy a külföldre kiküldött munkavállalók először Magyarországon részesültek továbbképzésben, betanításban, az adózó a külföldi oktatásokkal kapcsolatban pedig bizonylatot nem adott át, a kérelmeiben példaként felhozott darusvizsga költségeit sem igazolta, ennél fogva javára szóló további tételek figyelembe vételére nem volt jogszabályi lehetőség.

A Kúria jogi álláspontja szerint jelen ügyben nincs szükség előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére, a C-96/08. számú CIBA ügyben hozott ítéletben ugyanis az Európai Unió Bírósága már állást foglalt. Kimondta, hogy a tagállamok bizonyos autonómiával rendelkeznek így nem kötelesek saját adórendszerüket a többi tagállam különböző adórendszereihez igazítani, a kettős adóztatás önmagában nem minősül az EK szerződés által tiltott korlátozásnak. A 2003. évi LXXXVI. törvény hatálya alá tartozó társaságnak több lehetősége van a fizetendő szakképzési hozzájárulás bruttó összegének csökkentésére. Ha egy ilyen társaság a szakképzési hozzájárulás megfizetésére vonatkozó kötelezettségétől függetlenül olyan lépéseket tett - mint amilyen a saját munkavállalók számára szervezett képzés - előnynek kell tekinteni, hogy e lépések költségei a szakképzési hozzájárulás bruttó összegéből levonhatók. Az EK szerződés 43. cikkével és 48. cikkével kizárólag az olyan tagállami szabályozás ellentétes, amely a gyakorlatban akadályozza meg a vállalkozást abban, hogy fióktelepe tekintetében a szakképzési hozzájárulás csökkentésének a szabályozás által biztosított lehetőségeivel éljen, vagy azokhoz hozzáférjen. Az adózó esetében - a korábban részletezettek szerint - az adóhatóság a gyakorlatban is lehetőséget adott a szakképzési hozzájárulás fizetési kötelezettség csökkentésére, illetve ezt csökkentette is minden olyan adattal, ténnyel, körülménnyel, amelyre nézve az adózó bizonyítékot terjesztett elő. A CIBA ügyben hozott ítéletre való hivatkozás adózó részéről azért is téves, mert a CIBA ügy és a jelen ügy tényállása eltérő. az adózó ugyanis azokban az országokban, ahol több mint tíz éve telephelyet létesített, szakképzési hozzájárulást nem úgy fizet, mint a magyarországi székhellyel rendelkező CIBA, amely a cseh nemzeti jogban előírt állami foglalkozáspolitikai járulékot is kellett, hogy megfizesse.

Kfv.VI.35.754/2012/7.

Az adólevonási jog gyakorlásának egyes kérdései.

2007-ben az áfa levonási jog tartalmi feltételeire vonatkozó szabályokat a 2006/112/EK irányelv 168. cikke és az Áfa. tv. 32.§-a, míg a formai feltételek szabályait 2006/112/EK irányelv 178. cikke és az Áfa. tv. 35.§-ai határozzák meg. Ebben a körben figyelembe veendő a 2000. évi C. törvény 15.§ (3) bekezdésében, 165.§-ában és 166.§-ában írtak.

A jogerős ítélet 2012. június 29-én kelt. Az Európai Bíróság 2012. június 21. napján hozta meg a C-80/11. és C-142/11. egyesített ügyekben hozott ítéletét (Mahagében-Dávid ügy); 2012. szeptember 6-án kelt a C-324/11. számú európai bírósági ítélet. (Tóth ügy)

A Kúria a fenti két európai bírósági ítélet alapján is értékelte az alperesi határozatban foglaltakat és megállapította, hogy az abban írtak nem ellentétesek az Európai Bíróság álláspontjával. Külön kiemelendő, hogy a Mahagében-Dávid ügy ítéletének indoklása 50. pontjában kifejtésre került, hogy nem ellentétes az uniós joggal, ha azt követelik a gazdasági szereplőtől, hogy tegyen meg tőle ésszerűen elvárható intézkedést, annak érdekében, hogy az általa teljesítendő ügylet ne vezessen adókijátszáshoz. Ugyanezen ítélet indoklása 59. pontja szerint az adóhatóságnak kell bizonyítania azokat az objektív körülményeket, melyek alapján az adólevonási jogot megtagadja. Az ügyben eljárt adóhatóságok a tényállás-tisztázási kötelezettségüknek eleget tettek, bizonyították azon objektív körülményeket, melyekre figyelemmel a felperes adólevonási jogával a perbeli számlák tekintetében nem élhetett.

Kfv.VI.35.778/2012/5.

Az önellentmondásos, bizonyítékkal alá nem támasztott közigazgatási határozat törvénysértő. Támogatási ügy.

A megismételt eljárásban a hatóság – amennyiben az időmúlás miatt szemle vagy szakértő útján a tényállás továbbiakban nem tisztázható – a rendelkezésre álló iratok alapján köteles dönteni, értékelve a felperes által a peres eljárás során csatolt hatósági megállapításokat tartalmazó okirati bizonyítékokat. A meghozandó határozatban pontosan meg kell jelölni: mely területeket érintette a felperes kifizetési kérelme; ezen területek közül, melyek voltak azok, amelyek kapcsán a felperes nem biztosította az adott gazdálkodási évben a területeinek gyepként, illetve takarmánytermő szántóterületként való hasznosítását; a kifogásolt területek pontosan milyen állapotban voltak, milyen hibában szenvedtek, és az 1975/2006/EK rendelet 18. cikk (3) bekezdésének alkalmazásához az is szükséges, hogy a hatóság indokolja meg a szabálytalanság szándékos elkövetését mely okból látja igazoltnak.

Kfv.II.37.101/2013/10.

A nemesfémtermékek forgalmazására irányuló kereskedelmi tevékenység csak kereskedelmi hatósági engedéllyel folytatható. A fémjelzési kötelezettség akkor írható elő, ha az ez alóli mentességet a hatóság kizárta.

I. A fentiek alapján a Kúria rámutat arra, hogy a jelen esetben a tárgyi nemesfémtermékek nem minősülnek magánvámraktárban elhelyezett vámárúknak, hanem eladásra szánt, forgalomba hozott termékeknek, nem alkalmazható ezért az ügyben a Közösségi Vámkódex és az annak végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket megállapító 2454/93/EGK bizottsági rendelet sem. Kiemeli a Kúria ezzel összefüggésben azt is, hogy nem találta ezért indokoltnak az Európai Bíróságnál a felperes által indítványozott előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését sem.

II. A jelen ügyben a 3052/95/EK rendelet nem alkalmazható, tekintettel arra, hogy a Preambuluma (12) bekezdésének első mondata értelmében egy termék forgalomba hozatalára vonatkozó előzetes engedélyezés követelménye - mint olyan - nem képez az e rendelet értelmében vett műszaki szabályt, ezért nem minősülnek az e rendelet hatálya alá tartozó határozatnak a termékek piaci forgalomból való kizárásának vagy kivonásának azon esetei, amelyek kizárólagos indoka az érvényes előzetes engedély hiánya. A tárgyi esetben pedig a közigazgatási eljárás megindításának oka éppen az volt, hogy a felperes az ellenőrzés alá vont telephelyén a lefoglalt nemesfémtermékeket előzetes engedélyeztetés és tevékenységi engedély nélkül eladásra kínálta. Megjegyzi a Kúria, hogy magában az előzetes engedélyezési eljárásban viszont az 3052/95/EK rendelet alkalmazása nem mellőzhető, figyelemmel a Preambuluma (12) bekezdésének második mondatára, amely szerint amikor azonban ilyen kötelező előzetes engedélyezést kérelmeznek egy adott termékre vonatkozóan, bármilyen, a kérelem műszaki szabályok alapján történő elutasítását előíró döntést e rendeletnek megfelelően kell meghozni annak érdekében, hogy a kérelmező részesüljön az e rendelet által biztosított eljárási védelemben. A Kúria utal ezzel összefüggésben a Preambulum (11) bekezdésére is.

Kfv.II.37.160/2013/5.

Zöldlistás hulladékszallítmány esetén a kísérő dokumentumban a szállítást szervező személy téves feltüntetése nem teszi a hulladékszallítást illegálissá.

Az 1013/2006/EK rendelet 3. cikk (2) bekezdésének a) pontja értelmében az alábbi hasznosításra szánt hulladékok szállítására a 18. cikkben meghatározott általános információs követelmények vonatkoznak, ha a szállított hulladék mennyisége meghaladja a 20 kg-ot: a III. vagy IIIB. mellékletben felsorolt hulladék. Az 1013/2006/EK rendelet III. és IIIB. mellékletében felsorolt hulladékok az ún. zöldlistás hulladékok.

Nem volt vitatott az ügyben az, hogy az 1013/2006/EK rendelet III. melléklete szerinti zöldlistás hulladékszallítmány képezte az eljárás tárgyát, amelynek szállítása pedig - az 1013/2006/EK rendelet 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjára figyelemmel - nem minősül bejelentés-kötelesnek, arra a 18. cikk (1) bekezdésének a) pontja alkalmazandó. Az 1013/2006/EK rendelet 18. cikk (1) bekezdésének a) pontja kimondja, hogy a 3. cikk (2) és (4) bekezdésében említett hulladékokra az alábbi eljárási rendelkezéseket kell alkalmazni: az ilyen hulladékok nyomon követésének segítése érdekében a küldő ország joghatósága alá tartozó, a szállítást szervező személy köteles biztosítani, hogy a hulladékot a VII. mellékletben szereplő dokumentummal kísérik.

Az alperes azonban nem vizsgálta, hogy a szállítást szervező személy mely ország joghatósága alá tartozik, ezzel kapcsolatosan a határozata érdemi indokolást nem tartalmaz. Erre az elsőfokú bíróság a jogerős ítéletében helytállóan mutatott rá, a megismételt eljárásra előírva az alperesnek, hogy az 1013/2006/EK rendelet 18. cikk (1) bekezdésének a) pontja alapján vizsgálja, hogy a szállítás szervezőjeként feltüntetett felperesi gazdasági társaság mely ország joghatósága alá tartozik. Mivel tehát a jelen ügyben - a fentiek szerint - az 1013/2006/EK rendelet 18. cikk (1) bekezdés a) pontja alkalmazásának van helye, az alperes jogszabálysértő módon alapította a határozati kötelezést az 1013/2006/EK rendelet 2. cikk 15. pontjának a) alpontjában írt értelmező rendelkezésre.

A Kúria arra a meggyőződésre jutott, hogy az 1013/2006/EK rendelet VII. mellékletében előírt kísérő dokumentum 1. pontjában feltüntetendő szállítást szervező személy téves megjelölése a 2. cikk 35. pontja g) pontjának iii. alpontja alapján nem teszi a hulladékszallítást illegálissá. az 1013/2006/EK rendelet 2. cikk 35. pontja g) pontjának iii. alpontja alapján ugyanis „illegális szállítás” az olyan hulladékszallítás, amelyet úgy bonyolítanak le, hogy a 3. cikk (2) és (4) bekezdésében említett hulladékszallítással összefüggésben az alábbiak egyikéből ered: a szállítás a VII. mellékletben szabályozott dokumentumban fel nem tüntetett módon történik.

A Kúria rögzíti, hogy a szállítás módja az 1013/2006/EK rendelet VII. mellékletében szabályozott dokumentum 5. pontjában szerepel, a szállítást szervező személy azonban - a már említettek szerint - az 1. pontban tüntetendő fel, ami így nem tartozik a szállítás módjának kérdéskörébe.

Kfv.II.37.250/2013/6.; Kfv.II.37.251/2013/6.

Nem akkreditált laboratórium mérésére hatósági kötelezés nem alapítható.

A Kúria az akkreditáció jelentősége kapcsán hivatkozik a 765/2008/EK rendelet (2008. július 9.) Preambulumának (9) bekezdése értelmében az akkreditálás sajátos értéke abban rejlik, hogy hitelesen állapítja meg azon szervezetek műszaki felkészültségét, amelyek feladata az alkalmazandó előírásoknak való megfelelés megállapítása. A (15) preambulumbekkezdés szerint az akkreditálás célja egy szervezet megfelelés-értékelési tevékenységek elvégzésével kapcsolatos felkészültségének hiteles megállapítása.

A 765/2008/EK rendelet 2. cikk 10. pontja alapján „akkreditálás”: a nemzeti akkreditáló testület tanúsítása arról, hogy egy megfelelésértékelő szervezet megfelel a meghatározott megfelelésértékelési tevékenységek ellátásához a harmonizált szabványokban megállapított követelményeknek és amennyiben alkalmazandó, bármely további követelménynek, beleértve a vonatkozó ágazati szabályozásokban meghatározottakat is. A 12. pont értelmében „megfelelésértékelés”: az az értékelési eljárás, amely bizonyítja, hogy egy termékkel, eljárással,

szolgáltatással, rendszerrel, személlyel vagy szervezettel kapcsolatos, meghatározott követelmények teljesültek.

A szintén a felperes által hivatkozott, az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 30.§ (2) bekezdése szerint az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a hivatalból indított eljárásaiban hozott döntéseinek megalapozásához szükséges laboratóriumi vizsgálatokhoz elsősorban állami, az adott vizsgálatra akkreditált laboratóriumot vehet igénybe.

A Kúria a felülvizsgálat alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy - a fent idézett jogszabályi rendelkezésekre tekintettel - helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság a jogerős ítéletében arra, hogy a Központi Vetőmagvizsgáló Laboratórium a tárgyi vizsgálat elvégzésének időpontjában nem rendelkezett akkreditációval, noha arra a hiteles vizsgálatokhoz szükség lett volna.

Akkreditáció hiányában ugyanis nem lehetett szó hiteles mérési eredményről a vizsgált minta GMO mentességével, illetőleg szennyezettségével kapcsolatban, az alperes ezért döntését megalapozatlan tényállásra alapította, ebből következően pedig a felperest a vetőmag megsemmisítésére kötelező, súlyos, visszafordíthatatlan eredményhez vezető hatósági rendelkezés jogszabálysértő.

A fentiekben kifejtettek miatt a határozat hatályon kívül helyezésének volt helye, az elsőfokú bíróság jogerős ítéletében ezért szükségtelenül foglalt állást a további jogkérdésekről, így a 0,1 %-os mérési eredmény jogi értékeléséről is, hiszen ahhoz a Központi Vetőmagvizsgáló Laboratórium akkreditációja hiányában jogkövetkezmény jogszerűen nem fűződhetett.

A Kúria a felülvizsgáló kérelemben foglaltakkal kapcsolatban megállapította továbbá, hogy nincsen olyan európai közösségi vagy magyar jogszabályi rendelkezés, amely alapján a tárgyi vetőmagtétel takarmánynak vagy élelmiszernek lenne minősíthető. Ezt egyébként az érintett jogi szabályozás egész rendszere is alátámasztja és ilyen irányú bizonyítás sem folyt az eljárásban.

Nem volt helye ezért a jelen ügyben a takarmány- és élelmiszerjog területét érintő szabályozást tartalmazó jogszabályok, így a 882/2004/EK rendelet és a 619/2011/EU rendelet alkalmazásának. Ezekre hivatkozva az elsőfokú bíróság tehát tévesen állapított meg jogszabálysértést, hiszen a határozat a Kúria által fent idézett jogszabályi rendelkezéseket sértette, amelyek a hatályon kívül helyezést - a már említettek szerint - megalapozták.

Kfv.II.37.314/2013/9.

Nem biztonságos élelmiszer nem hozható forgalomba.

A felperest élelmiszer-ellenőrzési bíróság megfizetésére az élelmiszer-biztonsági szabályok megsértése miatt kötelezték. A perben nem volt vitatott az a tény, hogy a hatóság elfogadta, a vizsgált spagetti száraztészták litván gyártótól származtak, azonban azokat jelöletlen csomagolásban szállították, a CMR-ken X. tojásos spagetti száraztészta és Y. spagetti száraztészta szerepelt. A felperes különböző minőségmegőrzési idejű termékeket csomagolt össze és a csomagoláson a származási helyet és a „magyar termék” megjelölést a fogyasztókat megtévesztve tüntette fel a valóságtól eltérően.

Az ilyen módon forgalomba hozott élelmiszer nem biztonságos, mert a termék nyomon követhetősége nem biztosított. Az 178/2002/EK rendelet 14. cikk (9) bekezdése alapján egy élelmiszer akkor tekinthető biztonságosnak, ha megfelel az élelmiszer forgalmazása szerinti tagállam élelmiszerjoga meghatározott rendelkezéseinek. A nyomon követhetőséget az 178/2002/EK rendelet 18. cikk (1) és (2) bekezdése, továbbá az 2008. évi XLVI. törvény 16.§ (1) bekezdése és 22.§ (1) bekezdés b) pontja is követelményként írja elő. A termék nyomon követhetősége a jelöletlenség, illetve a szállítás során a termék eltérő megnevezése /Y. spagetti/ miatt nem állt fenn. A termék a szállítási okmányok alapján nem volt egyértelműen azonosítható a X. tojásos spagetti száraztésztával. Nem volt tisztázható, hogy milyen minőségmegőrzési idejű termékeket szállítottak, az Y. spagetti milyen spagetti volt. A nyomon követhetőség hiányában a termék nem volt biztonságos, így az nem lett volna forgalomba hozható az 178/2002/EK rendelet 14. cikk (1) bekezdése értelmében. Mindezek alapján az élelmiszer-biztonságra vonatkozó szabályok megsértése megállapítható volt.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának magyar vonatkozású ítéletei

1. N.K.M. Magyarország elleni ügye (66.529/11. sz. ügy)⁴⁹

A kérelmező 30 éven keresztül dolgozott köztisztviselőként az egyik minisztériumban, mielőtt 2011. július 28-án felmentették. Az felmentésre tekintettel a kérelmező – a törvény alapján – nyolchavi fizetésének megfelelő mértékű végkielégítésre vált jogosulttá.

Időközben a magyar parlament 2010-ben elfogadott egy törvényt (a továbbiakban: Adótörvény), amely egy új adót vetett ki azoknak a közszférában foglalkoztatottaknak bizonyos bevételeire, akiknek szolgálati jogviszonya megszűnt. Az Adótörvény célja az volt, hogy harcoljon az eltűzött összegű végkielégítések ellen annak érdekében, hogy kielégítse a társadalom igazságérzetét és védje a költségvetést a gazdasági válság idején. 2010. októberében Az Alkotmánybíróság azonban 2010. októberében az Adótörvényt elköbző jellegűnek ítélte és ezért alkotmányellenesnek mondta ki. Az első módosítást követően az Alkotmánybíróság 2011. május 6-án részben ismét megsemmisítette. Egy további módosítással 2011. május 14-én – körülbelül 10 héttel a kérelmező felmentését megelőzően – a törvény végül hatályba lépett.

A módosított Adótörvény alkalmazása következtében a kérelmező végkielégítésének 3,5 millió forintot meghaladó részét 98%-os különadó sújtotta. A különadó alapja így 2,4 millió forint volt. Ennek következtében a végkielégítés egészét összességében körülbelül 52%-os mértékű adó terhelte, szemben az általános személyi jövedelemadó akkori 16%-os mértékével. Az adó összegét nem fizették ki a kérelmezőnek, azt a munkáltató visszatartotta és közvetlenül az adóhatóságnak utalta át.

A kérelmező - az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. Cikkére, illetve azzal összefüggésben az Egyezmény 13. cikkére hivatkozással – különösen azt sérelmezte, hogy a végkielégítés egy részére kivetett 98%-os adó a tulajdontól való indokolatlan megfosztásnak minősül, elérhető hatékony jogorvoslat nélkül. Ugyancsak sérelmezte – az Egyezmény 14. cikkére az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke tekintetében hivatkozva – azt, hogy csak a közszférából elbocsátott embereknek egy bizonyos csoportjára vetették ki a különadót.

A Bíróság úgy találta, hogy bár a kérelmező sosem birtokolta a végkielégítés teljes összegét (az adó összegét visszatartották), mindazonáltal az mégis az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke által védett anyagi jogi igényt keletkeztet. Valójában a végkielégítést már megszerezték, ami e cikk értelmében vett „tulajdonná” tette, és az Alkotmánybíróság úgy ítélte, hogy ez az összeg egy feltétlen törvényi jogosultságból eredt. Mindenesetre az a pusztá tény, hogy az adót a kérelmező bevételeire vetették ki, azt mutatja, hogy a hatóságok azt létező jövedelemnek tekintették.

A Bíróság továbbá úgy ítélte, hogy a törvényileg megígért végkielégítés egy hosszú távú várakozást testesített meg köztisztviselői minőségében a kérelmező részéről, és egy elköteleződést a hatóságok részéről. A végkielégítésre való jogosultság nemcsak pénzbeli vagyon, hanem inkább az alkalmazottaknak szánt szociális eszköz, akik feleslegessé váltak és a munkaerőpiacon akarnak maradni. Továbbá, a törvényi rendszer, amely végkielégítést biztosít cserébe az elvégzett szolgálatért, szerzett jogot keletkeztet. Végül, ugyanúgy mint a nyugdíjat, a végkielégítést is olyannak kell tekinteni, mint amely tulajdonosi érdekeket keletkeztet. Ennél fogva a végkielégítést érintő intézkedés esetén a jogalkotónak biztosítani kell az alkalmazottak számára egy átmeneti időszakot, hogy alkalmazkodni tudjanak a megváltozott körülményekhez.

Mindkét fél egyetértett abban, hogy az adóztatás beavatkozást jelentett a kérelmező tulajdona békés élvezetéhez fűződő jogába.

⁴⁹ Az ítélet 2013. november 5-én vált véglegessé.

A magyar Alkotmánybíróság 2010-es határozatában úgy találta, hogy az Adótörvény elkobzó jellege miatt alkotmányellenes. Még ha nem is ítélte az új adót alkotmányellenesnek 2011-es határozatában, ez nem változtatta meg az eredeti Adótörvény lényegében azonos rendelkezéseinek anyagi jogi alkotmányellenességére vonatkozó megállapításait, amelyek felvetettek bizonyos kérdéseket mind annak alkotmányossága, mind törvényessége kapcsán. Megfontolva azonban a magyar hatóságoknak a pénzügyi hatásköreik gyakorlásához adott mozgásteret, a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az Adótörvény még mindig elfogadható olyannak, mint amely megfelelő törvényi alapot biztosított a kérelmező adóztatásához.

A Bíróság emlékeztetett, hogy amikor a tulajdon békés élvezetébe beavatkozó intézkedéseket fogadott el, a magyar hatóságoknak széles mérlegelési jogkört élvezett annak meghatározásában, hogy mi minősül közérdekűnek. A Bíróság ezért úgy ítélte, hogy az Adótörvény kitűzött célja, nevezetesen a társadalom igazságérzetének kielégítése és a közterhek elosztása, törvényes volt.

Megfontolva a magyar hatóságok által az adóügyekben élvezett széles mérlegelési jogkörét, a Bíróság úgy ítélte, hogy az alkalmazandó adómérték önmagában nem döntő. Különösen fontosnak találta azonban, hogy a kérelmezőre akkor vetették ki az adót, amikor munkanélküli volt, és hogy az adórendszer változásának előre nem látható jellege jelentős személyes nehézségeket okozott neki. Még ha feltételezzük is, hogy az adóztatás az állami költségvetés érdekeit szolgálta a gazdasági válság idején, arra kényszerült, hogy eltűzött személyes terhet viseljen.

A jogalkotás átmeneti időszakot sem biztosított a kérelmezőnek annak érdekében, hogy alkalmazkodjon az új rendszerhez. Továbbá, az adót az adóévet megelőzően végzett tevékenységhez kapcsolódó bevételre vetették ki egy jelentősen magasabb mértékben, mint amely hatályban volt akkor, amikor a kérdéses jövedelem keletkezett, ami indokolatlan beavatkozásnak tekinthető az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkében védett várakozásokba. Végül az adót egy olyan törvény állapította meg, amely csak 10 héttel a kérelmező felmentését megelőzően lépett hatályba, és nem szándékozott sem a törvény technikai hiányosságait orvosolni, sem elkerülni azt, hogy a kérelmező az új adófizetési-rendszerre való átállás során váratlan helyzetbe kerüljön.

A Bíróság ezért arra a következtetésre jutott, hogy még ha a társadalmi igazságosság szolgálata érdekében fogadták is el, az adóztatást nem igazolhatja a magyar hatóságok által hivatkozott legitím közérdek. Valójában a kérelmezőt jóhiszeműségére tekintet nélkül érintette, és megfosztotta a társadalmi visszailleszkedéshez fűződő különös társadalmi érdeket szolgáló, törvényileg biztosított joga nagyobb részétől.

Az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkével kapcsolatos megállapításaiból adódóan a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy nem szükséges külön vizsgálni az Egyezmény 13. és 14. cikkének megsértését.

A Bíróság a kérelmező javára 11.000,-Euro vagyoni és nemvagyoni kártérítést ítelt meg.

2. Gáll Eszter Mária Magyarország elleni ügye (49.570/11. sz. ügy)⁵⁰

A kérelmező több mint 30 évig dolgozott köztisztviselőként az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalnál, majd a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál. A közsféra egészét érintő létszám-leépítési hullám keretében 2011. március 31. napján – 2011. június 1-jei hatállyal – felmentették. A kérelmező felmentési ideje alatta törvény alapján jogosult volt kéthavi, 2011. áprilisi és májusi fizetésére, amely időszak alatt fel volt mentve a munkavégzés alól, továbbá a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 19. § (2) bekezdése alapján legfeljebb tizenkét havi illetményének megfelelő végkielégítést kellett kapnia.

Időközben a magyar parlament 2010-ben elfogadott egy törvényt (a továbbiakban: Adótörvény), amely egy új adót vetett ki azoknak a közszférában foglalkoztatottaknak bizonyos bevételeire, akiknek szolgálati jogviszonya megszűnt. Az Adótörvény célja az volt, hogy harcoljon az eltűzött összegű végkielégítések ellen annak érdekében, hogy kielégítse a társadalom igazságérzetét és védje a költségvetést a gazdasági válság idején. 2010. októberében Az Alkotmánybíróság azonban 2010.

⁵⁰ Az ítélet 2013. november 4-én vált véglegessé.

októberében az Adótörvényt elkobzó jellegűnek ítélte és ezért alkotmányellenesnek mondta ki. Az első módosítást követően az Alkotmánybíróság 2011. május 6-án részben ismét megsemmisítette. Egy további módosítással 2011. május 14-én – körülbelül 10 héttel a kérelmező felmentését megelőzően – a törvény végül hatályba lépett.

A módosított Adótörvény alkalmazása következtében a kérelmező végkielégítésének a 3.500.000 forintot meghaladó részét 98%-os különadóval sújtották. A különadó alapja 3.903.529 forint volt. Ennek következtében a végkielégítés egészét összességében körülbelül 52%-os mértékű adó terhelte, szemben az általános személyi jövedelemadó akkori 16%-os mértékével. Az adó összegét sohasem fizették ki a kérelmezőnek, azt a munkáltató visszatartotta és közvetlenül az adóhatóságnak utalta át.

A kérelmező – az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. Cikkére, illetve azzal összefüggésben az Egyezmény 13. cikkére hivatkozással – különösen azt sérelmezte, hogy a végkielégítés egy részére kivetett 98%-os adó a tulajdonról való indokolatlan megfosztásnak minősül. Ugyancsak sérelmezte – az Egyezmény 14. cikkére az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke tekintetében hivatkozva – azt, hogy csak a közszférából elbocsátott embereknek egy bizonyos csoportjára vetették ki a különadót.

A bíróság szerint a jelen körülmények között, a „javak” természete alaposabb vizsgálatra hív fel, tekintettel arra, hogy a kérelmező valójában soha nem rendelkezett a teljes egészében a szóban forgó végkielégítéssel, minthogy a különadó összegét a hatóságok közvetlenül levonták.

Az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkének 1. bekezdésében a „javak” szó önálló jelentéssel rendelkezik, amely nem korlátozódik a testi tárgyak tulajdonjogára, és független a belső jog formális besorolásától. Ugyanúgy, mint a testi tárgyak, bizonyos más vagyoni értékű jogok és érdekek is tekinthetők „tulajdonjognak”, és így „javaknak” e rendelkezés alkalmazásában. Minden esetben azt a kérdést kell megvizsgálni, hogy vajon az adott ügy körülményei között, egészében véve, ruháztak-e a kérelmezőre valamely az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke által védett anyagi jogi érdekhez fűződő jogcímet. A Bíróság rámutatott, hogy az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke értelmében a „javak” lehetnek akár „létező javak” vagy olyan vagyontárgyak, ideértve a követeléseket is, amelyek tekintetében a kérelmező azt állítja, hogy legalább a „törvényes várománya” van arra, hogy azok realizálódni fognak. Így egy vagyontárgy megszerzésére vonatkozó „törvényes váromány” is élvezheti az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkének védelmét. Ily módon, ha a tulajdoni érdek igény formájában áll fenn, az a személy, akit az megillet, úgy tekinthető, hogy van egy „törvényes várománya”, ha az érdeknek elégséges alapja van a nemzeti jogban, például amikor a hazai bíróságok bevett joggyakorlata megerősítette annak létezését. Ugyanakkor nem lehet „törvényes váromány”-ról beszélni akkor, ha vita van a hazai jog megfelelő értelmezéséről és alkalmazásáról, és a kérelmező állításait a nemzeti bíróság utóbb elutasítja.

Jelen ügyben a Bíróság megállapította, hogy – tekintet nélkül arra, hogy a kérelmező a végkielégítés egy részét a bevallás és megfelelő módon történő adófizetés kötelezettségével kapta, vagy pedig az adó a végkielégítésből automatikusan levonásra került – a végkielégítés az Első Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. cikk 1. bekezdése által védett anyagi jogi igénynek minősül. A Bíróság szerint tagadhatatlan, hogy azt a kérelmező „korábban megkereste vagy végülis kifizetendő”, ami e rendelkezés alkalmazása szempontjából „javakká” teszi, különösen, mivel az Alkotmánybíróság ezt az összeget olyan, törvényen alapuló, feltétlen jogosultságnak minősítette, amely a szolgálati viszony megszűnését követően nem lehet vita vagy későbbi bírósági döntés tárgya. Ezen túlmenően a Bíróság hozzátette, hogy maga a tény, hogy erre a bevételre adót vetettek ki, bizonyítja, hogy azt az állam létező jövedelemnek tekintette, mivel meg nem szerzett tulajdonra vagy jövedelemre adót kivetni fogalmilag kizárt.

A Bíróság rámutatott arra is, hogy a végkielégítéssel kapcsolatos törvényi kötelezettségvállalás a szociálpolitika változása esetén módosítható, és az ilyen döntésekben az államnak széles körű mérlegelési jogköre van, különösen, ha elfogadjuk, hogy a végkielégítés inkább „törvényes váromány”, mint „meglévő javak” körébe vonható. Ezért a Bíróság tiszteletben tartja a jogalkotó ítéletét abban a kérdésben, hogy a közérdek mit kíván meg, hacsak az nem nélkülöz nyilvánvalóan minden ésszerű alapot. Ugyanakkor a Bíróság hangsúlyozta, hogy a vizsgálat során figyelembe kell venni a szóban forgó váromány természetét is. Egy köztisztviselő esetében, aki különös jogi szabályozás alá tartozik, és aki – miként azt az Alkotmánybíróság megjegyezte – önként elfogadta

egyes alapvető jogainak korlátozását és a törvény által egyoldalúan megszabott bérezését, a törvény által meghatározott végkielégítés a köztisztviselő oldalán egy hosszútávú várakozásként, az állam mint munkáltató oldalán pedig kötelezettségvállalásként jelenik meg. A Bíróság szerint az ilyen hosszútávú várakozásokat, amelyeket a törvényi garanciák sokéves változatlansága erősít meg, nem lehet egykönnyen figyelmen kívül hagyni. A jogszabályi kötelezettségvállalásból eredő jogos elvárások védelmét az igazolja, hogy a jognak védenie kell a jogalkotó által tett kötelezettségvállalásokba vetett bizalmat. A Bíróság szerint a jó kormányzás a kormányzó és a kormányzottak között bizalmon múlik. Ha ezt a bizalmat nem tartja fenn és nem védi, nem fognak hinni a kormánynak, és a köztisztviselők nem azon feltevés alapján fogják az ügyeket intézni, amelyet a tőlük elvárt fokozott lojalitás) megkövetelne.

A konkrét ügyben a Bíróság észlelte, hogy a kérelmező köztisztviselő szolgálatot végzett az Államnak, megbízva benne, hogy lojalitása és munkája fejében a munkáltató által biztosított szolgáltatások (ideértve a végkielégítés biztosítékait is) olyan helyzetet teremtenek, amelyben a törvényes várományt e szolgáltatások további nyújtása révén tovább erősíti – ami a Bíróság nézete szerint megfelelő ok nélkül nem hagyható figyelmen kívül.

Ezenkívül a végkielégítés nem tekinthető egy egyszerű pénzbeli juttatásnak; szociális funkciójából adódóan a végkielégítésre való jogosultság inkább azon munkavállalóknak szánt társadalmilag fontos intézkedésnek tekintendő, akik feleslegessé vált, de a munkaerőpiacon akarnak maradni. Ezt az Európai Bíróság – bár más összefüggésben – az Európai Unió egyik fontos politikai célkitűzésének tekintette.

A Bíróság úgy találta továbbá, hogy egy olyan jogi szabályozás, amely biztosítja a végkielégítést (mind a köztisztviselőknek, mind más munkavállalóknak) egy törvényi jogosultságot is magában foglal. Ráadásul ez nem csak egy egyszerű méltányossági alapú jogosultság, hanem szerzett jog, amelyet a jogszabály biztosít a nyújtott szolgálatokért cserébe.

A Bíróság analógiaként hozzátette, hogy ha egy Szerződő Államnak van egy olyan jogszabálya, amely – akár a járulékok korábbi megfizetésétől függően, akár nem – nyugdíjra való jogosultsággént pénzfizetés biztosít, azt a jogszabályt úgy kell tekinteni, mint amely az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkének hatálya alá eső tulajdoni érdeket keletkeztet a követelményeket teljesítő személyek számára. A Bíróság szerint hasonló szempontokat kell alkalmazni a végkielégítést érintő intézkedésekre is. Akárcsak a nyugdíj esetén, különleges jelentősége van, ha a jogalkotó az érintett munkavállalóknak egy átmeneti időszakot biztosít, amely alatt alkalmazkodni tudnak az új rendszerhez.

A Bíróság megjegyezte ennek kapcsán, hogy az Alkotmánybíróság úgy találta: az adóév előtt kifizetett és már elköltött végkielégítés adóztatása sérti az emberi méltóságot, tekintettel az érintett személy új rendszerhez való alkalmazkodás nehézségeire - bár meg kell jegyezni, hogy konkrét ügyben nem pontosan ez volt a kérelmező helyzete.

Mindkét fél egyetértett abban, hogy az adóztatás beavatkozást jelentett a kérelmező javai békés élvezetéhez fűződő jogába.

A magyar Alkotmánybíróság 2010-es határozatában úgy találta, hogy az Adótörvény elkobzó jellege miatt alkotmányellenes. Még ha nem is ítélte az új adót alkotmányellenesnek 2011-es határozatában, ez nem változtatta meg az eredeti Adótörvény lényegében azonos rendelkezéseinek anyagi jogi alkotmányellenességére vonatkozó megállapításait, amelyek felvetettek bizonyos kérdéseket mind annak alkotmányosságára, mind törvényessége kapcsán. Megfontolva azonban a magyar hatóságoknak a pénzügyi hatásköreik gyakorlásához adott mozgásteret, a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az Adótörvény még mindig elfogadható olyannak, mint amely megfelelő törvényi alapot biztosított a kérelmező adóztatásához.

A Bíróság emlékeztetett, hogy amikor a tulajdon békés élvezetébe beavatkozó intézkedéseket fogadott el, a magyar hatóságoknak széles mérlegelési jogkörrel élvezték annak meghatározásában, hogy mi minősül közérdekűnek. A Bíróság ezért úgy ítélte, hogy az Adótörvény kitűzött célja, nevezetesen a társadalom igazságérzetének kielégítése és a közterhek elosztása, törvényes volt.

Megfontolva a magyar hatóságok által az adóügyekben élvezett széles mérlegelési jogkörét, a Bíróság úgy ítélte, hogy az alkalmazandó adómérték önmagában nem döntő. Különösen fontosnak találta

azonban, hogy a kérelmezőre akkor vetették ki az adót, amikor munkanélküli volt, és hogy az adórendszer változásának előre nem látható jellege jelentős személyes nehézségeket okozott neki. Még ha feltételezzük is, hogy az adóztatás az állami költségvetés érdekeit szolgálta a gazdasági válság idején, arra kényszerült, hogy eltűzött személyes terhet viseljen.

A jogalkotás egy átmeneti időszakot sem biztosított a kérelmezőnek annak érdekében, hogy alkalmazkodjon az új rendszerhez. Továbbá, az adót az adóévet megelőzően végzett tevékenységhez kapcsolódó bevételre vetették ki egy jelentősen magasabb mértékben, mint amely hatályban volt akkor, amikor a kérdéses jövedelem keletkezett, ami indokolatlan beavatkozásnak tekinthető az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkében védett várakozásokba. Végül az adót egy olyan törvény állapította meg, amely három héttel a kérelmező felmentését követően lépett hatályba, és nem szándékozott sem a törvény technikai hiányosságait orvosolni, sem elkerülni azt, hogy a kérelmező az új adófizetési-rendszerre való átállás során váratlan helyzetbe kerüljön.

A Bíróság ezért arra a következtetésre jutott, hogy még ha a társadalmi igazságosság szolgálata érdekében fogadták is el, az adóztatást nem igazolhatja a magyar hatóságok által hivatkozott legitim közérdek. Valójában a kérelmezőt jóhiszeműségére tekintet nélkül érintette, és megfosztotta a társadalmi visszaéléshez fűződő különös társadalmi érdeket szolgáló, törvényileg biztosított joga nagyobb részétől.

Az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkével kapcsolatos megállapításaiból adódóan a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy nem szükséges külön vizsgálni az Egyezmény 14. cikkének megsértését.

A Bíróság a kérelmező javára 16.000,-Euro vagyoni és nemvagyoni kártérítést ítélt meg.

3. SZ. M. Magyarország elleni ügye (49.570/11. sz. ügy)⁵¹

A kérelmező körülbelül 11 évig dolgozott egy állami tulajdonú korlátolt felelősségű társaságnál. Munkaviszonyát 2010. július 1-jén – 2010. október 5-ei hatállyal – közös megegyezéssel megszüntették. Munkaszerződésével összhangban a kérelmező jogosulttá vált egyéb javadalmazás mellett négyhavi fizetésének megfelelő végkielégítésre – amely egyhavi összeggel meghaladta az Mt. alapján járó összeget – és a három hónapos felmentési időre járó fizetésére. Az összeget az akkor fizetendő adókkal csökkentve 2010. július 2-án kifizették a kérelmezőnek.

Időközben a magyar parlament 2010-ben elfogadott egy törvényt (a továbbiakban: Adótörvény), amely egy új adót vetett ki azoknak a közszférában foglalkoztatottaknak bizonyos bevételeire, akiknek szolgálati jogviszonya megszűnt. Az Adótörvény célja az volt, hogy harcoljon az eltűzött összegű végkielégítések ellen annak érdekében, hogy kielégítse a társadalom igazságérzetét és védje a költségvetést a gazdasági válság idején. 2010. októberében Az Alkotmánybíróság azonban 2010. októberében az Adótörvényt elkobzó jellegűnek ítélte és ezért alkotmányellenesnek mondta ki. Az első módosítást követően az Alkotmánybíróság 2011. május 6-án részben ismét megsemmisítette. Egy további módosítással 2011. május 14-én – körülbelül 10 héttel a kérelmező felmentését megelőzően – a törvény végül hatályba lépett.

A módosított Adótörvény alkalmazása következtében a kérelmező végkielégítésének a 3.500.000 forintot meghaladó részét 98%-os különadóval sújtották. A különadó alapja 8.130.939 forint volt. Az adót, amelynek teljesítési határideje láthatólag 2011. május 10-e volt, 2011. február 23-án fizették meg, a szabályozás második változata szerint, azonban a harmadik változat sem változtatott a kérelmező helyzetén.

A kérelmező – az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. Cikkére, illetve azzal összefüggésben az Egyezmény 13. cikkére hivatkozással – különösen azt sérelmezte, hogy a végkielégítés egy részére kivetett 98%-os adó a tulajdontól való indokolatlan megfosztásnak minősül, elérhető hatékony jogorvoslat nélkül. Ugyancsak sérelmezte – az Egyezmény 14. cikkére az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke tekintetében hivatkozva – azt, hogy csak a közszférából elbocsátott embereknek egy bizonyos csoportjára vetették ki a különadót.

---

⁵¹ Az ítélet 2013. november 4-én vált véglegessé.

A Bíróság emlékeztetett arra, hogy saját állandó ítélkezési gyakorlata szerint az Első Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. cikke három különböző szabályból áll. Az első szabály szerint, amelyet az első bekezdés az első mondata állít fel, általános jellegű, és a tulajdon békés birtoklásának elvét mondja ki; a második szabály, amelyet az első bekezdés második mondata tartalmaz, javaktól való megfosztást fed le, és bizonyos feltételeknek veti alá annak lehetőségét; a harmadik szabály, amelyet a második bekezdés állapít meg, elismeri, hogy a Részes Államok jogosultak, többek között, a közérdekkel ellenőrizni összhangban a tulajdon használatát. A Bíróság megállapította, hogy mielőtt azt kérdezné, hogy az első, általános szabályt megtartották-e, meg kell állapítania, vajon az utóbbi kettő alkalmazandó-e. A három szabály azonban nem "különálló" abban az értelemben, hogy nem állnak kapcsolatban egymással. A második és a harmadik szabály a javak békés birtoklásához való jog korlátozásának különös eseteivel foglalkozik, és ezért az első szabályban kimondott általános elv fényében kell azokat értelmezni.

A Bíróság szerint a beavatkozásnak, ideértve azt amelyik az adófizetés biztosítását célzó intézkedés eredménye, meg kell teremtenie az "igazságos egyensúlyt" a közösség általános érdeke és az az egyén alapvető jogaiból fakadó követelmények között. Eme egyensúly elérésének szándékát tükrözi az 1. cikk egészének szerkezete, beleértve a második bekezdést is: kell lennie egy okszerű arányossági kapcsolatnak az alkalmazott eszközök és a kitűzött célok között. A megválaszolandó kérdés az, hogy a kérelmező különleges helyzetében az adótörvény alkalmazása indokolatlan terhet ró-e rá vagy alapvetően aláássa-e pénzügyi helyzetét, és ez által elmulasztja-e megteremteni a tisztességes egyensúlyt a különböző szóban forgó érdekek között.

A Bíróság emlékeztetett, hogy bizonyos körülmények között a vagyontárgy tulajdonjogának jogalkotói intézkedésből vagy bírósági rendelkezésből eredő elvesztése nem azonosítható a javaktól való „megfosztásként”: volt olyan ügy, amelyben a kisajátítást vagy a tulajdonjog más elvesztését a vagyontárgy „használatának ellenőrzése”-ként kezelték az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke 2. bekezdésének értelmezése körében, míg a lefoglalást végső soron az adófizetést biztosító intézkedésként ítélték meg.

A Bíróság nem ítélte szükségesnek arról dönteni, hogy az 1. cikk 1. bekezdésének második mondata alkalmazható-e ebben az ügyben. A ténybeli és jogi helyzet összetettsége megakadályozta, hogy a támadott rendelkezést pontosan besorolják. A Bíróság emlékeztetett, hogy a 1. cikk 1. bekezdésének második mondatában feltételezett helyzet csak egy különleges példája az első mondatban felállított általános szabállyal védett, a javak békés élvezetéhez való jogba való beavatkozásnak. A Bíróság ezért úgy ítélte, hogy a sérelmezett helyzetet az általános szabály fényében kell megvizsgálni.

A Bíróság álláspontja szerint, egy újraelosztást célzó társadalompolitika előmozdítása érdekében hozott általános intézkedés inkább vagyontárgy „használatának ellenőrzése”-ként mint a javaktól való „megfosztásként” való besorolása nem döntő, minthogy az igazolhatóság kérdését szabályozó alapelvek lényegében azonosak, és megkövetelik mind a törvényes célt, mind a kitűzött cél és az érintett egyéni tulajdonjog közötti tisztességes egyensúly megőrzését. Ráadásul egy jogszabály-módosítás, amely meghússít egy jogos várakozást, önmagában is a tulajdonjogba való beavatkozásnak minősülhet.

Mindkét fél egyetértett abban, hogy az adóztatás beavatkozást jelentett a kérelmező tulajdona békés élvezetéhez fűződő jogába.

A Bíróság emlékeztetett arra, hogy az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke megköveteli, hogy a javak békés élvezetébe való bármiféle hatósági beavatkozás törvényes legyen: valójában e cikk 1. bekezdésének második mondata felhatalmazást ad a javaktól való megfosztásra „a törvényben előírt feltételekkel”. Ráadásul a jogállamiság, a demokratikus társadalom egyik alapelve, az Egyezmény valamennyi cikkébe beleértendő fogalom. A törvényi alap megléte a hazai jogban azonban önmagában nem elegendő ahhoz, hogy megfeleljenek a törvényesség elvének. Ezen túlmenően, a törvényi alapnak bizonyos minőséget kell képviselnie, nevezetesen összhangban kell állnia a jogállamisággal és biztosítékokat kell nyújtania az önkényességgel szemben. Ebből következik: amellett, hogy összhangban kell állnia a Szerződő Állam hazai jogával, ideértve annak alkotmányát is, a tulajdontól való megfosztást megalapozó jogi normának kellőképpen hozzáférhetőnek, pontosnak és előrelátható alkalmazásúnak kell lennie. A Bíróság hozzátette, hogy hasonló megfontolások érvényesek a javak

békés élvezetébe való beavatkozásra is. Ami az „előreláthatóság” jelentését illeti, annak hatálya jelentős mértékben függ a kérdéses jogi eszköz tartalmától, tárgyi hatályától és azok számától és jogállásától, akiknek szól. Egy szabály különösen akkor „előrelátható”, amikor védelmi intézkedéseket nyújt a közhatóságok önkényes beavatkozásaival szemben. Hasonlóképpen, az alkalmazandó jognak az érintett alapelv fontosságához illő, minimális eljárásjogi garanciákat is biztosítania kell.

A Bíróság ezen felül emlékeztetett állandó joggyakorlatának azon megállapításaira, hogy elvben a nemzeti hatóságok egy nemzetközi bíróságnál jobb helyzetben vannak ahhoz, hogy értékeljék a helyi igényeket és körülményeket. Az általános társadalom- és gazdaságpolitikai tárgyában, amely tekintetében egy demokratikus társadalomban a vélemények okszerűen jelentősen eltérhetnek, a hazai politikusoknak különösen széles mérlegelési jogkört kell biztosítani. Mindaddig, amíg az adóztatás területe érintett, a Bíróság jól megalapozott álláspontja az, hogy pénzügyi hatásköreik gyakorlásában az Államoknak bizonyos fokig további tiszteletet és mozgásteret lehet adni a törvényesség vizsgálat keretei között.

Továbbá, mivel a jelen esetben a a kérelmező javak békés élvezetébe való beavatkozás egy adózási szabályban testesült meg, célszerű rámutatni, hogy a visszamenőleges hatályú adóztatás alapvetően a törvény technikai hiányosságainak orvoslására alkalmazható, különösen akkor, ha az intézkedést végső soron közérdekű szempontok indokolják. Valójában nyilvánvaló és kényszerítő közérdek annak biztosítása, hogy a magánszemélyek ne részesüljenek egy új adófizetési rendszerre való átállás váratlan előnyeiből. Azonban a törvény ilyen hiányosság nem igazolták a jelen ügy körülményei között. Ezért a Bíróság úgy ítélte meg, hogy különleges körülményekre van szükség annak megítélésakor, hogy a kifogásolt intézkedés „törvényes”-e az első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke értelmében.

A Bíróság megjegyezte, hogy a végkielégítés kérdéses adóztatása megfelelő volt a támadott jogszabály utolsó változatának elfogadását követően. A kérelmező egyedi ügyében az adót ténylegesen ezen időpont előtt fizették meg, a köztes szabályozás alapján. Mindenesetre, a sérelmezett adóztatás kapcsán lehet azzal érvelni, hogy annak vannak bizonyos visszaható vonásai. Így például a megadóztatott javadalmak a kérelmező 2010. július 1-jei elbocsátásakor keletkeztek és azokat 2010. július 2-án ki is fizették, amely amely megelőzte az Adótörvény utolsó módosításának 2011. május 14-ei hatálybalépését.

A Bíróság nem hagyhatta figyelmen kívül a kérelmezőt érintő törvény elfogadásához vezető jogalkotási folyamatot. Észlelte, hogy az Alkotmánybíróság első határozatában úgy találta: az intézkedés elkobzó jellege miatt alkotmányellenes (különösen a köztisztviselők számára a törvényben biztosított végkielégítés tekintetében, hiszen ők nem gondolhatták, hogy azt a jóerkölcs sérelmével vagy egyébként törvénytelenül kapják). Az Alkotmánybíróság második határozatában úgy ítélte, hogy az adott adóévben (azaz 2010-ben), az adó nem volt alkotmányellenes azon végkielégítések tekintetében, amelyeket a törvény hatályba lépése előtt fizettek ki, mivel az nem sérti az emberi méltóságot – ami az Alkotmánybíróság hatáskörének szűkítését követően az alkotmányos értékelés egyetlen jogalapja az adótörvények esetében. Ez azonban nem változtatott az eredeti Adótörvény lényegében azonos rendelkezéseinek tartalmi alkotmányellenességére vonatkozó megállapításokon – csak azt jelenti, hogy az Alkotmánybíróság nem vizsgálhatta felül a Módosítás kissé megváltoztatott rendelkezéseit. A módosított Adótörvényt 2011. május 9-én fogadták el, 2011. május 13-án hirdették ki, a következő napon, 2011. május 14-én lépett hatályba, és alkalmazandó volt a 2010. január 1-je után szerzett végkielégítésekre és kapcsolódó kifizetésekre. A kérelmező azonban a szóban forgó végkielégítést több mint tíz hónappal korábban megkapta.

A Bíróság azt is megjegyezte, hogy azokat a jogszabályokat, amelyek alapján a kérelmező megfizette a kérdéses adót, utóbb az Alkotmánybíróság megsemmisítette, és a hiányzó szabályozást csak 2011. május 14-ével pótolták, ami a Bíróság személyében némi kételyt vet fel a megfelelő törvényi alap létezése tekintetében. Továbbá a Bíróság úgy ítélte, hogy az Alkotmánybíróság határozatai önmagukban felvetnek bizonyos kérdéseket a támadott Adótörvény alkotmányosságát – és így alkotmányosságát – illetően. A Bíróság ennek ellenére úgy ítélte, hogy az Adótörvény végső változata elfogadható olyannak, mint amely megfelelő törvényi alapot biztosít a szóban forgó intézkedésnek, figyelembe véve az ezen a területen nyújtott további tisztelettel és mozgáster mértékét. Úgy ítélte, nem szükséges állást foglalnia a vitatott adószabályok törvényessége tárgyában, amelyek a kérelmező a

foglalkoztatását és végkielégítését érintik, amelyek jóval megelőzték az Adótörvény hatálybalépését, minthogy ez a kérdést az arányossági vizsgálat keretei között vette figyelembe.

A kérelmező vitatta a kifogásolt intézkedés által követett cél törvényességét. Ezzel kapcsolatban a Bíróság emlékeztetett arra, hogy saját társadalmuk és annak szükségletei közvetlen ismerete miatt a nemzeti hatóságok elvileg jobb helyzetben vannak, mint a nemzetközi bíró, hogy felmérjék, mi áll „köz érdekében”. Az Egyezmény által létrehozott védelmi rendszer alapján ezért a nemzeti hatóságok feladata, hogy elvégezzék annak első értékelését, hogy létezik-e olyan közérdekű probléma, amely indokoltá teszi a tulajdontól való megfosztásra vagy a javak békés élvezetébe való beavatkozásra vonatkozó intézkedéseket. Itt is, mint más területeken, amelyekre az Egyezmény biztosítékai kiterjednek a nemzeti hatóságokat élveznek bizonyos mérlegelési jogkört. Továbbá a „közérdek” fogalma szükségképpen tág.

A Bíróság emlékeztetett arra is, hogy az adók kivétele elvileg beavatkozást jelent az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkének 1. bekezdésében biztosított jogba, és hogy az ilyen beavatkozás igazolható lehet az említett cikk második bekezdése alapján, amely kifejezetten biztosít egy kivételt az adók és más közterhek tekintetében. Ez a kérdés ennek ellenére a Bíróság felügyelete alá tartozik. Természetesen első helyen a nemzeti hatóságok feladata eldönteni, hogy milyen adókat vagy járulékok kell szedni. Az e tárgyban hozott döntések általában a politikai, gazdasági és társadalmi kérdések értékelését foglalják magukban, amelyeket az Egyezmény a Részleges Államok hatáskörében hagy, minthogy ebben az összefüggésben a hazai hatóságok jobb helyzetben vannak, mint a Bíróság. Az Államok értékelési jogköre az ilyen ügyekben tehát tág.

Ami azonban a Kormányzat az 2009/384/EK európai bizottsági ajánlásra való hallgatóságos hivatkozását illeti, a Bíróság úgy találta, hogy ez a szempont nem releváns a kérelmező tekintetében. Az Ajánlásban elképzelt intézkedések, amelyek a pénzügyi szektorban a túlzott kifizetések korlátozása érdekében alkalmaznak majd a jövőben, azért születtek, mert a túlzott kockázatvállalás a pénzügyi szolgáltató szektorban, különösen a bankoknál és a befektetési társaságoknál hozzájárult a pénzügyi vállalkozások csődjéhez és a rendszerszintű problémákhoz a Tagállamokban és a világgazdaságban.” Az Ajánlás olyan nemzeti szabályozást javasol, amely biztosítja, hogy a javadalmazás teljesítményalapú összetevői a hosszabb távú teljesítményen alapuljanak, és nem tartalmaz utalást a társadalmi igazságosságból fakadó elvárásokra. A Bíróság szerint a pénzügyi szektoron belüli túlzott kockázatvállalás nem releváns a kérelmező egyedi ügyében.

Ennek ellenére, a „közérdek” meghatározásával kapcsolatos, a javak békés élvezetébe való jogba beavatkozó általános intézkedésekhez biztosított, fent említett mérlegelési jogkörből adódóan a Bíróság elfogadta, hogy a „lakosság szociális igazságérzete” a költségvetés védelméhez fűződő és a közteherviseléshez fűződő érdekekkel együtt megfelel a „törvényes cél” Egyezményből fakadó követelményének, dacára a fogalom tág értelmének. A Bíróságnak nem állt meggyőző bizonyíték rendelkezésére ahhoz, hogy arra a következtetésre jusson: a Kormányzat által hivatkozott indokok nyilvánvalóan nélkülöznek minden ésszerű alapot. Komoly kételyek maradtak fenn azonban e szempontok kérelmezővel kapcsolatos relevanciáját illetően, aki csak egy szerződésben kikötött kártalanítást kapott és nem lehetett felelős azokért a pénzügyi problémákért, amelyeket az Állam orvosolni szándékozott. Bár a Bíróság elismerte, hogy a kifogásolt intézkedés az állami költségvetést akarta megvédeni a túlzott végkielégítésektől, de nem volt meggyőződve arról, hogy ez a cél elsősorban adóztatással érhető el. Miként az Alkotmánybíróság megjegyezte, lehetőség lett volna végkielégítési szabályok megváltoztatására és a közérdekekkel ellentétes összegek csökkentésére, de a hatóságok nem ezt az utat választották. Nem szükséges azonban, hogy a Bíróság döntsön ebben a helyzetben egy alakilag társadalmi célt szolgáló intézkedés megfelelő voltáról, hiszen ez az intézkedés mindenképpen alá van vetve az arányossági vizsgálatnak.

Még ha – az önkényesség hiányát maga után vonó – törvényben biztosított feltételek szerint és közérdekből történik is, a javak békés élvezetébe való beavatkozásnak mindig el kell érnie egy tisztességes egyensúlyt a közösség közérdekű igényei és az egyének alapvető jogai védelmének követelményei között. Így különösen, ésszerű arányossági kapcsolatnak kell fennállnia az alkalmazott eszközök és a támadott intézkedéssel elérni kívánt cél között.

Annak megállapítása során, hogy vajon ez a követelmény teljesül-e, a Bíróság emlékeztetett arra, hogy az állam széles körű mérlegelési jogkört élvez mind a végrehajtás eszközeinek tekintetében, mind abban, hogy a végrehajtás következményei igazolhatók-e a kérdéses törvény céljának eléréséhez fűződő közérdekkel. Mindazonáltal a Bíróság nem mondhat le felülvizsgálati jogköréről, és ezért meg kell határozni, hogy a szükséges egyensúlyt fenntartották-e a kérelmező javak békés élvezetéhez fűződő jogaival összhangban álló módon, az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke 1. bekezdésének első mondata értelmében. Az intézkedés arányosságának meghatározása körében, a Bíróság a múltban is megfontolta a kérelmezők személyes helyzetét, ideértve a jóhiszeműségüket is.

Annak érdekében, hogy értékelje az Állam magatartásának az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkéből fakadó követelményeknek megfelelő voltát, a Bíróságnak a szóban forgó különböző érdekek átfogó vizsgálatát kell elvégeznie, tekintettel arra, hogy az Egyezmény olyan jogokat akart biztosítani, amelyek „gyakorlatiak és hatékonyak”, nem elméletiek és látszólagosak. Túl kell mennie a megjelenési formákon és bele kell pillantania a szóban forgó helyzet valóságába, figyelembe véve az összes lényeges körülményt, beleértve a felek eljárás során tanúsított magatartását, az állam által alkalmazott eszközöket és ezeknek az eszközöknek az alkalmazását. Ahol közérdekű kérdéstről van szó, a hatóságokra hárul, hogy kellő időben, megfelelő és következetes módon cselekedjenek. Az adószedéssel összefüggésben a Bíróság úgy ítélte, hogy a módszerek megfelelősége is mérlegelési szempont az intézkedés arányosságának megállapítása során.

Bár az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke nem tartalmaz kifejezett eljárási követelményeket, a beavatkozás arányosságának érdekében a Bíróság megvizsgálta az önkényességgel szemben az adott ügyben lefolytatott eljárások által nyújtott védelem fokát. Így a bíróság vizsgálta, hogy vajon a kérelmező javai békés élvezetéhez való jogába történő beavatkozással kapcsolatos eljárásokban érvényesültek-e az alapvető eljárásjogi biztosítékok. Azt már kimondta, hogy a beavatkozás nem legitim a fegyverek egyenlősége elvének megfelelő kontradiktórius eljárás hiányában, amely lehetővé teszi az ügy kimenetele szempontjából lényeges érvek előadását.

Amint az ítélkezési gyakorlatából is kitűnik, a szociális és gazdasági jogalkotás területén, ideértve az ilyen politikák eszközeként történő adóztatás területét is, az Állam széles mérlegelési jogkört élvez, amelyen belül – a Bíróság álláspontja szerint – a társadalmi igazságosság és a gazdasági jólét érdekei legitim módon vezeti őket abban, hogy szabályozza, maximálja vagy akár csökkentse a képzett lakosságnak rendesen fizetendő végkielégítés összegét. Azonban minden ilyen intézkedést hátrányos megkülönböztetéstől mentesen és az arányosság követelményeinek megfelelően kell végrehajtani.

A Bíróság „az alkalmazott eszközök és az elérni kívánt cél közötti ésszerű arányossági kapcsolat” megléte tekintetében először is megjegyezte, hogy az Alkotmánybíróság első határozata érthető úgy, mint amely a kérdéses adót elkobzó jellegűnek minősülőként jellemezte. Továbbá, az 50% feletti adókulcsot Németországban, az Európa Tanács egyik tagállamában alkotmányellenesnek találták. Ugyanakkor több európai országban – például Svédországban, Belgiumban, Hollandiában, Portugáliában és Olaszországban – a személyi jövedelemadó kulcsai korábban elérték a 75%-ot – bár ezek a mértékek általában csak a legmagasabb jövedelmi sávban voltak alkalmazandók, olyan jövedelmekhez kapcsolódóan, amelyek nyilvánvalóan meghaladták a jelen ügy kapcsán szemlélt összeget. Azt is meg kell jegyezni, hogy a többkulcsos személyi jövedelemadó legfelső kulcsának OECD-átlaga 1981-ben 65,7 %, 1990-ben 50,6%, 2000-ben 46,5% 2010-ben 41,7% volt. Az alkalmazandó összeghatár a jelen ügyben 3,5 millió forint, a végkielégítés ez alá eső része az általános személyi jövedelemadó kulcs (az adott időszakban legfeljebb 32 %) alá tartozott. Ezzel szemben, a 98%-os adómértéket alkalmazták a végkielégítésnek arra a részére, amely meghaladta ezt az összeghatárt. A jelen ügyben a Bíróság az arányosság vizsgálat során figyelembe vette, hogy az alkalmazott adókulcs jelentősen meghaladta a minden más bevételre alkalmazandó mértéket, anélkül, hogy elvi érveléssel meghatározta volna, hogy az adóteher – mennyiségi értelemben – elkobzó jellegű volt-e. A Bíróság szerint, az adóügyekben az Államoknak biztosított széles mérlegelési jogkörből adódóan, az alkalmazandó adómérték önmagában nem döntő, különösen a jelen üggyhöz hasonló körülmények között.

A Bíróság észlelte, hogy a kérelmezőt, aki a munkaszerződés szerint jogosult volt a végkielégítésre, és akinek jóhiszemű eljárását soha sem kérdőjelezték meg, annak ellenére vették alá a támadott intézkedésnek, hogy a végkielégítés egy konkrét és elismert szociális célt, a munkaerő-piaci

visszailleszkedést szolgálta. Továbbá abban a körben, ahol megérthető a Kormányzat azon érvelése, hogy egyes állami tulajdonú vállalatok bizonyos felső vezetői képesek befolyásolni a javadalmazásukat, amely jelenség csak célzott adóztatással szüntethető meg, a Bíróság meggyőződött arról, hogy – bár a szóban forgó javadalmakat a kérelmező és munkáltatója közötti munkaszerződésben kötötték ki – az ügy iratai között semmi sem támaszt alá egy ilyen visszaélésre vonatkozó feltételezést a kérelmező esetében, aki semmiképpen sem volt annak a vállalkozásnak a vezetője. A Bíróság megjegyezte, hogy a kérelmező, minthogy tizenegy éve a munkáltató szolgálatában állt, az Mt. alapján háromhavi végkielégítésre volt jogosult a Munka Törvénykönyve alapján, és a munkaszerződés alapján csak további egyhavi összeget szerzett.

A kérelmező által a támadott intézkedés folytán viselt személyes terhet illetően a Bíróság megjegyezte, hogy lényeges jövedelemvesztést kellett elszenvednie egy feltehetőleg jelentős személyes nehézségekkel terhes időszakban, nevezetesen a munkahely elvesztését követően. A Bíróság ennek kapcsán észlelte, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartájának 34. cikke helyesli a munkahely elvesztése esetén védelmet biztosító juttatásokat, és hogy az Európai Bíróság szerint a végkielégítés által elérni kívánt cél – ami az, hogy segítse az elbocsátott alkalmazottakat új munkahelyet találni – a jogszerű foglalkoztatáspolitikai célok közé tartozik. Ezenfelül a Bíróság nem hagyhatja figyelmen kívül azt a tényt, hogy a kérelmező a szóban forgó juttatásokat, amelyeket aztán az alkalmazandó adók csökkentettek, több hónappal az adójogi szabályok változása előtt kapta, és lehet, hogy már teljesen el is költötte anélkül, hogy tudatában lett volna annak: későbbiekben csaknem teljes egészében le kell mondania erről a pénzről, egy újabb adó kivetése kapcsán. A Bíróság szerint ez az elem – azaz egy átmeneti időszak hiánya, amelyen belül alkalmazkodni tudott volna az új rendszerhez – valószínűleg jelentős személyes nehézségeknek tette ki a kérelmezőt. Ezzel kapcsolatban a Bíróság emlékeztetett arra, hogy a kérdéses bevétel keletkezésekor hatályos adókulcsnál jóval magasabb adókulccsal történő adóztatás védhető módon tekinthető az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkében védett elvárásokba való okszerűtlen beavatkozásnak. A sérelmezett adónak nem az volt a célja, hogy a korábbi jogszabályok technikai hibáit orvosolja, és a kérelmező nem élvezett rendkívüli előnyöket az új adófizetési rendszerre való áttérés kapcsán. Ennek tükrében a Bíróság úgy találta, hogy a sérelmezett intézkedés a kérelmező oldalán túlzott és egyedi teherrel járt. Ez annál is inkább nyilvánvaló, ha figyelembe vesszük azt a tényt, hogy az intézkedés a személyeknek csak egy bizonyos csoportját célozta, akik láthatólag azért szemeltek ki, minthogy közvetlenül vagy közvetve az államkincstár fizette őket. Feltételezve, hogy a kifogásolt intézkedés az állami költségvetés érdekeit szolgálta a gazdasági nehézségek idején, a Bíróság kiemelte, hogy a polgárok többsége nem volt köteles hozzájárulni – hasonló mértékben – a közterhekhez.

A Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a szóban forgó konkrét intézkedés, ahogyan azt a kérelmezőre alkalmazták – még ha a társadalmi igazságosságot akarta is szolgálni – nem igazolható a Kormányzat által hivatkozott legitim közérdekekkel. A kérelmezőt jóhiszeműsége ellenére érintette és megfosztotta őt egy (nagy részt törvényileg biztosított) szerzett jog nagyobb részétől, amely a munkaerő-piaci visszailleszkedéshez fűződő konkrét társadalmi érdeket szolgált. A Bíróság álláspontja szerint azok, akik jóhiszeműen jártak el a törvény vagy a szerződés alapján, nem csaldhatnak várakozásiakban konkrét és kényszerítő indokok nélkül. Az intézkedés ezért nem ítéhető okszerűen arányosnak a megvalósítani kívánt céllal. A fentiekre tekintettel a Bíróság megállapította, hogy az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkét megsértették.

Az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkével kapcsolatos megállapításaiból adódóan a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy nem szükséges külön vizsgálni az Egyezmény 13. és 14. cikkének megsértését.

A Bíróság a kérelmező javára 25.000,-Euro vagyoni és nemvagyoni kártérítést ítélt meg.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának kiemelten fontos ítéletei

1. Grigoris Vallianatos és mások Görögország elleni ügye (29381/09. és 32684/09. sz. ügyek)⁵²

⁵² Az ítéletet a Nagykamara 2013. november 7-én hozta.

A két ügy kérelmezői olyan, görög állampolgárságú, homoszexuális párok, akik élettársak, illetve korábban azok voltak, vagy pedig – bár szakmai és társadalmi okokból nem élnek együtt – hosszú ideje párkapcsolatban élnek. Görögországban 2008. november 26-án hatályba lépett a családdal, gyermekekkel és társadalommal kapcsolatos reformokról szóló 3719/2008. törvény, mely hivatalos, jogilag elismert partnerkapcsolati formaként bevezette a bejegyzett élettársi kapcsolatot. E törvény 1. §-a értelmében a bejegyzett élettársi kapcsolat csak különnemű nagykorú személyek között jöhet létre.

A kérelmezők – hivatkozással az Egyezmény 14. cikkére az Egyezmény 8. cikke vonatkozásában – azt sérelmezték: az a tény, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolat intézményét kizárólag különnemű párok részére hozták létre, sérti a magán- és családi élethez való jogukat, valamint az azonos nemű és az különnemű párok közötti indokolatlan hátrányos megkülönböztetésnek minősül, továbbá – az Egyezmény 13. cikkére hivatkozással – azt, hogy a hazai jogban nem áll rendelkezésükre olyan hatékony jogorvoslat, amely lehetővé tette volna számukra, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolat diszkriminatív jellegével kapcsolatos kifogásukat érvényesíthessék. érvényt szerezhessenek.

Az Egyezmény 14. cikkének az Egyezmény 8. cikke vonatkozásában történő megsértésével kapcsolatban a Bíróság megállapította: a kérelmezők panasza nem kapcsolódik egy, a görög államot terhelő általános kötelezettséghez, hogy biztosítsa a hazai jogban az azonos neműek közti kapcsolat jogi elismerésének valamiféle formáját. A kérelmezők azt sérelmezték, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolati formát a 3719/2008. törvény kizárólag különnemű párok részére biztosította, ezáltal automatikusan kizárva az azonos nemű párokat a hatálya alól. A görög államot egy olyan különbségtétel beiktatása miatt bírálták, amely – nézetük szerint – hátrányosan megkülönbözteti őket.

A Bíróság emlékeztetett, hogy az azonos nemű párok éppúgy képesek tartós, elkötelezett kapcsolatra lépni, mint a különnemű párok. Ennek alapján úgy ítélte meg, hogy a kérelmezők – a kapcsolatuk jogi elismerésére és védelmére való igényük szempontjából – a különnemű párokhoz hasonló helyzetben vannak.

Emlékeztetve az esetjogában lefektetett alapelvekre, a Bíróság hangsúlyozta, hogy a hagyományos értelemben vett család védelmének célja meglehetősen elvont, és annak érvényesítése érdekében a tényleges intézkedések széles skálája használható fel. Minthogy az Egyezmény egy élő eszköz, amelyet a mai körülmények között kell értelmezni, az Államnak a 8. cikk szerint figyelembe kell vennie a társadalmi változásokat, és azt a tényt, hogy nem csak egyetlen lehetséges út vagy választás létezik, amikor valaki a családi vagy magánéletét alakítja ki. Az Államnak kell tehát kimutatnia, hogy a felhívott legitím célok – nevezetesen a házasságon kívül együtt élő párok elismerése és lehetőség biztosítása az érintett személyek számára, hogy a házasság által kínálnál rugalmasabb keretek között vetethessék nyilvántartásba kapcsolatukat – követése során szükséges az azonos nemű pároknak a bejegyzett élettársi kapcsolatra lépésének kizárása.

Még ha feltételezzük is, hogy a jogalkotói szándék a házasságon kívül született gyermekek jogi védelmének megerősítése és közvetetten a házasság intézményének megszilárdítása volt, tény marad az, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolat a jogilag elismert párkapcsolat olyan formáját jelenti, amely míg elzárja az azonosnemű párokat attól, a különnemű párok számára – tekintet nélkül arra, hogy van-e gyerekük – pedig lehetővé teszi, hogy kapcsolatukat számos vetületét szabályozzák. A Bíróság nem volt meggyőződve arról, hogy a hivatkozott céloknak a bejegyzett élettársi kapcsolatra vonatkozó szabályozáson keresztül való elérése eleve kizárja az azonos nemű párokat a szabályozás hatálya alól. A jogalkotó számára nem lett volna lehetetlen, hogy beépítsen olyan rendelkezéseket, melyek külön a házasságon kívül született gyermekekkel foglalkoznak, ugyanakkor kiterjessze a bejegyzett élettársi kapcsolat létrehozásának általános lehetőségét az azonos nemű párokra is. A Bíróság megjegyezte továbbá, hogy a Nemzeti Emberi Jogi Bizottság a törvényjavaslatot ugyanezen indokok alapján diszkriminatívnek minősítette, és a Parlament Tudományos Tanácsa is ugyanezen álláspontra helyezkedett. Végül a Bíróság hangsúlyozta, hogy a görög jog szerint a különnemű párok – az azonos nemű pároktól eltérően – már a 3719/2008. törvény hatályba lépése előtt is jogilag elismertethették párkapcsolatukat, akár a maga egészében a házasság intézményének keretében, akár annál jóval korlátozottabb formában, a Polgári Törvénykönyvnek az élettársi kapcsolatra vonatkozó rendelkezései alapján.

A Bíróság észlelte továbbá, hogy bár az Európa Tanács tagállamai között e tárgyban nincs egyetértés, mostanában kezd kialakulni egy, az azonos neműek párkapcsolatának valamilyen jogi elismerését biztosító intézmény bevezetése felé mutató irányzat. A 19 tagállamból, amely engedélyezi a házasságon kívül más nyilvántartott kapcsolat valamilyen formáját is, csak Litvánia és Görögország tartja azt fenn kizárólag különemű párok részére. Ebből következik, hogy az Európa Tanács tagállamai – a fenti két kivétellel –, amikor a házasság alternatívájaként nyilvántartásba vett párkapcsolat új rendszerét bevezető jogszabályok elfogadása mellett döntöttek, az azonos nemű párokat is annak hatálya alá vonták.

A Bíróság úgy ítélte: a Kormányzat nem hozott fel meggyőző és súlyos érveket, melyek alkalmasak lettek volna arra, hogy igazolják az azonos nemű pároknak a 3719/2008. törvény hatálya alóli kizárását, így az Egyezmény 14. cikkét az Egyezmény 8. cikke vonatkozásában megsértették.

A jogorvoslathoz való jog állítólagos sérelme kapcsán a Bíróság emlékeztetett: az Egyezmény 13. cikke nem megy olyan messzire, hogy biztosítson olyan jogorvoslatot, amely lehetővé teszi egy Szerződő Állam törvényeinek a nemzeti hatóság előtti vitatását azon az alapon, hogy az ellentétes az Egyezménnyel. Úgy ítélte tehát, hogy a kérelmezőknek a 13. cikk megsértésével kapcsolatos panasza nyilvánvalóan alaptalan, és azt elfogadhatatlannak nyilvánította.

A Bíróság a kérelmezők javára fejenként 5.000 Euro nemvagyonni kártérítést ítelt meg.

2. Eliza Söderman Svédország elleni ügye (5.786/08. sz. ügy)⁵³

A kérelmező 2002-ben, amikor 14 éves volt, felfedezte, hogy a mostohaapja megpróbálta titokban meztelenül filmre venni a fürdőszobában egy rejtett videokamerával, amely felvevő módra volt beállítva, és a fürdőszobának arra a részére volt irányítva, ahol a zuhanyozáshoz le fog vetközni. Közvetlenül ezután a filmet az anyja elégette anélkül, hogy valaki látta volna.

A kérelmező anyja nagyjából két évvel később jelentette az esetet a rendőrségen. A mostohaapa ellen büntetőeljárás indult szexuális zaklatás miatt, és a kérelmező a kártérítési keresetet indított személyes integritásának megsértése miatt, amelyet a büntetőeljáráshoz egyesítettek. Az első fokon eljáró bíróság 2006-ban a mostohaapát, aki elismerte, hogy megkísérelt a kérelmezőről rejtett kamerával filmfelvételt készíteni, elítélte szexuális zaklatás miatt, és kártérítés megfizetésére kötelezte. 2007-ben másodfokon felmentették. A másodfokú bíróság úgy ítélte, hogy bár a lányról szexuális célból akart filmfelvétel készíteni, a cselekmény nem valósította meg a szexuális zaklatás törvényi tényállását, minthogy szándéka nem irányult arra, hogy a lány tudomást szerezzen a filmfelvétel készítéséről. A bíróság rámutatott arra, hogy a svéd jogban nincs az érintett beleegyezése nélküli filmfelvétel készítésére vonatkozó általános tilalom. Noha a szóban forgó cselekmény megsértette a lány személyes integritását, a mostohaapa bűnössége nem állapítható meg a kérelmező tudomása nélküli filmfelvétel készítésének elszigetelt cselekménye miatt. A másodfokú bíróság azt is megjegyezte, hogy a mostohaapa cselekménye elvben gyermekpornográfia kísérletét is megvalósíthatta, azonban ilyen vádat nem emeltek, ezért a bíróság nem vizsgálhatta, hogy bűnös-e ebben a bűncselekményben. A felülvizsgálati indítványt a Legfelsőbb Bíróság 2007 decemberében elutasította.

A kérelmező – különösen az Egyezmény 8. cikkére hivatkozással – azt sérelmezte, hogy Svédország nem tett eleget azon kötelezettségének, hogy számára – akár büntetőjogi, akár polgári jogi – jogorvoslatot biztosítson személyes integritásának mostohaapja által, titkos filmfelvétel készítése révén megvalósuló megsértésével szemben.

A Bíróság hangsúlyozta, hogy a kérelmező nem a svéd hatóságok által végzett nyomozás hatékonyságát sérelmezte, és nem volt bizonyíték arra, hogy elmulasztották volna a hatékony büntetőeljárás lefolytatására vonatkozó kötelezettségük teljesítését. A Bíróság előtt az volt a kérdés, hogy az adott körülmények között Svédország megfelelő jogi keretet biztosított-e, hogy megvédje a kérelmezőt a mostohaapa cselekményeivel szemben, összhangban az Egyezmény 8. cikk szerinti kötelezettségeivel.

---

⁵³ Az ítéletet a Nagykamara 2013. november 12-én hozta.

Ami azt a lehetőséget illeti, hogy a mostohaapja cselekménye a Btk. szerinti gyermekpornográfia kísérletét valósíthatta meg (amire a másodfokú bíróság utalt), a Bíróság nem volt meggyőződve arról, hogy a cselekmény megvalósította ezt a bűncselekményt, amelyet ez a bűncselekmény. A Bíróság előtti beadványában a svéd Kormányzat is elismerte, hogy nem volt adat arra, hogy az ügyészség megfontolta volna a mostohaapja megvádolását ezzel a bűncselekménnyel. Ehelyett a Kormányzat számos indokot felsorolt, ami miatt az ügyészség úgy dönthetett, hogy ne tegyen így; különösen az ahhoz szükséges bizonyítékok biztosításának nehézségeit, hogy kimutassák a kép „pornográf” jellegét. A kérelmező előadta, hogy még ha a film – amelyet megsemmisítettek – létezne is, az anyag akkor is nehezen minősülhetne pornográfának. A Bíróság észlelte, hogy a „pornográf kép” fogalmát a svéd Btk. nem határozza meg, és hogy a gyermekpornográfiára vonatkozó rendelkezés előkészítő anyagai hangsúlyozzák, hogy annak célja nem az, hogy minden meztelen gyermekekről készített felvételt kriminalizálja.

A Bíróság ezt követően megvizsgálta azt a kérdést, hogy vajon a Btk. szerinti szexuális zaklatás bűncselekményére vonatkozó rendelkezés – amely különösen a szemérem sértő magamutogatást és a szemérem sértő szóbeli vagy tettleges viselkedést rendeli büntetni – biztosította-e kérelmezőnek az Egyezmény 8. cikke szerint megkövetelt védelmet. A Bíróság észlelte, hogy a másodfokú bíróság úgy találta: a mostohaapja bűnössége nem állapítható meg a kérelmező tudomása nélküli filmfelvétel készítésének elszigetelt cselekménye miatt. Az akkor hatályos svéd jog szerint, ahogyan azt a svéd bíróságok ítélezési gyakorlatában értelmezték, a szexuális zaklatás bűncselekményének megvalósulásához követelmény volt, hogy az elkövető szándéka arra irányuljon, hogy az áldozat tudomást szerezzen arról, vagy hogy az elkövető belenyugodjék abba, hogy arról az áldozat tudomást szerez. Ez a követelmény azonban a kérelmező ügyében nem teljesült. A Bíróság egyetértett a kérelmezővel abban, hogy a mostohaapja szexuális zaklatás vádja alóli felmentése nem a bizonyítékok hiányára tekintettel történt, hanem inkább azért, mert abban az időben, a cselekmény nem valósított meg szexuális zaklatást. A szexuális zaklatásra vonatkozó rendelkezést azóta, 2005 áprilisában módosították. Bár nem világos, hogy a módosított rendelkezés alkalmazható-e a rejtett filmfelvételre, ez elegendő annak a következtetésnek a levonásához, hogy a rendelkezés, ahogyan azt 2005. április előtt megszövegezték, jogilag nem fedhette le a szóban forgó cselekményt, és így nem védte a kérelmezőt magánélete tiszteletben tartásának hiányával szemben.

Az Egyezmény 8. cikke szerinti jogok védelmének hiányosságait az akkori büntetőjog más rendelkezései sem orvosolták. Valójában a rejtett vagy beleegyezés nélküli felvétel készítésének elszigetelt cselekményét lefedő rendelkezés hiánya már régóta aggodalomra ad okot Svédországban. A közelmúltban fogadtak el egy új jogszabályt, amely 2013. júliusában lépett hatályba, és amelynek célja, hogy lefedje a kérelmező ügyében felmerülthöz hasonló cselekményeket.

Ami a kérelmező rendelkezésére álló lehetséges polgári jogi jogorvoslatokat illeti, a Bíróság kiemelte, hogy amikor a mostohaapját felmentette, a másodfokú bíróság a kérelmező kártérítés iránti polgári jogi igényét is elutasította. Amint azt a svéd Kormányzat is kiemelte, a bírósági eljárási törvénykönyv szerint, ha egy polgári jogi igényt egy büntetőeljáráshoz egyesítenek, a bíróság büntetőjogi felelősség kérdésében tett megállapításai kötik a polgári jogi igény tárgyában hozott döntést. Ezen felül nem voltak más indokok, amelyekre a kérelmező hivatkozhatott volna kártérítési igénye alátámasztása végett. Így különösen, ügyvédjétől nem volt elvárható, hogy gondatlanságra hivatkozzék, mivel mostohaapja nem állította, hogy véletlenül hagyta a fürdőszobában a kamerát felvételi üzemmódban. Végül a Bíróság nem volt meggyőződve arról, hogy a svéd bíróságok megítélhették volna neki a kártérítést önmagában az Egyezmény megsértésének megállapítása alapján.

Összefoglalva, a Bíróság nem volt meggyőződve arról, hogy az akkor hatályos, vonatkozó svéd jogszabályok biztosították volna a kérelmező magánélete tiszteletben tartásához fűződő jogának védelmét az Egyezmény 8. cikke alapján az Államot terhelő kötelezettségnek megfelelő módon. A kérelmező mostohaapja által elkövetett cselekmény megsértette a kérelmező integritását, és ezt súlyosbította az a tény, hogy a kérelmező még kiskorú volt, az eset otthonában történt és hogy az elkövető egy olyan személy volt, akiben ő megbízhatott. Ennek megfelelően az Egyezmény 8. cikkét megsértették.

A Bíróság a kérelmező javára 10.000,-Euro nemvagyoni kártérítést ítélt meg.

3. X. Lettország elleni ügye (27853/09. sz. ügy)⁵⁴

A kérelmező lett állampolgár, aki 2007-ben ausztrál állampolgárságot szerzett, jelenleg Ausztráliában él. 2004-ben – mialatt Ausztráliában házasságban élt – kapcsolatot létesített és összeköltözött egy másik férfival, majd 2005-ben leánygyermeknek adott életet. A gyermek születési anyakönyvi kivonatában az apa neve nem került feltüntetésre. Bár a kérelmező és élettársa közti kapcsolat megromlott, de 2008. július 17. napjáig továbbra is együtt éltek, ekkor a kérelmező az akkor 3 éves és 5 hónapos lányával együtt Ausztráliából Lettországba utazott.

A kérelmező élettársa az Ausztrál Családjogi Bírósághoz fordult, mely megállapította az apaságát és kimondta, hogy a gyermek születésétől fogva megilleti az anyával közösen gyakorolt szülői felügyeleti jog. Ezzel egyidejűleg az ausztrál hatóságok megkeresték a lett társszerveket a gyermek Ausztráliába történő, a Gyermek Jogellenes Külföldre Vitelének Polgári Jogi Vonatkozásairól szóló Hágai Egyezmény (a továbbiakban: Hágai Egyezmény) szerinti visszavitele iránt. 2008 novemberében a lett első fokú bíróság úgy határozott, hogy a gyermek elvitele jogellenesen, a kérelmező élettársának beleegyezése nélkül történt, akinek jogait az ausztrál bíróság elismerte. A kérelmező az ítélet ellen fellebbezést nyújtott be, előadva különösen, elsősorban a gyermeknek a Lettországhoz való kötődésére hivatkozva, bírálva az élettársa magatartását és előadta, hogy nincs információ arról, milyen helyzetbe kerülne a lánya a visszavitel esetén. Egyfelől azt állította, hogy ő maga nem lenne képes újra visszatérni Ausztráliába, másfelől benyújtott egy kérelmére készült magánszakértői véleményt, amely arra a következtetésre jutott, hogy az anyától való azonnali elválasztás esetén fennáll a pszichés trauma veszélye. A Rigai Regionális Bíróság 2009 januárjában a gyermek visszavitelét elrendelő első fokú ítéletet helybenhagyta. A kérelmező állításait alaptalannak találta; a pszichológus szakértő véleményében felvetett veszéllyel kapcsolatban kimondta, hogy az a gyermekelhelyezési per érdemére tartozik, mely a Hágai Egyezmény rendelkezései szerint a gyermek visszavitelével kapcsolatos ügynek nem képezi részét, ezért a vélemény nem hívható fel döntő érvként. Ezt követően a kérelmező élettársa egy véletlen találkozást kihasználva a gyermekkel együtt visszatért Ausztráliába. Azóta a szülői felügyeleti jogokat egyedül gyakorolja, azonban a kérelmező – aki ismét Ausztráliában él és egy közintézménynél dolgozik – rendszeresen kapcsolatot tart a lányával.

A kérelmező - az Egyezmény 8. cikkére hivatkozva - azt állította, hogy a családi élet tiszteletben tartásához való jogát megsértették a lett bíróságok döntései, amelyek a Hágai Egyezményt alkalmazva elrendelték lánya Ausztráliába történő visszavitelét.

A Bíróság mindenekelőtt megállapította, hogy a gyermek Ausztráliába történő visszavitelét elrendelő határozat a kérelmezőnek a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogába való beavatkozásnak minősül, amely a törvénnyel összhangban történt. A kérelmező kétségtelenül azt állította, hogy a Hágai Egyezmény nem lett volna alkalmazható, mivel az Ausztráliából való távozásakor a lányát egyedülálló szülőként nevelte. A Bíróság azonban rámutatott, hogy ezt a kérdést – mely kizárólag a hazai bíróságok hatáskörébe tartozik – a lett bíróságok kifejezetten vizsgálták, és megállapították, hogy a kérelmező élettársának az apaságát és a gyermekkel kapcsolatos jogait az ausztrál bíróságok elismerték. A Bíróság figyelembe vette azt is, hogy ez a beavatkozás törvényes cél – nevezetesen a gyermek és az apa jogainak védelme – érdekében történt.

A beavatkozás szükségessége tekintetében a Bíróság emlékeztetett, hogy a különböző nemzetközi jogforrásokat együttesen, egymással összhangban, a különféle szerződések közötti ellentmondás vagy ellentét nélkül kell alkalmazni, feltéve, hogy a Bíróság képes teljesíteni a feladatát, hogy az Egyezmény gyakorlati és hatékony jogokat biztosító értelmezése által biztosítsa a Részes Államok által az Egyezményben vállalt kötelezettségek teljesítését.

A Bíróság megjegyezte továbbá, hogy széles körű egyetértés övezi azt az elgondolást, hogy minden gyermekekkel kapcsolatos döntésben az ő legjobb érdekük a legfontosabb. Ezek az érdekek nem azonosak a szülők érdekével, és a Hágai Egyezmény szerinti visszavitel iránti kérelemmel összefüggésben – amely elkülönül a gyermekelhelyezési eljárástól – azokat a Hágai Egyezményben felsorolt – különösen az időmúlással (12. cikk) és a „súlyos veszély” fennállásával (13. cikk *b*) pontja)

⁵⁴ Az ítéletet a Nagykamara 2013. november 26-án hozta.

kapcsolatos – kivételek fényében kell értékelni. Ez a feladat a nemzeti hatóságokra hárul, melyeket e feladat teljesítése során megillet egy bizonyos mérlegelési jogkör. A saját részéről a Bíróságnak felülvizsgálati szerepe van, amely abból áll, hogy – anélkül, hogy a hazai bíróságok értékelését a sajátjával helyettesítené – ellenőrzi, vajon a döntéshozatali eljárás, amely a gyermek szokásos tartózkodási helye államába való visszavitelét elrendelő határozat megszületéséhez vezetett, tisztességes volt-e, és a gyermek legjobb érdekét védelemben részesítették-e.

Éppen ezért az Egyezmény 8. cikke fényében a kérelem elbírálására felhívott nemzeti hatóságok – a kérelmező állításával ellentétben – ugyan nem voltak kötelesek mélyreható vizsgálatot végezni a család helyzetének egészére vonatkozóan, mindazonáltal eleget kell tenniük egy kettős eljárási követelménynek: egyrészt vizsgálniuk kell a visszavitel esetén a gyermeket visszavitele esetén fenyegető „súlyos veszély” fennállásával kapcsolatos állításokat, és ezt a vizsgálatot az e kérdésben megindokolt döntés révén kellett bemutatniuk, másrészt meg kell győződniük arról, hogy a szokásos tartózkodási hely államában (jelen esetben Ausztráliában) – különösen az ismert veszély esetén elérhető védelmi intézkedéseken keresztül – hatékony garanciák állnak rendelkezésre.

Jelen ügyben a Bíróság megállapította, hogy a gyermek Ausztráliából való elvitele és a visszavitel iránti kérelem benyújtása között kevesebb mint egy év telt el, mely általában a gyermek haladéktalan visszavitelét jelenti. Ugyanakkor a kérelmező az első fokú ítélet kihirdetését követően a Rigai Regionális Bíróságra benyújtott egy pszichológus által készített magánszakértői véleményt, amely – többek között – arra utalt, hogy a gyermeknél fellépő pszichés trauma valószínűsége miatt az anyától való azonnali elválasztást el kell vetni. A Bíróság álláspontja szerint elfogadhatatlan, hogy a hazai bíróságok figyelmen kívül hagyják ezt a véleményt azon az alapon, hogy az inkább a gyermekelhelyezési per érdemét, és nem az előttük lévő visszavitel iránti kérelmet érinti, és ezért nem képezi részét a kérdéses eljárásnak: a pszichológiai vélemény valójában felhívta a figyelmet egy pszichés trauma veszélyére, ami közvetlenül kapcsolódik a gyermek legfőbb érdekéhez, és védhető állítást jelent a „súlyos veszély” fennállásával kapcsolatban, amelyet a Hágai Egyezmény 13. cikkének b) pontja fényében vizsgálni kellett volna, ahogy azt is, hogy az anyának lehetősége lett volna-e a lányával Ausztráliába visszatérni és vele a kapcsolatot fenntartani. A Hágai Egyezmény által előírt rövid határidők betartása nem mentesíthette a lett hatóságokat az alól, hogy egy ilyen állítást hatékony vizsgálatnak vessenek alá.

A Bíróság következképpen megállapította, hogy a lett hatóságok nem teljesítették eljárásjogi kötelezettségeiket, amiből következöleg az Egyezmény 8. cikkét megsértették.

A Bíróság a kérelmező javára 2.000,-Euró nemvagyoni kártérítést ítelt meg.

A Kúria emberi jogi vonatkozású határozatai

Büntető ügyszak

Bfv.II.649/2013/7.

Amikor az újságíró terhelt közérdeklődésre számot tartó ügyben az általa írt cikkben a sértettre vonatkoztatott becsület csorbítására alkalmas tényállítást tesz, minden esetben vizsgálni kell, hogy az állított ténynek volt-e ténybeli alapja, e körben tehát szükséges annak a vizsgálata, hogy az újságíró valóban fokozott gondossággal járt el. Ezt az elvárás fogalmazzák meg mind az EJEB határozatok, mind az AB 36/1994. (VI.24.) határozata.

A felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. A Kúria ezért mindenekelőtt abban foglalt állást, hogy a tényállás részének tekinthető-e az *.hu internetes hírújság 2009. június 22-én megjelent "Nyomoznak az EMFESZ egydolláros eladása miatt" címen megjelent újságcikk teljes szövege. A kérdést ugyanis az veti fel, hogy a jogerős határozat tényállása szó szerint nem tartalmazza az újságcikk teljes szövegét, ugyanakkor a Törvényszék mint másodfokú bíróság határozatában mindvégig arra hivatkozott, hogy a vád tárgyává tett kijelentéseket a címmel együtt a teljes szövegkörnyezetükben vizsgálta. Annak az álláspontjának is hangot adott, hogy a cikkből kiragadott mondatok félrevezető önálló értelmezésre adnak lehetőséget, amelyeket érdemben felülbírálni kizárólag a cikk egészének és szöveg összefüggéseinek ismeretében lehet. A Kúria ezért a

tényállás részének tekintette és a felülvizsgálati eljárásban irányadónak tartotta az újságcikk teljes szövegét. Erre pedig azért látott lehetőséget, mert

- egyfelől a jogerős határozatban utalás történt a cikk címére, megjelenése napjára, szerzőjére, az internetes hírvétség nevére;
- másfelől az eljáró bíróságok a maguk jogi következtetéseit sem egyszerűen az irányadó tényállásban rögzített, a főcím alatt rögzített alcímben foglaltaknak a főcímmel való összevetéséből vonták le, hanem - ahogy azt ki is fejtette - magából az újságcikk teljes szövegéből.

A bíróság az indokolásban köteles számot adni döntéshozatali tevékenységéről, a felülbíráló (fellebbezés, illetve felülvizsgálat folytán eljáró) bíróság pedig ezt jogosult és köteles ellenőrizni. Ha a megtámadott határozat indokolása oly mértékben hiányos, hogy nem állapítható meg belőle, mire alapította a bíróság a döntését, akkor nyilvánvalóan meghíúsul az érdemi felülbírálat lehetősége; s ez eredményezi feltétlenül a hatályon kívül helyezést [1/2007. BKv C.]. Jelen ügyben erről van szó. A Kúria ugyanis megállapította, hogy a Törvényszék mint másodfokú bíróság ítéletének S. J. terheltet érintő részében a felmentő határozat rendelkező része és indokolása között, illetve a tényállás és a jogi indokolás között olyan ellentét feszül, amire tekintettel - az indokolási kötelezettség elmulasztása miatt - a határozat érdemi felülbírálatra alkalmatlan.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság marasztaló tartalmú ítéletével ellentétes, bűncselekmény hiányában történő felmentő ítéletének indokolásában ugyanis rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást megalapozottan állapította meg, az mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hiányosságoktól és hibáktól, ezért az a felülbírálat során is irányadó volt. Ez az irányadó tényállás azonban azt tartalmazza, hogy az ominózus cikk hamis színben tüntette fel H. F. sértettnek, a Magyar Energia Hivatal akkori elnökének a tevékenységét, és azt a hamis látszatot keltette, mintha a Hivatal, vagy annak elnöke az EMFESZ valamely tulajdonosának kijátszásában vett volna részt, mert a cikkben a főcím alatti bevezető rész utolsó mondatában a terhelt azt állította, hogy "A Magyar Energia Hivatal vezetője részt vett az addigi ukrán tulajdonost kijátszó üzlet titkos előkészítésében".

A másodfokú bíróság - mely a vád tárgyává tett kijelentéseket a címmel együtt a teljes szöveggörnyezetükben vizsgálta - ugyanakkor arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból helytelenül vont következtetést a terhelt bűnösségére.

A másodfokú bíróság határozata indokolásában megállapította, hogy S. J. terhelt H. F. sértettel, mint közszereplővel szemben a véleménynyilvánításhoz való jogával élt, annak korlátait nem lépte át, közérdekű írásának „ténybeli alapja volt”, a jóhiszemősége nem kérdőjelezhető meg, tehát nem áll fenn olyan nyomós társadalmi érdek, amely az újságíró foglalkozású terhelt véleménynyilvánításhoz fűződő jogába a büntetőjogi eszközrendszerrel való beavatkozást indokolná. Ebből következne - különösen a „ténybeli alapja volt” kitételekre tekintettel -, hogy a másodfokú bíróság értékelése szerint a terhelt nem állított becsület csorbítására alkalmas tény, ezek szerint tehát már a Btk. Különös Részében írt tényállási elemek sem valósultak meg.

A másodfokú határozat ugyanakkor azt is rögzítette, hogy ugyan a rágalmozás vétségének törvényi tényállása fogalmilag megvalósult, azonban a fentiek okán hiányzik a materiális jogellenesség (társadalomra veszélyesség), mely a Btk. 10.§-a szerint a bűncselekmény megvalósulásának egyik kritériuma. A két megállapítás között azért van ellentét, mert a második állítás szerint a bűncselekmény a Btk. Különös Részében szabályozott törvényi tényállást megvalósította, de az a Btk. Általános részében meghatározott társadalomra veszélyesség (jogellenesség) hiánya miatt mégsem bűncselekmény.

Nincs tehát egyértelmű, ellentmondás mentes állásfoglalás arról, hogy a terhelt által állítottak tényállításnak, és ha igen, akkor becsület csorbítására alkalmas tény állításának minősülnek-e, vagy nem.

A másodfokú bíróság álláspontja kialakításaként utalt az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) határozatában foglaltakra, és az Alkotmánybíróság döntésével összhangban megemlített két Emberi Jogok Európai Bíróságának (továbbiakban: EJE) határozatát, azonban a Kúria megítélése szerint az abban foglaltakat nem teljes körűen tartotta szem előtt. Az AB határozat ugyanis kimondja, hogy a

véleménynyilvánítás szabadsága hivatalos személy (közszerelő) tevékenységéről szóló sajtó tudósítás esetén sem terjed ki a becsületsértésre alkalmas valótlan tények közlésére akkor, ha a nyilatkozó személy kifejezetten tudatában van a közlés valótlanosságával (tudatosan hamis közlés), vagy foglalkozása, hivatása gyakorlásának szabályai szerint elvárható lett volna tőle a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosságot elmulasztotta.

A véleménynyilvánítás szabadsága ugyanakkor kiterjed a becsületsértésre alkalmas, valóságnak megfelelő tények, információk közlésére is, amely szabadságnak az emberi méltóság, a becsület és a jóhírnév védelme külső korlátja lehet. Ezen alkotmányos alapjogok védelmében a büntetőjog eszközeinek alkalmazása azonban szükségtelen és aránytalan a közhatalmat gyakorló intézmények és hivatalos személyek esetében [AB Határozat III/2. pont].

A másodfokú bíróság indokolása szerint a terhelt jóhiszeműen, azaz a közlés alapjául szolgáló tények iránti bizalommal járt el, ezzel ellentétes adatok az eljárás során nem merültek fel. A másodfokú bíróság azonban nem fejtette ki, hogy a jóhiszeműség megállapítását mire alapozta, e körben milyen vizsgálódást folytatott, vizsgálódás hiányában pedig miből vonta le ezt a következtetést, tehát a terhelt kellően gondos eljárásának a megállapítását mire alapozta, azt mintegy vélelmezte.

A Kúria megítélése szerint tehát szükséges annak a vizsgálata, hogy az újságíró valóban fokozott gondossággal járt el akkor, amikor a cikkében írtakat közölte. Márpedig ennek az elvárható gondosságnak az elemzése az Alkotmánybíróság álláspontja szerint is elengedhetetlen, a véleménynyilvánítási szabadság ugyanis nem feltétlen a tényállítások tekintetében. A szabad véleménynyilvánítás olyan alkotmányos alapjog, amely csak felelősséggel gyakorolható.

Rámutat a Kúria arra is, hogy mind a másodfokú bíróság, mind a védő által hivatkozott EJEB határozatok a sajtó rendkívüli fontosságát elismerve a közvélemény tájékoztatásban ugyanezt az elvárást fogalmazzák meg a sajtó munkatársaival szemben.

Jelen ügyben tehát a Törvényszék mint másodfokú bíróság a kifejtettek okán az indokolási kötelezettségének olyan mértékben nem tett eleget, hogy a határozat felülbírálatra alkalmatlan.

Bkf.I.1.344/2013/2.

A Kúria a felülbírálat során megállapította, hogy az Ítéletábró a törvényes indokok alapján rendelkezett az előzetes letartóztatás fenntartásáról. Végzésének indokolásában tényszerűen hivatkozott azon körülményekre, melyekre figyelemmel az előzetes letartóztatás feltételei valamennyi fellebbezéssel érintett vádlott esetében továbbra is fennállnak.

A védelmi fellebbezésben foglaltakkal kapcsolatban a Kúria utalni kíván arra, hogy az előzetes letartóztatás okának meglétét és ezen kényszerintézkedés szükségességét a bíróság nemcsak olyan körülményekre alapozhatja, amelyek a bizonyosság erejével megállapíthatóak. Elégséges az is, ha a bíróság döntése olyan adatokon alapul, amelyek tényszerűsége egyéni indokokkal alátámasztott, és ésszerű érvet szolgáltat arra a következtetésre, hogy a kényszerintézkedés alkalmazása a törvényi célok érdekében szükséges (BH 2012.285.).

A Kúria utalni kíván az Emberi Jogok Európai Bírósága az Imre kontra Magyarország elleni ügyében kifejtett álláspontjára, nevezetesen arra, hogy a hosszú időn át tartó kényszerintézkedés fenntartását az a közérdek indokolhatja, amely nagyobb súllyal esik latba, mint a személyi szabadság sérthetlenségének követelménye (BH 2009.7.). Erre figyelemmel pedig - a védő érveivel ellentétben - jelen eljárás során nem sérült a Be. 60. §-ában foglalt rendelkezés.

Kétségtelen ugyanakkor, hogy az előzetes letartóztatás feltételeinek vizsgálatánál mindig konkrét, az adott ügyre vonatkozó tényeken alapulhat az a következtetés, hogy fennáll a szökés, elrejtőzés, a bizonyítás megnehezítésének, illetőleg a bűnisméltésnek a veszélye.

A védői fellebbezés alapján a Kúria nem vitatja az I. és III. rendű vádlottak esetében fennálló megfelelő személyi, családi körülményeket. Ugyanakkor azonban az előzetes letartóztatás feltételeinek fennállása esetén a bíróság annak fenntartásától a vádlott személyi körülményeire, vagy egyéb okra

hivatkozással nem tekinthet el, ha olyan egyéb tények állapíthatók meg, amelyek a kényszerintézkedés indokoltságát támasztják alá. Mindezekre figyelemmel pedig a vád tárgyává tett bűncselekmények tárgyi súlyától, és a kiszabható büntetési tétel mértékétől sem lehet teljes egészében elvonatkoztatni. Az előzetes letartóztatás szükségessége ugyanis a büntetőeljárás törvényben meghatározott különös ok, és a konkrét ügy jellemzőinek egybevetett vizsgálata eredményeként válik megítélhetővé. A bűncselekmény tárgyi súlya ezért a Be. 129. § (2) bekezdés b) pontja szerinti „más ok” alapján enged következtetni arra, hogy a vádlott szabadlábra kerülése esetén - még családi körülményeire figyelemmel is - a hatóság elöl megszökne, illetve elrejtőzne (BH 2007.403.).

Mindezekre figyelemmel a jelen ügyben is megállapítható, hogy a vádiratban felrótt bűncselekmény - büntetési tételben is kifejeződő - tárgyi súlya kiemelkedő, akár életfogytiglani szabadságvesztéssel is büntethető. Ezen körülmény nem önmagában való, mögötte adatok vannak, amelyek tisztázása érdekében folyik a büntetőeljárás, a bizonyítás. Nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy a törvényi fenyegetettségnek a vádlottak személyére hatása van, ami - értelemszerűen - függ a fenyegetettség mértékétől. Ez pedig nem hagyható figyelmen kívül a bizonyítás érdeke, illetve a folyamatban lévő bizonyítási eljárásban biztosítandó vádlotti jelenléthez fűződő törvényi érdek szempontjából.

A Kúria álláspontja szerint nem állapítható meg, hogy a feltételezés és az absztrakció szintjén maradna az eljárás megnehezítésére vonatkozó megállapítás sem. Ebben az esetben is irányadó, hogy a vádlottak előzetes letartóztatása arra alapított fenntartásának mely szerint feltehető, hogy szabadlábon hagyásuk esetén az eljárást megghiúsítanák, megnehezítenék, vagy veszélyeztetnék, olyan konkrét tényeken kell nyugodnia, amelyek alapján ésszerűen lehet arra következtetésre jutni, hogy a vádlottak szabadlábon hagyása esetén tevőlegesen törekednének arra, hogy a bizonyítandó tények megbizonyíthatatlanokká váljanak, következésképpen a büntetőjogi felelősség érvényesíthetlenné válják. Ezzel kapcsolatban nem hagyható figyelmen kívül, hogy részben ilyen jellegű magatartás megalapozott gyanúja, illetőleg vádja miatt van folyamatban az eljárás a vádlottakkal szemben. A folyamatban lévő bizonyítási eljárásra figyelemmel ezért a Szegedi Ítéltábla - az általa helyesen megjelölt tényekre figyelemmel - okszerűen hivatkozott az eljárás megnehezítésének veszélyére is.

A szabadságvesztéssel fenyegetett újabb bűncselekmény elkövetésére történő hivatkozás kapcsán a Kúria utalni kíván arra, hogy a bűnisméltés megalapozott veszélye - miként jelen ügyben is - akár közömbösítheti is az előzetes letartóztatásban töltött idő nagyságának, vagy akár a szökés, elrejtőzés veszélyét csökkentő jelentőségét is (BH 2012.285.).

A fentiekén túlmenően nem hagyható figyelmen kívül, hogy - szemben a védői érvekkel - az előzetes letartóztatás erre alapított fenntartása nem bűnmegelőzési eszközként szolgál, ugyanakkor nem csak annak van jelentősége, hogy a vádlottak által esetlegesen elkövetett újabb cselekmény a büntetőeljárás zavartalan lefolytatását meggátolhatja. A korábban eljárt bíróságok ténszerűen hivatkoztak a vádlottak büntetett előéletére. Erre figyelemmel pedig nem hagyható figyelmen kívül, hogy az I. rendű vádlott esetében a vád tárgyává tett cselekmények végrehajtásában felfüggesztett büntetés próbaidejére esnek, míg a III. rendű vádlott esetében - aki erőszakos visszaesőnek minősülhet - feltételes szabadság tartama alatti elkövetettek is.

Összességében tehát megállapítható, hogy a fellebbezéssel érintett vádlottak vonatkozásában az előzetes letartóztatásnak a Be. 129. §-ának (2) bekezdés b) és c) pontjában az I., II., és III. rendű vádlottak vonatkozásában pedig a felhívott törvényhely d) pontjában írt feltételek változatlanul fennállnak.

A Be. 132. §-ának (3) bekezdés c) pontja szerint az elsőfokú eljárásban a vád tárgyává tett bűncselekményekkel megvádolt vádlottak előzetes letartóztatása legfeljebb négy évig tarthat. Ezen időhatáron az Ítéltábla okszerűen tartotta fenn valamennyi fellebbezéssel érintett vádlott előzetes letartóztatását. Az ismételt felülvizsgálat során sem merültek fel ugyanakkor olyan körülmények, amelyek a korábban megállapított előzetes letartóztatási okok, vagy azok valamelyike megszűnését eredményezhették volna. A Kúria egyik vádlott esetében sem látott törvényes lehetőséget az előzetes letartóztatás megszüntetésére, és enyhébb kényszerintézkedés - így házi őrizet - elrendelésére.

Bkf.II.1.425/2013/2.

Az Ítéletábla fellebbezéssel támadott végzésében törvényes indokok alapján helyezkedett arra az álláspontra, hogy a legszigorúbb kényszerintézkedés további fenntartása mindkét vádlott esetében mellőzhetetlen, annak megszüntetésére egyikük esetében sincs - még enyhébb kényszerintézkedés alkalmazása mellett sem - lehetőség. Döntése indokait az Ítéletábla kellően kifejtette, amikor az előzetes letartóztatás további fenntartásának okait a vonatkozó törvényhelyek pontos megjelölésével rögzítette, és az egyes letartóztatási okok tényalapjait is megjelölte.

A Kúria maradéktalanul egyetértett az e körben kialakított állásponttal, vagyis, hogy a Be.327.§ (2) bekezdésében, illetve a Be.129.§ (2) bekezdés d) pontjában megjelölt előzetes letartóztatási okok (szökés, elrejtőzés veszélye, ill. bűnismétlés veszélye) a vádlottak előzetes letartóztatása további fenntartását indokolják.

A II.r. vádlott védője fellebbezésében az előzetes letartóztatás legsúlyosabb, személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés jellegére utalt, amely nem bizonyulhat előrehozott büntetésnek, és a hatóságoknak törekedniük kell arra, hogy az a lehető legrövidebb ideig tartson. Felhívta a figyelmet arra, hogy a kényszerintézkedésnek konkrét tényeken kell alapulnia, és hivatkozott az Emberi Jogok Európai Bírósága döntéseiben kifejtettekre. Nyomatékosította, hogy védenca több mint 2 éve áll a legsúlyosabb kényszerintézkedés hatálya alatt.

A védő fellebbezésében foglaltakkal kapcsolatban a Kúria rögzíti, hogy a védő által az előzetes letartóztatás kényszerintézkedésének fenntartásával kapcsolatban általánosságban kifejtettek maradéktalanul elméletileg helytállóak. Rögzíti azonban azt is, hogy az ítéletábla határozata a II.r. vádlott tekintetében a védő által kizárólag általánosságban kifejtett elveknek megfelelő. Az Ítéletábla konkrétan megjelölte azokat az okokat, amelyek az általa megjelölt két előzetes letartóztatási ok felhívását a II.r. vádlott tekintetében megalapozzák. Utalt arra, hogy a II.r. vádlottat kiemelkedő tárgyi súlyú, erőszakos bűncselekmények miatt hosszabb tartamú szabadságvesztésre ítélték, a vádlott cselekményeit többszörös erőszakos visszaesőként követte el, a vádlott több esetben állt már bíróság előtt, öt három esetben rablás büntette miatt különböző tartamú szabadságvesztésre ítélték, jelen ügyben elbírált cselekményét feltételes szabadság próbaideje alatt követte el. Ezen körülmények figyelembevételével mellett az eddig 2 évet nem sokkal meghaladó időtartamban fenntartott előzetes letartóztatás korántsem funkcionál előrehozott büntetésnek, ellenkezőleg, annak megszüntetése lehetőségét a megjelölt okok egyértelműen kizárják.

Gazdasági ügyszak

Az adott időszakban nem hoztak ilyen tárgyú határozatot.

Munkaügyi ügyszak

Az adott időszakban nem hoztak ilyen tárgyú határozatot.

Polgári ügyszak

Az adott időszakban nem hoztak ilyen tárgyú határozatot.

Közigazgatási ügyszak

Az adott időszakban nem hoztak ilyen tárgyú határozatot.

Kiadja: A Kúria Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Iroda
Felelős szerkesztő: Dr. Pomeisl András József
Szerkesztőbizottság: Dr. Kovács András, Dr. Molnár Gábor, Dr. Osztovits András
Munkatárs: Dr. Kiss Nikolett Zsuzsanna, Dr. Tancsik Annamária

Figyelem! A jelen hírlevélben közölt anyagok nem tekinthetők a Kúria hivatalos állásfoglalásának, hivatalos fordításnak illetve hivatalos közlésnek, csupán a tájékoztatást és figyelemfelkeltést célozzák, ezért azokra jogokat alapítani nem lehet.